WILLIAM SHAKESPEARE

CYMBELINE

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: ÖZDEMİR NUTKU

HASAN ÂLI YÜCEL KLASIKLER DIZISI

WILLIAM SHAKESPEARE CYMBELINE

ÖZGÜN ADI CYMBELINE

ingilizce aslından çeviren ÖZDEMİR NUTKU

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2010 Sertifika No: 11213

> EDİTÖR KORAY KARASULU

YAYINA HAZIRLAYAN TANSU AKGÜN

GÖRSEL YÖNETMEN BİROL BAYRAM

DÜZELTİ NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM, TEMMUZ 2013, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-903-2 (ciltli) ISBN 978-605-360-904-9 (karton kapakli)

BASKI YAYLACIK MATBAACILIK LITROS YOLU FATIH SANAYI SITESI NO: 12/197-203 TOPKAPI ISTANBUL (0212) 612 58 60 Sertifika No: 11931

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

iSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL

Tel. (0212) 252 39 91

Fax. (0212) 252 39 95

www.iskultur.com.tr

WILLIAM SHAKESPEARE

CYMBELINE

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: ÖZDEMİR NUTKU

> TÜRKİYE BANKASI Kültür Yayınları

~~*~~

Etkileyici Bir Romans: Cymbeline

Ilk temsili Shakespeare'in ölümünden beş yıl önce, Nisan 1611'de verilen Cymbeline, yazarın zevkle seyredilecek bir oyunudur. Özellikle tiyatral ögeleri ile bir masal havasında gelişen bu yapıt, ilk kez oynandığında büyük bir ilgi görmüş ve bu ilgi ondan sonraki yıllarda da sürmüştür. Yazarın son döneminde yazdığı Pericles (1608), Kış Masalı (Mayıs, 1611) ve Fırtına (Kasım, 1611) birçok yönden aynı tiyatral özellikleri taşır. Kayıt Bürosuna girdiği tarih 8 Kasım 1623'tür ve Birinci Folio'da basılmıştır¹. Bu metin birkaç sorun dışında genellikle düzgün sayılabilir. Bu sorunların en başında kadın kahramanın adı gelir; Birinci Folio'da, adı yanlış olarak *Imogen* yazılmıştır. Shakespeare döneminde yaşamış ve oyunu seyretmiş olan Simon Forman, temsilde oyuncuların bu adı Innogen olarak söylediklerini belirtir. Innogen adının doğru olduğu üzerine başka kanıtlar da bulunmaktadır. Holinshed'in Eski Britanya üzerine yazdığı Kronikler'inde bu ad yine Innogen olarak

Shakespeare yazdığı oyunları yayımlamamıştır; bu yüzden onun el yazısıyla hiçbir özgün metin bulunamamıştır. Ancak 18 yapıtı o hayattayken yayımlanmıştır. O sırada telif hakları üzerine bir yasa olmadığı için birçok kişi onun oyunlarını bir yerden bulup yayımlıyordu. Bu yüzden, onun yapıtlarını kapsayan bir koleksiyon 1623'te yayımlandı (Shakespeare'in ölümünden yedi yıl sonra). Tiyatrodan dostları olan John Hemmings ile Henry Condell, büyük bir titizlikle sakladıkları 36 oyununu Birinci Folio olarak yayımladılar.

geçmektedir. Shakespeare de bu efsanevi prensesin adını

Holinshed'den almıştır. Ayrıca Innogen adının İngilizce'de masumiyet anlamına gelen innocence sözcüğüyle de dramatik bir uygunluğu vardır. Shakespeare'in birçok kahramanının adını onların karakter özelliklerine ya da konumlarına uygun olarak seçtiği de bilinir. Örneğin, Pericles'te Marina, "denizde doğan", Kış Masalı'nda Perdita, "kaybedilmiş olan", Fırtına'da Miranda, "hayranlığın doruğu", ayrıca Cymbeline'de Innogen'in erkek kılığına girdikten sonra aldığı ad Fidele, "sadık" anlamına gelir. Yazarın bu tutumu birçok oyununda izlenir.

Yazar öyküsünün kaynağını ilk Britanya krallarının Romalılarla ilişkilerini anlatan Holinshed'in romantik tarihsel yazılarında bulmuştur. Holinshed'de bir İskoç savaşçı ile iki oğlunun Danimarkalılara karşı gösterdiği kahramanlığı farklı bir biçimde kendi oyununa uyarlamıştır. Oyunda, son çarpışma sahnesinde Cymbeline tarafından sürgün edilen Belarius ve iki oğlunun Romalılara karşı savaşarak Kral Cymbeline'i2 Romalıların elinden kurtarmaları yer alır. Ayrıca yazar, Boccacio'nun Decameron adlı yapıtının İkinci Gün'deki "Filomena" başlıklı 9. öyküsünden esinlenmiştir. Ancak Shakespeare her iki olayı da o kadar zekice işlemiştir ki, karşımıza boyutlu karakterler, psikolojik ilişkiler ve ayrıntılı duygular çıkar; o, daha çok oyununun iç parlaklığı ile uğraşmıştır. Shakespeare, erkek karakterleri olduğu gibi, kadın karakterlerini yaratmakta da bir ustadır. Buradaki Innogen karakteri de, derin bir gözleme dayandığı gibi, Shakespeare'in kadın psikolojisi üzerindeki derin bilgisini de gösterir.

2

Cymbeline'in adı tarih kitaplarında Cunobilenus olarak geçer. MS 10 ile 41 yılları arasında Britanya'nın güneybatı topraklarında hüküm sürmüştür. Tarihçi Suetonius onu "bütün Britonların kralı" olarak tanıtır. Ülkesinin başkenti Colchester (Camulodunum) idi. Hükümranlığı süresince Romalı imparatorlar Augustus, Caesar ve Tiberius ile savaşmış, antlaşmalar yapmıştır.

Sir Frank Kermode'nin Shakespeare: Son Oyunları adlı kitabında belirttiği gibi, Shakespeare'in yeni tür bir oyun denemesine giriştiğini belirtebiliriz. Oyunda, kişiler ve olasılıklardan çok beklenmedik olaylar ön plandadır. Arthur C. Kirsch, Cymbeline'in, o dönemin genç yazarlarının, özellikle de Marston, Beaumont ve Fletcher'in oyunlarını andırdığını yazar:

"Bu dramaturjinin en belirgin özelliği esnek bir biçimde kendine dönüklüğüdür. (...) Oyun baştan sona kendini anlatan bir dramatik biçemle yazılmıştır ve sanki seyirciyi aksiyondan ve karakterlerden uzak tutacak bir dramatik özellik taşır."³

Yazarı bu yaklaşıma sevk eden şey oyunun eleştiri açısından şaşırtıcı olmasıdır; başka deyişle bu oyun alışagelinmiş eleştirel terimlerle değerlendirilemez. Kirsch'in deyişiyle, Cymbeline tutarlı bir yoruma uygun değildir ve esasta alışagelinmiş bir görüşle anlaşılamaz, bu yüzden oyunu deneysel kabul etmek gerekir.

Richard Davis, Cymbeline'i deneysel bir oyun olarak

kabul etmekteki düşüncenin, oyunun sahne üzerindeki uygulamasıyla daha iyi anlaşılacağını belirtir: çünkü Shakespeare, "Tiyatro yaşamının son evresinde, oyundaki can alıcı durumlardan en fazlasını elde etmek için insanın saçlarını diken diken eden kestirme yollara sapmıştır." Bu da, günümüz tiyatrosunda, sahneleyene uygulama açısından büyük fırsatlar ve çeşitlilik sağlar. Tiyatral özellikleri bir hayli zengin olan bu oyun yaratıcı bir yönetmenin elinde yepyeni bir görünüş alabilir. Nitekim Cymbeline, modern ve postmodern eğilimlerle sık sık sahnelenmiştir.

Shakespeare'in son dört oyunu⁵, romantik bir atmosferde geliştiği için "romans" olarak kabul edilir. Bu görüş

³ Bkz. Cymbeline and Coterie Dramaturgy, ELH, cilt 34, sayı 3, Eylül 1967, s. 285-306.

Bkz. Shakespeare in the Theatre, Cambridge 1978, s. 181.

⁵ Pericles, Firtina, Kiş Masalı ve Cymbeline.

yakın zamanlarda ortaya atılmış ve kabul edilmiştir. Cole-

ridge, Firtina için "romans" demiş; Hazlitt, Cymbeline için "dramatik romans" demeyi uygun görmüştür. Ondan sonraki incelemeciler de bunu böyle kabul etmişlerdir. Bu son oyunlarda romantik öğeler ön plandadır. Bütün oyunlarda, kaybolan ve oyunun sonunda bulunan evlatlar vardır. Bu son oyunların hepsinde dağlar, denizler romantik bir arka plan oluşturur. Oyunların atmosferinde ciddi bir güzellik ve

tatlı bir dinginlik hissedilir. Ama bu görünüşün ve atmosferin bir de karanlık yanı vardır. Pericles'te Marina'nın bekâreti için oluşan ensest tehdidi; Cymbeline'in romantik atmosferi içinde Posthumus'un Innogen'e psikolojik ve fiziksel siddeti ve bu yüzden ortaya çıkan kanlı olaylar; Kış Masalı'nda Leontes'in, karısı Hermione'ye duyduğu sadizme varan kıskançlığı; Fırtına'da Prospero'nun gücenikliği, düş kırıklığı ve sonra da bağışlayıcı tutumu romantik atmosferi tamamlayan, romansı esnekleştiren, renklendiren öğelerdir. Bu oyunlardaki yolculuklar, aynı zamanda ruhsal değişimleri getiren yolculuklardır. Cymbeline'de Innogen'i ruhsal arayışa ve bulguya ulaştıran deneyimi onun ormana kaçmasıyla başlar. Kış Masalı'nda Leontes'in ruhsal yolculuğu ve değişimi yirmi yıl sürer. Pericles'te kahramanın Akdeniz kıyılarına yolculuğu ona bir seyler öğretir. Fırtına'da Prospero'nun, oyun başlamadan önceki on iki yıllık yolculuğu yalnızca zaman ve mekânda değildir, o bu ruhsal yolculukta düşmanlarını dize getirecek gücü elde eder.

Shakespeare'in romansları genellikle kendine özgü, özgün metinler olarak değerlendirilmiştir. İlk yapıtlarının da bu oyun üzerinde etkileri olmuştur. Zor yolculuklar sonunda sevgililerin buluşması, aile toplantıları, bağışlanmalar ve barışmalar Shakespeare'in ilk komedyalarında da görünür. Ayrıca Venus and Adonis (1593), The Rape of Lucrece (1594) adlı epik şiirlerinde de bu özellikleri izleyebiliriz. Şiir-

lerle oyun arasındaki paralellikler, Shakespeare'in daha çok kendi yapıtlarından etkilendiği duygusunu uyandırmaktadır.

Kıskançlık, Shakespeare'in tragedyalarında dehset verici

sonuçlara yol açabildiği gibi, komedyalarında bir uzlaşmaya yönelebilir. Othello'dan Posthumus'a ve Leontes'e giden yolda, bunlar karakterlerin yapısına göre gelişir. Tragedyalarda ölümle sonuçlanır. Komedya ve romanslarda olumlu bir biçimde sonlanır. Othello'nun tragedyası şu sözlerle özetlenebilir: Hristiyan olmuş soylu, ilkel bir Mağribi'nin Avrupa uygarlığı içinde yerini almasına karşın, en küçük bir çatlakta onun Mağribi kanının, ilkel yanının yüzeye çıkması. Onun uygar kabuğu, çabucak kırılacak bir incelikte ve duyarlılıktadır. Doğulu insanların kadının iffeti üzerindeki duyarlılıkları bu çatlakla ortaya çıkar. Othello'nun Venedik kültürü ile yetişmiş olmasına karşılık, onun doğuştan gelen ve yetişmesinden kaynaklanan özellikleri bir bunalım anında kendini gösterir ve her seyden çok sevdiği Desdemona'yı boğarak öldürür. Leontes'in kıskançlığı daha değişiktir; Leontes bencil ve kendini önemseyen bir kral olarak gururu kırıldığı için kıskanır ve kendisinin yargıç olduğu mahkemede karısını ölüme mahkûm eder. Onun öldüğünü sandıktan sonra da uzun bir süre pişmanlık duyarak olgunlaşır. Posthumus ise, olmayan şeylerin oldu gösterilmesi üzerine çok sevdiği karısını kıskanır, karısının öldürülmesi için uşağına emir verir. O da karısını öldü sanarak intihar etmeyi düşünür, bunu kendi başına yapamadığı için kendini idam edilmesi gereken bir hainmiş gibi tanıtır. Bu üçünün kıskançlığı birbirinden fark-

Cymbeline'deki aşırı duygu ve olaylar, dilin abartılı kullanılmasıyla dengelenmiştir; bu oyunda, karmaşık, zor anlaşılır tümceler kadar, saydam bir yalınlık taşıyan dil kullanımı vardır. Bazı yerlerde tiyatral virtüözite, sözel bir karmaşıklık ile desteklenmiştir. James Sutherland bunu "bir tür empresyonizm" olarak betimlemektedir.

lıdır, kendi huylarının aynasıdır.

Cymbeline'de olaylar kadar sözler de aşırı uçlardadır. Bir yanda, doğanın insanı daha duygulu yaptığı atmosferde, Innogen'in başsız cesedin yanında uyanması atmosfere karşıtlık kurar. Innogen, Posthumus'un giysileri içindeki başsız cesede dehşetle bakarken tanrılardan merhamet diler:

"Ey tanrılar, eğer göklerde kuş gözü kadar merhamet kalmışsa,

Onun bir parçasını ihsan edin bana!" (IV/2)

Bu yalın ifadede Innogen'in derin acısı yatar. Innogen, duygularını ifade etmekte ilginç imgeler kullanır. Örneğin Posthumus gemiyle sürgüne giderken onu uşağı Pisanio geçirmiştir, çünkü Innogen, babası Cymbeline tarafından ev hapsiyle cezalandırılmıştır. Innogen, Pisanio'ya Posthumus'un nasıl gittiğini sorar ve aldığı yanıtı şu sözlerle karşılar:

"Ah ben orada olsaydım,

Onu daha fazla görmek için

Küçülüp gözden kaybolana kadar

Göz sinirlerimi öylesine zorlar, çatlatırdım ki;

Sonra onun giderek küçüldüğünü,

Bir iğne başı kadar olduğunu görür, Sonra da bir zerrecik olup

Havaya karıştığını düşünür, ağlardım." (1/3)

Göz sinirlerini zorlayarak, çatlatıncaya kadar ona bakmayı düşünen ve sonra onun giderek küçülerek bir zerre olarak havaya karıştığını söyleyen Innogen'in bu sözlerinde bir kameranın saptadığı gibi, giderek küçülüp görünmez olan bir imge dizisi vardır.

Doğanın bir övgüsü, öldü sanılan Fidele'in cenaze töreninde Arviragus'un sözlerinde yankılanır:

"Fidele, yaz boyunca ve ben yaşadıkça,

En güzel çiçeklerle süsleyeceğim mezarını.

Yüzün gibi solgun çuha çiçekleri,

Damarların gibi gök mavisi sümbüller,

Nefesin gibi tatlı yaban gülü yaprakları

Eksik olmayacak mezarından.

ması olağandır.

Kışın çiçeklerin solduğu zaman, Mezarında üşümeyesin diye, Yün yosunlarla örtecek bedenini." (IV/2)

Bu sözlerle, çiçekleri seven Innogen'in bedeni doğanın bir parçası oluyor. Son dizelerde görüldüğü gibi, çiçek olmadığı zamanlarda da, kışın onun bedenini örtecek yosunlar olacak. Bu konuşma, J.C. Maxwell'in belirttiği gibi, hayat ve ölüm çevriminin ince renklerini taşır. Böylece, Innogen'in bedeni bir dönüsüm geçirmekte olup Ovidius'un Metamorphoses yapıtına bir gönderme yapmaktadır. Bu Shakespeare'in hayran olduğu ve sık sık göndermelerde bulunduğu bir yapıttı. Burada, Rönesans'ın bir düşünce eğilimi olan, insan ve doğa ilişkisi söz konusudur: burada pagan dönemin animist düşüncesi de devreye girer. İnsan ruhu hayvanlara, kuşlara, çiçeklere, ağaçlara dönüşür. Eugene Waith'in belirttiği gibi, bu gibi dönüşümler yoğun duygusal durumlardan ayrılamaz ve böylesine derin duygular diğer yaşam biçimlerinden ayırt edilemez⁷. "Yoğun duygusal durumları" anlatabilmek için doğaya dönen bir yazarın bu gibi dönüşümlerden yararlan-

Innogen'in namusu üzerine bahis tutuşma eyleminin kökleri İngiliz folkloründe görülür. Efsanelerde ve halk öykülerinde çok eskiye dayanan, derine kök salmış insani duyguları Stephen Orgel, "iç yaşamın dehşet verici gerçekleri" diye betimler. Bu da bize, ikili psikolojik ilişkilerin ne kadar güvensiz olduğunu açıklar. Shakespeare, başka yapıtlarında da bunun üzerinde ısrarla durmuş, bunun özetini de 92. Sone'sinin son dizesinde yapmıştır: "Sen sırt çevirsen bile bunu

Bkz. Cymbeline, The New Shakespeare, Cambridge 1960, s. xli.

[&]quot;The Metamorphoses of Violence in Titus Andronicus", Shakespeare Survey, cilt 10, 1957, ss.41-2.

Bkz. The Winter's Tale, The Oxford Shakespeare, Oxford 2008, s. 17.

ruhum duyar mı?" Folklorde, karısının namusu üzerine bahse giren koca, karısına pek güvenmez, karısının arkasından iş çevirip çevirmeyeceğini bilmez ve böylece karısını sınar. Cymbeline'de, Posthumus ruh güzelliği olan mükemmel bir erkektir. Ama bahis konusu ortaya çıkınca, bu imge biraz

değişir. İnnogen'in bütün Fransız kadınlarından daha güzel ve namuslu olduğu inancıyla övünen Posthumus da karısını sınama yolunu mu seçmiştir? Bu, Posthumus'un boş bir güven duygusu mudur? Bir erkeğin karısının namusu üzerine bahse girmesi manevi açıdan küçültücü değil midir?

İngiliz halk yazınındaki bu öykü o dönemde her ne kadar yaygınsa da Shakespeare, Boccaccio'nun Bernabo'sunu örnek alarak Posthumus'u yaratmıştır. Decameron'da Bernabo da Posthumus gibi, güzel ve mükemmel bir kadının kocası olduğu için "tanrılar tarafından kutsandığına" inanır. Bernabo'ya göre İtalya'da karısından daha güzel, daha namuslusu yoktur. Bu övünme çapkın Ambrogiuolo için -tıpkı Cymbeline'deki Giacomo gibi- kışkırtıcı olur. Ambrogiuolo ona "Karın sana imparatorun lütfu mu?" diye sorduğunda, Bernabo "Hayır, tanrıların," diye yanıtlar. Shakespeare'in oyununda da, Posthumus karısı için, "O yalnızca tanrıların bir armağanıdır," diye övünür. Giacomo da buna karşılık ironik bir tonda, "Tanrıların armağanı demek!" diye dalga geçer. Giacomo, Posthumus'un bu çocukça iddiası üzerine, "Aslında bu iddiam, onun namusundan çok sizin aşırı güveninizi hedef alıyor," diye kızdırır. Boccaccio bu öyküsünde, Bernabo gibilerin ahmaklığı ile alay eder. Posthumus için model alınan Bernabo karısına güvenmeyen, bu yüzden karısını sınamak isteyen budalanın biridir. Posthumus ise, bu bahse karısına güvendiği için girmiştir, onu sınamak için değil: karısının namuslu olduğuna kendi namusu kadar emin-

dir.

⁹ Talât Sait Halman çevirisi; Soneler, W. Shakespeare, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011, s. 92.

Cymbeline

Daha önce de belirttiğimiz gibi bu oyun, yeni yorum ve uygulamalarla çağdaş seyircinin beğeneceği bir yapıt olabilir. Oyunun tiyatral ve esnek yapısı buna uygundur. Konu antik Britanya'da geçtiği için bir estetik uzaklık sağlayarak, oyunun masal atmosferi, büyüleyici bir atmosfer yaratılmasında etken olacaktır. Ayrıca bu romans sahne tasarımı açısından da çeşitli görsellikler sağlama olanağı vermektedir.

Özdemir NUTKU

~~-501058524997950535550511510~~0

Kısa Kaynakça

Works, Collins, London 1954.
Bergeron, David, Shakespeare's Romances and the Royal Fa-

Alexander, Peter: William Shakespeare, The Complete

mily, Lawrence, Kansas 1985. Bevington, David, Works, 3. Basım, Glenview 1980.

Bevington, David, Works, 3. Basım, Glenview 1980. Bullough, Geoffrey, Narrative and Dramatic Sources of

Shakespeare, Routledge&Paul, London 1957. Cavell, Stanley, Disowning Knowledge in Six Plays of

Shakespeare, Cambridge, Mass., 1987. Chambers, E. K., William Shakespeare, 2 cilt, Oxford 1930. Chambers, E. K., The Elizabethan Stage, 4 cilt, Oxford

1923.
Clark, Sandra [ed.], Shakespeare Dictionary, Penguin Books, London 1999.

Davis, Richard, Shakespeare in the Theatre, Cambridge 1978.

Dent, R. W., Shakespeare's Proverbial Language: An Index,

Berkeley/Los Angeles, London 1981. Evans, G.B., [ed.], *The Riverside Shakespeare*, Boston 1997.

Fairfax, Edward, Godfrey of Bulloigne, [ed. K.M. Lea ve T.M. Gang], Oxford 1981.

Foakes, R.A.-R.T. Rickert, [ed.] *Henslowe's Diary*, Cambridge 1961.

- Garrett, John (ed.), More Talking of Shakespeare, Longmans, University of Michigan 1959.
- Goldberg, Jonathan, James I and the Politics of Literature, Baltimore 1983.
- Granville-Barker, Harley, *Prefaces to Shakespeare: Cymbeline* [genişletilmiş basım] Nick Hern Books, 1993.
- Jones, Emrys. The Origins of Shakespeare, Oxford University Press, 1977.
- Herford, H.C. Simpon, Conversations with Drummond, in Ben Jonson, 2. Cilt, Oxford 1920.

  Vollage Loop, Postoring Shahostogue, 1925
- Kellner, Leon, Restoring Shakespeare, 1925. Kermode, Frank, Shakespeare: The Final Plays, Longmans,
- Green&Co., London 1963. Kirsch, Arthur C., "Cymbeline and Coterie Dramaturgy",
- ELH, cilt 34, sayı 3, Eylül 1967. Kittredge, G. L.: Sixteen Plays of Shakespeare, The Atheneum Press, London 1946.
- Kott, Jan, Shakespeare Our Contemporary, Doubleday Publishing, New York 1964.
- Maxwell, J.C., Cymbeline, The New Shakespeare, Cambridge 1960.McClure, Norman, [ed.] Letters of John Chamberlain, 2
- McClure, Norman, [ed.] Letters of John Chamberlain, 2 cilt, Philadelphia 1939.

  Muir, Kenneth, The Sources of Shakespeare's Plays, Rout-
- ledge, London 2005.
  Neilson, Wlliam A.-Charles J. Hill, Complete Plays and Po-
- ems, Cambridge, Mass., 1942. Nosworthy, J. M., Cymbeline, The Arden Shakespeare, 1955.
- Nutku, Özdemir, Shakespeare Sözlüğü, İş Kültür Yayınları, İstanbul 2013.
- Orgel, Stephen, *The Winter's Tale*, The Oxford Shakespeare, Oxford 2008.
- Onions, C.T., A Shakespeare Glossary [genişletilmiş basım Eagleson, Robert D.], Oxford at the Clarendon Press, 1986.

Cymbeline

- Partridge, Eric, Dictionary of Historical Slang, Penguin Books, Middlesex, 1982.
- Partridge, Eric, Shakespeare's Bawdy, Routledge&Paul, London 1991.
- Rossiter, A.P., Angel with Horns: Fifteen Lectures on Shakespeare, [ed. Graham Storey] Longmans, London 1961. Schmidt, Alexander, Shakespeare-Lexicon, 2 cilt, Berlin/
- Leipzig 1923.
- Sisson, C.J., Complete Works, 1954. Speaight, Robert, Shakespeare on the Stage: An Illustrated History of Shakespearean Performance Collins, London
- 1973. Spencer, T.J.B., [ed.], Shakespeare's Plutarch, Penguin Shakespeare Library, Harmondsworth 1968.
- Stevens, John, Music and Poetry in the Early Tudor Court, London 1961. Stewart, J.I.M., Character and Motive in Shakespeare,
- Longmans&Green Publications, London1949. Tilley, M. P., A Dictionary of the Proverbs in England in the
- Sixteenth and Seventeenth Centuries, Ann Arbor 1950. Waith, Eugene, "The Metamorphoses of Violence in Titus Andronicus", Shakespeare Survey, cilt 10, 1957.
- Warren, Roger, Cymbeline, Oxford University Press, 2008. Wells, Stanley-Taylor, Gary-Jowett, John-Montgomery, William (ed.) The Oxford Shakespeare: The Complete
- Works, Oxford University Press, 2005). Woodbridge, Linda, Women and the English Renaissance,
- Urbana 1986.

Kişiler

Britanya Kralı CYMBELINE Kralın ikinci karısı KRALİCE **INNOGEN** İlk karısından kızı, sonra uşak

PISANIO

HELEN

İKİ LORD

PHILARIO

FRANSIZ.

İSPANYOL

ROMALI TRIBÜNLER

CORNELIUS

Fidele kılığında

POSTHUMUS LEONATUS Kızın koçası Kralicenin önceki kocasından olma oğlu **CLOTEN**

> Posthumus'un usağı Doktor

> > Innogen'in nedimesi

Posthumus'un Roma'daki ev sahibi

İKİ SOYLU DELİKANLI

İKİ İNGİLİZ KOMUTAN

İKİ ZİNDANCI

Philario'nun İtalyan arkadaşı **GIACOMO** Philario'nun dostu HOLLANDALI Philario'nun dostu

Philario'nun dostu CATUS LUCTUS Roma Elcisi ve Roma ordusunun komutanı

Kâhin **PHILARMONUS** İKİ ROMALI SENATÖR

ROMALI SUBAY BELARIUS Milford Limanı, Galler'de yaşayan sürgün

edilmiş bir soylu, Morgan adını kullanır GUIDERIUS

Cymbeline'nin kayıp öz oğlu, ama

Belarius'un oğlu Polydore olarak tanınır

William Shakespeare

ARVIRAGUS Cymbeline'nin kayıp öz oğlu, ama Belarius'un oğlu Cadwal olarak tanınır

JUPITER

SICILIUS Posthumus'un babasının hayaleti
SICILIUS'UN KARISI Posthumus'un annesinin hayaleti

SICILIUS'UN OĞULLARI Posthumus'un erkek kardeşlerinin hayaletleri

Soylular, saraylı kadınlar, müzisyenler, haberciler, askerler.

I. Perde

1. Sahne

(Britanya. Cymbeline'in sarayının bahçesi.)

(İki soylu bey girer.)

BİRİNCİ SOYLU

Kiminle karşılaşsan suratları bir karış.

Zaten bütün saraylılar da kaderlerini çizen yıldızlara değil,

Her zaman kralın ruh haline boyun eğerler.

IKÍNCÍ SOYLU

Peki ama neler oluyor?

BİRİNCİ SOYLU

Biliyorsun, kral bu yakınlarda bir dulla evlendi.

Krallığın varisi olan kızını

Bu kadının tek oğluna vermek niyetindeydi.

Kızsa yoksul, ama şerefli bir beye kaçtı,

Onunla nikâhlandı;

Prensesin kocası sürgüne gönderildi,

Prenses de hapsedildi.

Herkes dışarıdan kederliymiş gibi davranıyor,

Oysa krala gelince, onun içi yanıyor.

İKİNCİ SOYLU

Yani kraldan başka üzülen yok ha?

BİRİNCİ SOYLU

Var elbette, prensesin kocası ile,

Oğlunun evliliğini çok isteyen kraliçe.

Ama saraylılar içten içe bu durumdan memnunlar, Yüz ifadelerini kralın ruh haline göre ayarlasalar da,

Asık suratlarıyla gezinirken

Gönülden memnun olmayan bir tek saraylı bile yok.

IKÍNCÍ SOYLU

Peki ama neden?

BİRİNCİ SOYLU

Prensesle evlenme fırsatını kaçıran o herif,

Lafı bile edilemeyecek kadar kötü biri de ondan;

Prensesin kocasına gelince – zavallı adam,

Bu yüzden sürüldü zaten - öyle iyi biri ki,

Bütün dünyada öyle birini arayıp bulsanız bile,

O adamın yanında yine de yetersiz ve sönük kalırdı.

Böyle bir ruh güzelliği olan,

Hem de yakışıklı başka birini hayal edemiyorum.

IKINCI SOYLU

Bakıyorum, göklere çıkartıyorsun.

BİRİNCİ SOYLU

Layık olduğu için onu övüyorum,

Hatta erdemlerinin tam hakkını veremiyorum.

IKINCI SOYLU

Adı ne, kimin nesi?

BİRİNCİ SOYLU

Soyunu sopunu tam olarak bilmiyorum.

Babasının adı Sicilius. Romalılara karşı,

Onuruyla savaşmış Cassibelan'ın yanında,

Unvanlarını, herkesin takdirini kazanan,

Başarıyla hizmet ettiği Tenantius'tan ^{1} almış şanıyla,

Sicilius, Cassibelan ve Tenantius, Holinshed'in kroniklerinde sözü edilen üç Briton kralıdır. Burada Sicilius kral olarak değil, profesyonel asker olarak yer alır. Cassibelan, Roma'ya haraç ödeyen bir Briton kralıdır. Tenantius, MS 100 tarihinde doğmus bir Briton kralıdır.

Cymbeline

Leonatus² adını eklemişler böylece ona;³
Bu delikanlıdan önce iki oğlu daha varmış Sicilius'un;
Ellerinde kılıçlarıyla ölmüşler sürüp giden savaşlarda;
Bu yüzden yaşlı ve evlatlarına düşkün babaları
Öylesine acı çekmiş ki, sona ermiş hayatı,

Bu delikanlıya gebe olan soylu karısı,

Oğlunu doğururken can vermiş. Kral bebeği yanına almış,

Posthumus Leonatus koymuş adını,

Onu yetiştirip mabeyincilere katmış,

Boş zamanlarına sığabilecek bütün bilgileri

Almasını sağlamış;

Posthumus bu bilgileri, bizim soluk almamız gibi, Daha kendisine verilirken hemen özümsüyormuş;

Henüz gençken olgunluğa erişmiş

Ve –nadir görülen bir şey – sarayda tutulmuş.

Şimdi o herkesin övdüğü ve sevdiği biri;

Herkese, en küçüğünden en büyüğüne, örnek olduğu gibi,

Büyüklerine âdeta kendilerine çekidüzen verecekleri

bir ayna, bir

Yaşlılara ise onları ellerinden tutup yol gösteren bir rehber çocuk olmuş.

Bu evlilik onun sürülmesine sebep olduysa da, Prenses gibi değeri herkesçe bilinen birinin Posthumus'u secmesi

Delikanlının erdemlerini, onun nasıl bir insan olduğunu gösterir.

IKINCI SOYLU

2

3

Bunları söylemesen de ona saygı duyardım.

Söyler misin, kralın prensesten başka çocuğu yok mu?

[&]quot;Aslandan doğan" anlamında.

Sicilius, Cassibelan ve Tenantius, Holinshed'in Kronikler'inde sözü edilen üç Briton kralıdır. Burada Sicilius kral olarak değil, profesyonel asker olarak yer alır. Cassibelan, Roma'ya haraç ödeyen bir Briton kralıdır. Tenantius, MS 100 tarihinde doğmuş bir Briton kralıdır. Kanada'da ölmüştür.

BİRİNCİ SOYLU

Prenses onun tek evladı.

Mutlaka öğrenmek istiyorsan, söyleyeyim:

Kralın iki oğlu vardı, büyüğü üç yaşındayken,

Öteki kundaktayken odalarından kaçırıldılar.

Bugün bile nerede olduklarını bilen yok.

İKİNCİ SOYLU

Ne zaman oldu bu?

BİRİNCİ SOYLU

Yirmi yıl kadar önce.

İKİNCİ SOYLU

Bir kralın çocukları bu kadar kolay kaçırılsın,

Bu kadar dikkatsizce korunsun

Ve araştırma o kadar yavaş sürsün ki,

İzleri hâlâ bulunamasın! Hayret doğrusu!

BİRİNCİ SOYLU

Bu ihmal, ne kadar garip gelirse gelsin,

Ne kadar gülünç olursa olsun,

Ne yazık ki doğru, beyim.

İKİNCİ SOYLU

Size inaniyorum.

BİRİNCİ SOYLU

Şimdi biz çekilelim. Bakın Posthumus,

Kraliçe ve prenses geliyor.

(Çıkarlar.)

(Posthumus, kraliçe ve Innogen girerler.)

KRALİÇE

Emin olun kızım, o kötü ünleri olan

Pek çok üvey anne gibi olmadığımdan,

Er geç anlayacaksınız size kem gözle bakmadığımı.

Şu an sen benim tutsağımsın ama

Senin gardiyanın olarak ben,

Özgürlüğünü kısıtlayan kapının anahtarını

Kendi ellerimle vereceğim sana.

Cymbeline

Size gelince, Posthumus,

Gücenmiş kralın gönlünü eder etmez,

Herkes sizin avukatlığınızı yaptığımı görecek;

İnan olsun kral hâlâ öfkeli,

Aklınızı kullanın ve verdiği cezaya sabırla katlanın.

POSTHUMUS

Majesteleri, bugün buradan ayrılıyorum.

KRALİÇE

Gitmezseniz cezanızın ölüm olacağını biliyorsunuz.

Kral görüşmenizi, konuşmanızı yasakladı,

Ama ben yasaklanan aşkın azabını bilirim;

Bu yüzden gidip biraz bahçede dolaşayım.

(Çıkar.)

INNOGEN

Of şu ikiyüzlülük yok mu!

Şu acımasız kadına bakın: önce yaralıyor

Sonra da yaraları okşuyor!

Sevgili kocacığım, bir parça bile,

Korkmuyorum babamın öfkesinden;

-Ama her zaman biliyorum kutsal görevimi-

Ne yaparsa yapsın bana, aldırmıyorum öfkesine.

Artık gitmelisin; ben de burada dayanacağım

Her an beni hayattan soğutan öfke dolu gözlere;

Kıymetlimi bir gün yeniden görme umuduyla yaşamak

Tek tesellim olacak.

POSTHUMUS

Kraliçem, sevgilim! Sevgili eşim, n'olur artık ağlamayın,

Yoksa beni de ağlatacaksınız,

Bir erkeğe yakışmayacak şekilde.

Bugüne kadar bağlılık yemini etmiş bütün kocalardan

Daha bağlı kalacağım size.

Babamın bir arkadaşı olan,

Benim de yalnızca mektuplarından tanıdığım

Philario adlı birinde kalacağım Roma'da.

William Shakespeare

Kraliçem, oraya gönderin mektuplarınızı,

Mürekkep zehirli olsa bile,

Yazdığınız her sözcüğü içeceğim gözlerimle.

(Kraliçe girer.)

KRALİÇE

Lütfen kısa kesin. Kral gelecek olursa,

O öfkesiyle kim bilir neler yapar bana.

(Seyircilere.)

Onu şu tarafa göndereceğim,

Ona hiç kötülük etmedim,

Ama o benim hatalarımı zaten dostça karşılar,

Aramız iyi olsun diye hatalarımı bağışlar.

(Çıkar.)

POSTHUMUS

Vedalaşmamız hayatımız boyunca sürerse,

Ayrılmanın zorluğu da o kadar artar.

Hoşça kalın.

INNOGEN

Hayır, kalın biraz daha.

Birkaç dakika için, hava almak için gidiyor olsanız bile,

Bu kadar vedalaşma çok kısa.

Bakın sevgilim, bu elmas yüzük annemindi

Alın onu canım ve saklayın

Innogen ölünceye ve başka bir karınız oluncaya kadar.

POSTHUMUS

Ne, ne? Başkası mı? Merhametli tanrılar,

Bana şimdiki karımı bağışlayın,

Baska bir kadınla evlenmektense,

Sarıp sarmalarım kendimi bir kefenle daha iyi!

Aklım başımda oldukça, sen de kal hep benimle.

(Yüzüğü parmağına geçirir.)

Tatlım, güzelim, nasıl beni alma pahasına çok şey

kaybettinizse,

Küçük değiş tokuşlarımızda kazanan yine ben oluyorum.

Benim hatırıma bunu alın, takın siz de,

(Innogen'e bir bilezik uzatır.)

İşte takıyorum bu aşk kelepçesini en güzel tutsağın bileğine.

INNOGEN

Ah Tanrılar! Ne zaman görüşeceğiz bir daha?

(Cymbeline ve lordlar girerler.)

POSTHUMUS

Eyvah kral!

CYMBELINE

Sen⁴, aşağılık şey, defol gözlerimin önünden!

Bu emrimden sonra da, o değersizliğinle

Yük olursan sarayıma, cezan ölümdür.

Çek git hemen, kanımı zehirliyor varlığın.

POSTHUMUS

Tanrılar sizi korusun, saraydaki iyileri kutsasın! Gidiyorum.

(Cıkar.)

INNOGEN

Ölümde bile bundan daha derin bir acı yoktur.

CYMBELINE

Ah sen, hain şey, bana dayanak olacağın yerde Yaşıma yaş ekliyorsun.

INNOGEN

Yalvarırım efendim,

Zarar vermeyin kendinize öfkenizle,

Bir türlü anlayamıyorum bu gazabınızı;

Bütün acıları azaltır daha sempatik bir yaklaşım.

CYMBELINE

Bu ne sorumsuzluk, bu ne itaatsizlik?

⁴ On altıncı yüzyıl İngiltere'sinde "you" (siz) hitabı bir nezaket kuralıydı; âşıklar bile birbirlerine "siz" diye hitap ederdi. Burada kullanılan "thou" (sen) kelimesiyse küçümseyen bir hitap şeklidir. Kral "thou" diyerek Posthumus'a hakaret ediyor.

INNOGEN

Acıdan umutsuzum, bu yüzden sorumsuzum.

CYMBELINE

Kraliçemin tek oğluyla evlenebilirdin oysa!

INNOGEN

İyi ki tanrılar beni seviyormuş ki evlenmedim onunla.

Bir çaylak yerine, bir kartalla evlendim.

CYMBELINE

Bir dilenciyle evlendin.

Tahtımı bir alçaklık yuvası yapacaktın.

INNOGEN

Tam tersine, ona ışıltı kattım.

CYMBELINE

Rezil şey!

INNOGEN

Efendimiz, Posthumus'a âşık olmam sizin suçunuz.

Onu benim oyun arkadaşım olarak siz yetiştirdiniz,

O dünyanın her iyi kadınına layık olacak değerdedir,

Onun benim için çektikleri benim değerimi kat kat aşar.

CYMBELINE

Ne, aklını mı kaçırdın sen?

INNOGEN

Neredeyse efendim, tanrılar iyileştirsin beni!

Keşke bir çobanın kızı olsaydım,

Leonatus da, komşu çobanın oğlu olsaydı.

(Kralice girer.)

CYMBELINE

Budala şey seni.

(Kraliçe'ye.)

Yine birlikteydiler; emrimi yerine getirmediniz.

Götürün, odasına kilitleyin onu.

KRALİCE

Yalvarırım, sakinleşin efendimiz.

Siz de susun hanım kızım.

Yüce kralım, işi bize bırakın, Biraz düşünüp taşının Ve içiniz rahat olsun.

CYMBELINE

Her gün kanından bir damla kaybedip solsun Vaktinden önce yaşlanıp ölsün Akılsızlığının cezasını çeksin. (Lordlarla birlikte çıkar.)

KRALİCE

Hey tanrılar, siz de biraz fedakârlık yapın. (Pisanio girer.)

İşte uşağınız da geldi, haberler nasıl efendi?

PISANIO

Oğlunuz efendime kılıç çekti.

KRALİÇE

Ne? Hiç kimseye bir şey olmamıştır umarım.

PISANIO

Olabilirdi. Ama efendim hiç öfkelenmedi, Bunu oyun sayıp kabul etti, Orada bulunan bir bey araya girdi.

KRALİÇE

Buna memnun oldum.

INNOGEN

Oğlunuzun babamla arası çok iyi
O cüretle bir sürgüne kılıç çekiyor.
Ne cesur bir soylu ama!
Keşke onları ayıracak birinin bulunmadığı
Bir tenhada dövüşselerdi,
Benim elimde de bir iğne olsaydı,
Geri çekilene batırıverseydim.
(Pisanio'ya.)

Niye efendinizden ayrılıp geldiniz?

PISANIO

Onun buyruğuyla.

William Shakespeare

Limana kadar kendisiyle gelmemi istemedi.

Emirleriniz olunca

Neler yapmam gerektiğini söyledi.

KRALİÇE

Çok sadık bir uşağınız var.

Öyle kalacağına da şerefimi koyarım.

PISANIO

Majestelerine saygılarımla teşekkür ederim.

KRALİÇE

Hadi biraz yürüyelim.

INNOGEN

(Pisanio'ya.)

Yarım saat kadar sonra gelin konuşalım.

Zaten bu arada kocamı geçireceksiniz.

Şimdilik gidin,

(Kraliçe ile Innogen bir kapıdan, Pisanio başka bir kapıdan çıkarlar.)

2. Sahne

(Britanya. Halka açık bir yer.)

(Cloten ile iki lord girerler.)

BİRİNCİ LORD

Efendim gömleğinizi değiştirmenizi tavsiye ederim. Fazla hareketten teke gibi kokuyorsunuz. Saldığınız kokunun yerine yenisi gelsin. Elbette kimsenin bedeni koku salmada sizinki kadar sağlıklı olamaz.

CLOTEN

Gömleğimde kan olsaydı değiştirirdim. Nasıl, onun canını yaktım mı?

IKÍNCÍ LORD

(Seyircilere.)

Nerdee, onun sabrını taşırdığınız kadar bile yakmadınız.

BİRİNCİ LORD

Canını yakmak mı? Canı yanmadıysa bedeni kılıcın kemiklerin arasından geçeceği iskelet gibi olmalı. Canının yanmaması için bedeninin çelikten olması gerekir.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Kılıcı sanki borçluymuş da arka sokaklarda gizleniyormuş gibi Posthumus'a yaklaşamadı bile.

CLOTEN

Hergele karşımda tutunamadı, kaçtı.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Öyle ya, hep sana doğru, üstüne üstüne kaçtı.

BİRİNCİ LORD

Tutunmak mı? Siz yerinizde durdunuz, ama o kaçıp kendi yerini de size bıraktı.

İKİNCİ LORD

(Sevircilere.)

Hadi ordan; Posthumus bir milim bile çekilmedi. Budalalar!

CLOTEN

Keşke araya girmeselerdi.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Keşke, o zaman yerde ne uzunlukta bir budalanın yattığını görürdük.

CLOTEN

Bir de prenses bu herife âşık olup beni reddediyor.

IKÍNCÍ LORD

(Seyircilere.)

Doğru seçim yapmak günahsa, prenses cehennemlik.

BİRİNCİ LORD

Efendim size hep söylediğim gibi prensesin güzelliği ile aklı bir değil. Görünüşü güzel ama aklının kıt olduğunu gözlerimle gördüm.

William Shakespeare

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Prenses ışığını iyi ki budalalara tutmuyor, yoksa budalalardan yansıyan ışık onu yaralayabilirdi.

CLOTEN

Ben daireme dönüyorum. Bu dövüşte keşke bir yaralanma olsaydı!

IKINCI LORD

(Seyircilere.)

İyi ki olmadı, ama olsaydı bile bir eşeğin kanı döküleceği için büyük bir kayıp sayılmazdı.

CLOTEN

(İkinci lorda.)

Bizimle geliyor musunuz?

BİRİNCİ LORD

Ben geliyorum efendim.

CLOTEN

Hayır, hep birlikte gidelim.

IKINCI LORD

Nasıl isterseniz, lordum.

3. Sahne

(Cymbeline'in sarayında bir oda.)

(Innogen ile Pisanio girerler.)

INNOGEN

Keşke limanın bir parçasıymış gibi,

Bütün iskelelerinde her yelkenliyle konuşabilseydin.

Bir şeyler yazdığında ben alamazsam,

İdam mahkûmuna gelen af kâğıdının Zamanında ulaşamamasına benzer bu.

Sana en son ne söyledi?

PISANIO

Kraliçesi... Kraliçesinden başka hiçbir şey demedi.

INNOGEN

Sonra da mendil mi salladı?

PISANIO

Ayrıca salladığı mendili de öptü madam.

INNOGEN

Ah duygusuz kumaş parçası,

Benden daha şanslı.

Hepsi bu mu?

PISANIO

Hayır madam, birbirimizi gözden kaybedinceye kadar

Güverteden ayrılmadı;

Ne kadar hızlı gitse de gemisi,

Eldivenini, şapkasını ya da mendilini

Yavaş yavaş salladı;

Ruhunun ne kadar yavaş uzaklaştığını gösterir gibi.

INNOGEN

Ufukta küçücük bir nokta oluncaya kadar Rıhtımdan avrılmasavdın.

PISANIO

Ayrılmadım madam.

INNOGEN

Ah ben orada olsaydım,

Onu daha fazla görmek için

Küçülüp gözden kaybolana kadar

Göz sinirlerimi öylesine zorlar, çatlatırdım ki;

Sonra onun giderek küçüldüğünü,

Bir iğne başı kadar olduğunu görür,

Sonra da bir zerrecik olup

Havaya karıştığını düşünür, ağlardım.

Sevgili Pisanio, ondan ne zaman haber alırız dersin?

PISANIO

İçiniz rahat olsun madam, en kısa zamanda.

INNOGEN

Doğru dürüst vedalaşamadık bile,

Oysa ona söyleyecek çok güzel şeylerim vardı.

Onu her zaman nasıl düşüneceğimi,

Neler düşüneceğimi söyleyemedim.

Güzel İtalyan kadınların, onun bana beslediği sevgiye Ve benim onuruma ihanet etmelerine

İzin vermeyeceğine yemin ettiremeden.

Sabahları altıda, öğleyin, gece yarısı

Onun için dua edeceğim için,

Bu saatlerde onun da dua ederek Benimle buluşmasını isteyemeden

Ve iki güzel sözün arasına sıkıstırdığım

Bir ayrılık öpücüğü veremeden önce,

Tomurcukları döken, zorba kuzey rüzgârı gibi,

Babam geliverdi.

(Bir nedime girer.)

NEDIME

Madam, kralice, majesteleriyle görüşmek istiyor.

INNOGEN

(Pisanio'ya.)

Sizden istediklerimi hemen yapın.

Ben kraliçenin yanına gidiyorum.

PISANIO

Derhâl madam.

(Innogen ile nedime bir yerden, Pisanio başka bir yerden çıkarlar.)

4. Sahne

(Roma, Philario'nun evinde bir oda.)

(Philario, Giacomo, bir Fransız, bir Hollandalı ve bir Ispanyol girerler.)

GIACOMO

İnanın efendim, onu Britanya'da gördüğümde ünü giderek yayılmaktaydı, bugün sahip olduğu değere erişeceği bekleniyordu. Yine de erdemleri dolu bir liste gibi yanında durduğu hâlde, ona pek de şaşmadan bakabildim.

PHILARIO

Ama siz şimdi onun içini ve dışını süsleyen güzellikleri henüz tamamen kuşanmamış olduğu günlerden söz ediyorsunuz.

FRANSIZ

Ona Fransa'da rastladım. Onunla boy ölçüşebilecek çok kimse vardı.

GIACOMO

Kralının kızıyla evlenmesine gelince, bu onun kendi üstünlüğünden çok prensese nasıl göründüğüyle ilgili; bu da onu gerçeğe uymayan bir ışık altında gösteriyor.

FRANSIZ

Ardından da sürgün cezası geliyor.

GIACOMO

Doğru, ayrıca bu üzücü ayrılığa üzülenlerden, yani prensesin adamlarından destek görmesi onun bu kadar abartılmasına yol açıyor. Yoksa prensesin kendisinden aşağı, yoksul biriyle evlenme kararının yanlış olduğu düz mantıkla bile anlaşılır. Ama nasıl oluyor da sizinle kalıyor? Tanışıklığınız nereden?

PHILARIO

Babasıyla yan yana askerlik yaptık. Babasına hayatım dâhil çok şey borçluyum.

(Posthumus girer.)

İşte Britanyalı da geliyor. Onu yüksek seviyede bir bey gibi, değerli bir tanıdık gibi karşılayın. Hepinizden rica ediyorum, soylu bir dostum olarak takdim edeceğim bu gence iyi davranın. Onun ne kadar değerli bir insan olduğunu söylemektense bunu bizzat görmenizi tercih ederim.

FRANSIZ

(Posthumus'a.)

Efendim sizinle Orleans'da tanışmıştık.

POSTHUMUS

O zaman bana çok nazik davranmıştınız, borcumu sonsuza kadar ödemeye çalışsam bile yine size borçlu kalırım.

FRANSIZ

Basit nezaketimi büyütüyorsunuz efendim. Ülkemde sizinle arkadaşlarımın arasını bulduğum için memnunum; o kadar basit ve önemsiz bir sorun yüzünden birbirinizi öldürmek için düello etmeniz çok yazık olurdu.

POSTHUMUS

Bağışlayın efendim ama o zamanlar dünyayı gezen tecrübesiz bir gençtim; başkalarının tavsiyesiyle hareket etmekle birlikte söyleneni kabul etmekten de sakınıyordum. Yine de –affınıza sığınarak– iddiamın o kadar da önemsiz olmadığını söylemek isterim.

FRANSIZ

Evet olabilir, ama kararı kılıçlara bırakmak... Birbirine denk iki gençtiniz, birbirinizi yaralayabilir ya da öldürebilirdiniz.

GIACOMO

Nezaketsizlik olmazsa sorabilir miyiz; anlaşmazlık neydi?

FRANSIZ

Elbette. Herkesin ortasında olan bir tartışmaydı. Kuşkusuz anlatmaya değer. Dün gece bizim yaptığımız tartışmaya benziyordu, hani her birimiz kendi ülkemizin kadınlarını övüyorduk ya; işte bu bey de, o gün kendi sevgilisinin Fransa'nın en nadide hanımlarından daha güzel, daha erdemli, daha akıllı, daha namuslu, daha sadık ve aldatılması daha zor olduğunu iddia ediyordu; hem de aksini söyleveni düellova davet ederek.

GIACOMO

O hanım ya artık yaşamıyor ya da bu bey bugüne kadar fikrini değistirmistir.

POSTHUMUS

O hâlâ bütün erdemleriyle yaşıyor, ben de aynı fikirdeyim.

GIACOMO

Yine de onun İtalyan kadınlarından daha üstün olduğunu söyleyemezsiniz.

POSTHUMUS

Fransa'daki gibi kışkırtıldığımı görüyorum; bugün de onun değerinin asla düşmediğini belirtirim, sözlerimi onun kocası olarak değil, ona tapınana bir hayranı olarak aynen tekrarlarım.

GIACOMO

Hem güzel hem de erdemli olmak -basit bir kıyaslama yapacak olursam- Britanya'daki pek çok kadının pek sahip olamayacağı bir özellik. Yüzüğünüzdeki elmasın gördüğüm pek çok elmastan daha parlak olması gibi, hanımınız gördüğüm pek çok kadından daha güzel olsa da, birçok kadının ondan üstün olduğuna inanıyorum; yani ben en değerli elması görmüş değilim, siz de en değerli kadını.

POSTHUMUS

Sevgilimi, ona verdiğim değer ölçüsünde övdüm; bu taş için de aynı şeyi söyleyebilirim.

GIACOMO

Sizce değeri ne kadardır?

POSTHUMUS

Dünyadaki her şeyden fazla.

GIACOMO

Ya o övdüğünüz sevgiliniz artık bu dünyada değil ya da siz bu taşa ondan fazla değer veriyorsunuz.

POSTHUMUS

Yanılıyorsunuz. Taşımı satın alabilecek bir servet varsa, o taş satılabilir, o kadar erdemli biri varsa armağan da

edilebilir. Ama diğeri satılamaz, o yalnızca tanrıların bir armağanıdır.

GIACOMO

Tanrıların armağanı demek?

POSTHUMUS

Evet, tanrıların izniyle onu hep kendime saklayacağım.

GIACOMO

Yasal olarak size ait olabilir, ama bilinmez, komşu havuzlara bazen garip kuşlar konabilir. Yüzüğünüz de çalınabilir; o zaman övgülerinizin de hiçbir anlamı kalmaz. Biri insani zaafların kurbanı olabilir diğeri dikkatsizliğin.

Kurnaz bir hırsız ya da işbilir bir saraylı her ikisini de elde etmeyi deneyebilir.

POSTHUMUS

Şunu söyleyeyim, insani zaafları olsa da olmasa da İtalyanızda karımın namusunu alt edecek özellikte işbilir bir saraylı olduğunu sanmam. Bol bol hırsızınız olduğundan ise hiç kuşku duymam, ama yüzüğüm çalınacak diye bir korkum yok.

PHILARIO

Beyler bu konuşmayı burada bırakalım.

POSTHUMUS

Memnuniyetle efendim. Bu değerli beye teşekkür ederim, beni bir yabancı gibi karşılamadı, hemen içli dışlı oluverdik.

GIACOMO

Onunla tanıştırıldığım takdirde, şimdi konuştuğumuzun en fazla beş misli uzunluğundaki bir konuşmadan sonra hanımınızın gönlünü kazanıp onu tuş edebilirim.

POSTHUMUS

Hayır, edemezsiniz.

GIACOMO

Bu bahiste yüzüğünüze karşı, değeri ondan kat kat fazla olan bütün malımı mülkümü ortaya koyabilirim. Aslın-

da bu iddiam onun namusundan çok sizin aşırı güveninizi hedef alıyor; gücenmeyin, ama kim olursa olsun dünyadaki her kadın için böyle bir iddiaya girerim.

POSTHUMUS

Bu cüretkâr düşüncede iseniz çok yanıldığınızı göreceksiniz. Böyle bir girişimin sizi layık olduğunuz şeyle karşı karşıya bırakacağına hiç kuşkum yok.

GIACOMO

Neymiş o?

POSTHUMUS

Elbette ret yanıtı; ama sizin tabirinizle, bu girişim daha fazla cezayı hak eder: O da size haddinizi bildirmektir.

PHILARIO

Beyler, yeter artık. Bu tartışma birden ortaya çıktı, çıktığı gibi de bitsin. Lütfen barışın, birbirinizle dost olun.

GIACOMO

Söylediklerimi kanıtlamak için servetimi, gerekirse komşununkini bile bahse koyabilirim.

POSTHUMUS

Hangi kadının namusunu denemeyi düşünüyorsunuz?

GIACOMO

Sizinkinin elbette, madem onun namusundan bu kadar eminsiniz. Yüzüğünüz karşılığında on bin düka altını koyuyorum. Sadece beni hanımınızın yaşadığı saraya bir mektupla takdim edin ve onunla bir kez görüşmem için fırsat tanıyın. Hanımınızın bu kadar bulunmaz olduğuna inandığınız sadakatini oradan alıp buraya getireyim.

POSTHUMUS

Sizin altınınıza karşılık ben de o kadar altın koyarım. Bu yüzüğe elim kadar değer veririm; o benim ayrılmaz bir parcamdır.

GIACOMO

Korkuyorsunuz, korkmakla da akıllılık ediyorsunuz. Kadınların etinin gramını bir milyona alsanız bile, onu kir-

lenmekten kurtaramazsınız; neyse sizin inanç sahibi biri olduğunuz belli, korkunuz bunu gösteriyor.

POSTHUMUS

Bu şekilde konuşmak sizin huyunuz herhâlde; umarım bazen ciddi şeyler konuşmayı da becerebiliyorsunuzdur.

GIACOMO

Ben ağzımdan çıkan her sözden sorumluyum ve yemin ederim ki, söylediklerimin bütün sonuçlarına da katlanırım.

POSTHUMUS

Ya öyle mi? Peki dönüşünüze kadar yüzüğümü size ödünç vereyim. İddiamızı kâğıda dökelim. Karımın iffeti, dürüstlüğü sizin o aşağılayıcı düşüncelerinizin boyunu kat kat aşar. Bu iddia için size meydan okuyorum. İşte yüzüğüm.

PHILARIO

Böyle bir bahse izin vermem.

GIACOMO

Çok geç, artık dönemeyiz. Karınızın bedeninin en değerli parçasına sahip olduğumu kanıtlayamazsam on bin altınım sizin, ayrıca yüzüğünüzü de iade edeceğim. Karınız inandığınız derecede namusluysa ve eli boş dönünüzünüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünüzünü derecede namusluysa ve eli boş dönümüzünü derecede namusluysa ve eli boğı diğinü derecede namusluysa ve eli boğı diğinü derecede namusluysa ve eli boş dönümüz

nersem sizin cevher olan karınız, bu mücevheriniz ve benim altınlarım sizindir. Bir şartla, beni saraya takdim etmelisiniz.

POSTHUMUS

Şartları kabul ediyorum, oturup madde madde yazalım bunları. Ancak bir şey var: Karımı elde eder ve başarılı olduğunuzu bana kabul ettirirseniz artık düşmanınız olmam; tartışılmaya değmeyen bir kadın olduğu ortaya çıkmış olur. Ama onu baştan çıkaramadığınız anlaşılırsa, karım hakkındaki kötü fikirleriniz ve onun namusuna saldırmaya yeltenmenizin cevabını kılıçlarımız verir.

GIACOMO

Tamam, el sıkışalım. Bunları noterlikte onaylatalım. Ben de hemen Britanya'ya hareket edeyim; yoksa bu konuşmalar boşa gider. Gidip altınları getireyim ve bu iki maddevi yazdırayım.

POSTHUMUS

Anlastik.

(Giacomo ile birlikte çıkar.)

FRANSIZ.

Ne dersiniz, sizce bu bahis yürür mü?

PHILARIO

Sinyor Giacomo, asla fikrinden caymaz. Gelin peşlerinden gidelim.

(Cıkarlar.)

5. Sahne

(Britanya. Cymbeline'in sarayında bir oda.)

(Kralice, nedimeler ve Cornelius girerler.)

KRALİCE

Gidin, çiy kalkmadan o çiçekleri toplayın.

Acele edin. Kim biliyor yerlerini?

BIR NEDIME

Ben biliyorum madam.

KRALİÇE

Cabuk olun.

(Nedimeler çıkarlar.)

İlaçları getirdiniz mi doktor?

CORNELIUS

Evet majesteleri, buyrun ilaçları.

(Bir kutu verir.)

Ama haşmetlim, kızmazsanız

-vicdanımı rahatlatmak için-

Sorabilir miyim acaba:

Neden bu zehirli bileşimleri hazırlamamı emrettiniz?

Yavaş yavaş, ama kesinlikle öldürür bunlar.

KRALİÇE

Doktor böyle bir soru sorabilmenize şaşırdım doğrusu.

Uzun zamandır sizin öğrenciniz değil miyim?

Parfüm yapmayı, çiçek özü çıkarmayı, onları korumayı

Bana öğreten siz değil misiniz?

Yüce kralımız da bu karışımlarımdan hoşlandığı için

Bana kur yapmıyor mu?

Bu konuda bu kadar ilerlemişken

Bazı denemelerle bilgimi geliştirmem doğru değil mi?

-Benim kötü biri olduğumu düşünüyorsanız o başka.-

Bu karışımı öldürülmeye bile değmeyen yaratıklar üzerinde deneyeceğim,

İnsanlar üzerinde değil; gücünü anlayıp panzehirler üreteceğim

Ve böylece karışımların özelliklerini ve gücünü öğreneceğim.

CORNELIUS

Majesteleri, bu çalışmalarınız

Yüreğinizi katılaştırmaktan başka bir işe yaramaz.

Ayrıca sonuçları son derece tiksindirici ve sağlıksızdır.

KRALİÇE

Hiç merak etmeyin.

(Pisanio girer.)

(Seyircilere.)

İşte dalkavuk da geldi,

Önce onun üzerinde deneyeceğim bunları.

Efendisi Posthumus'a bağlı, oğluma da düşman.

Ne haber, Pisanio? Doktor, şimdilik işimiz bitti sizinle. Cekilebilirsiniz.

CORNELIUS

(Seyircilere.)

Sizden kuşkulanıyorum, madam.

Dilerim kimseye zarar vermezsiniz.

KRALİÇE

(Pisanio'ya.)

Bir dakika dur, seninle konuşacağım.

CORNELIUS

(Seyircilere.)

Bu kadını sevmiyorum.

Elinde yavaş yavaş öldüren, bilinmeyen bir zehir var

sanıyor.

Ben onun ciğerini biliyorum.

Bu kadar kötü huylu birine,

Bu kadar ölüm dolu bir zehir veremezdim.

Elindeki karışım sadece

İnsanı sersemletir, uyuşturur bir süreliğine.

Herhâlde, bunu önce kedilerde, köpeklerde deneyecektir,

Sonra da insanlar üzerinde;

Neyse ki bu karışımın hiçbir tehlikesi yok,

Yalnızca ölmüş gibi gösterir;

İnsanı bir süreliğine kendinden geçirir,

Ama uyanınca eskisinden daha zinde hissettirir.

Karışımın etkisi ölmüş gibi gösterip kraliçeyi aldatacaktır, Ben de kraliçeyi aldatmakla doğru olanı yapmış olacağım.

KRALİCE

Doktor sizi tekrar çağırıncaya kadar

Başka hizmet istemiyorum.

CORNELIUS

Saygılarımla huzurunuzdan ayrılıyorum.

(Çıkar.)

KRALİÇE

(Pisanio'ya.)

Demek prenses hâlâ ağlıyor?

Zamanla durulmaz mi dersin?

Budalalığın sahiplendiği zihnine

William Shakespeare

Doğru öğütler girmez mi sence?

Elinden geleni yapmalısın.

Prensesin oğlumu sevdiği haberini verdiğin gün,

Rütbece efendin kadar büyük olduğunu bildireceğim

sana.

Daha da büyük hatta;

Çünkü efendinin serveti ölüm döşeğinde,

İtibarı da son nefesini vermek üzere.

Artık buraya dönemez,

Konumuna devam edemez.

Kaldığı yeri değiştirmesi ise,

Kendisini bir acıdan öbürüne atmak olur,

Yaşadığı her yeni gün yaşamının başka bir gününü silip

götürür.

Yıkılmak üzere olan bir şeye dayanmaktan ne beklersin?

Hele yeniden yapılması olanaksızsa

Ve ona destek olacak dostları da yoksa?

(Elindeki kutuyu düşürür. Pisanio eğilir alır.)

O aldığın şeyin ne olduğunu bilmiyorsun,

Ama mademki kaldırmak zahmetine girdin, senin olsun.

İçindeki ilacı ben yaptım,

Onunla kralı beş kez ölümden kurtardım.

Bu ilaçtan daha yararlısına rastlamadım.

Havır, lütfen sende kalsın.

Bu senin için düşündüğüm iyiliklerin başlangıcı olsun.

Sanki senin fikrinmiş gibi,

Durumunun ne olduğunu anlat hanımına.

Düşün, efendi değiştireceksin,

Ama yükselme fırsatı da elde edeceksin;

Üstelik yine aynı hanıma hizmet edeceksin,

Oğlum seni koruyacak, bu da avantajın olacak ayrıca.

İstediğin mevkii sana vermesi için kralla konuşacağım;

Sonra da, seni bu ödüle layık gören ben,

Hak ettiklerini altınla ödeyeceğim.

Şimdi nedimelerimi çağır.

(Pisanio çıkar.)

Düşün dediklerimi. Kurnaz ve sadık bir hergele,

Niyeti yok fikrini değiştirmeye;

Hâlâ efendisinin adamı,

Kocasına bağlı kalmayı hatırlatıyor prensese.

O verdiğim ilacı içtiği takdirde,

Prenses sevgili kocasının temsilcilerinden birini kaybeder.

Eğer tutumunu değiştirmezse prenses de bu ilacın tadına bakar

(Pisanio ile nedimeler girerler.)

Aferin, iyi iş çıkardınız, bravo.

Çalışma odama götürün menekşeleri, kadife çiçeklerini. Sana da güle güle Pisanio, düşün dediklerimi.

PISANIO

Düşünürüm.

(Kraliçe ve nedimeleri çıkarlar.)

Sevgili efendime ihanet etmektense,

Boğarım kendimi daha ivi.

Sizin için yapacağım bu kadar işte.

(Çıkar.)

6. Sahne

(Aynı kişiler. Sarayda başka bir oda.)

(Innogen girer.)

INNOGEN

Zorba bir baba, ikiyüzlü bir üvey ana,

Kocası sürgünde olan

Evli bir kadına talip bir budala.

Ah kocam, acılarımın en yüksek zirvesi

Ve onun yinelenen başka eziyetleri!

Ağabeylerim gibi, küçükken çalınmış olsaydım eğer

Mutlu olurdum ben de:

Yüce şeylere olan istek mutsuzluğa mahkûmmuş meğer.

Ne kadar aşağı konumda olurlarsa olsunlar,

Basit istekleri olanları kutsasın tanrılar.

Bu da kim şimdi? Ne var? (Pisanio ile Giacomo girerler.)

(Pisanio ile Giacomo girerier.)
PISANIO

Madam, Roma'dan bir bey geldi,

Efendimden bir mektup getirdi.

GIACOMO

Yanaklarınız mi kızardı, madam?

Değerli Leonatus güvendedir,

Sevgi ve saygılarını gönderdi siz majestelerine.

(Bir mektup verir.)

INNOGEN

Teşekkürler efendim.

Hoş geldiniz siz de.

(Mektubu okur.)

GIACOMO

(Seyircilere.)

Görünüşü gerçekten göz kamaştırıcı!

Fğer içi de aynı zenginlikteyse

Anka kuşu gibi eşsiz demektir, O zaman bahsi kaybettiğimin resmidir.

Cesaret, dostum olsun;

Cesaret, dostum olsum,

Cüretim beni tepeden tırnağa donatsın silahlarla; Partlı askerler gibi.⁵

Partii askerier gibi,

Kaçarken dövüşmek zorunda kalacağım yoksa Daha doğrusu savaşmadan kaçacağım.

INNOGEN

(Mektubu yüksek sesle okur.)

"Bu bey, en itibarlı beylerden biridir; bana ödeyemeyece-

5 Partlı (Arşaklı) askerlerin savaş yöntemi, geri çekilirken, onu kovalayan düşmanı oklarla telef etmekti.

Cymbeline

ğim kadar iyilikte bulundu. Bana güvendiğiniz gibi, ona da gerektiği gibi davranın. Leonatus."

(Giacomo'ya.)

Mektubun sizi ilgilendiren bölümünü yüksek sesle okudum.

оки Ama diğer yerleri yüreğime ısık ve sıcaklık verdi.

Size içtenlikle teşekkür ederim.

Bulup söyleyebileceğim kelimelerle size "hoş geldiniz," derim.

Davranışım size bu duygularımı gösterecektir.

GIACOMO

Teşekkürler güzel leydim.

Şu erkekler deli midir nedir?

Doğa insanlara göz armağan etmiş, görsünler

diye gökkubeyi,

Karaların ve denizlerin bütün zenginliklerini;

Bu gözlerle, göklerdeki ates saçan yıldızları

Ve kıyılardaki sayısız çakıllları ayırt edebiliyoruz da,

Nasıl oluyor da birbirinden ayıramıyoruz güzelle çirkini.

INNOGEN

Bu şaşkınlığınızın sebebi nedir?

GIACOMO

Gözlerin kusuru yok bunda,

Maymunlar bile aralarında bağrışıp çağrıştıktan sonra Disiler birini üstün bulur, sırt çevirir diğerine;

Dişiler birini ustun bulur, sirt çevirir digerine;

Aklın kusuru da olamaz, çünkü konu güzellikse,

Akıllı bir seçim yapmayı bilir budalalar bile;

Yalnızca şehvet de olamaz, çünkü bu mükemmelliği gördükten sonra,

Doldurmak istemezdi midesini

Aç kalsa da aylarca.

INNOGEN

Neden sözediyorsunuz siz?

GIACOMO

Doymak bilmez şehvet, karnı hem tıka basa dolu

Hem aç olan bu sınırsız arzu,

Su ne kadar akarsa aksın,

Delik olduğu için bir türlü dolmayan bu banyo teknesi,

Önce kuzuyla beslenir, sonra da çöplükle.

INNOGEN

Kendinizden mi geçtiniz? İyi misiniz?

GIACOMO

Teşekkürler madam, iyiyim.

(Pisanio'ya.)

Lütfen dostum, uşağımı bulun, bıraktığım yerde beni beklesin.

Yabancılık hisseder, biraz da huysuzdur.

PISANIO

Ben de ona hoş geldin demek için şimdi gidiyordum.

(Çıkar.)

INNOGEN

Her şey iyi yolunda mı? Söyleyin, kocamın sağlığı iyi mi?

GIACOMO

İyidir madam.

INNOGEN

Neşesi yerine geldi mi? Umarım gelmiştir.

GIACOMO

Son derece neşeli.

Orada yabancı gibi değil, neşeli ve nükteli.

Ona şen Britanyalı diyorlar.

INNOGEN

Oysa buradayken çok üzgündü,

Neden böyle olduğunu da bilmezdi.

GIACOMO

Onu hiç üzgün görmedim.

Sıkı dostluk ettiği bir Fransız var,

Ülkesinde tanınmış, soylu biri,

Anlaşıldığına göre ülkesindeki bir kıza sırılsıklam âşık.

Cymbeline

Bu yüzden, bu Mösyö içi yanarak ah vah ederken,

Bizim şen Britanyalı - yani kocanız-

İçten kahkahalar atıp diyor ki,

"Of, gülmekten çatlayacağım.

Duyduklarından, gördüklerinden sonra

Kadın karakterini ve nasıl olmaları gerekiyorsa

Öyle olduklarını bilen bu adam, Kendi isteğiyle evlilik zincirini takmaya hazır."

INNOGEN

Bunları kocam mı söylüyor?

GIACOMO

Evet madam, hem de kahkaha atarken gözlerinden yaş gelircesine.

Orada olup o zavallı Fransızla eğlendiğini görmek başlı başına bir eğlence.

Ama tanrılar biliyor ya, ayıplanmayı hak eden erkekler var yeryüzünde.

INNOGEN

Umarım o bu tip erkeklerden değildir.

GIACOMO

Elbette değil; ama yine de tanrıların ona bahşettiği

nitelikleri

Bu onura layık olabilmek için daha dikkatlı kullanabilirdi. Cok meziyeti olan bir insan, üstelik size sahip olması

Tanrı nimetlerinin en büyüklerinden biri. İşte bu yüzden hem şaşkınlık içindeyim hem de acıyorum.

INNOGEN

Kime aciyorsunuz efendim?

GIACOMO

İçtenlikle iki kişiye,

INNOGEN

Biri ben miyim efendim?

Bana baktığınıza göre; bende acımanıza sebep olan

Ne gibi bir zavallılık görüyorsunuz?

GIACOMO

Cok acı verici!

Ne yapsam da güneşin aydınlatan ışıklarından kaçıp, Sönük bir mumun ışığındaki zindana saklansam.

INNOGEN

Rica ederim sorularıma daha açık cevap verin, Niye acıyorsunuz bana?

GIACOMO

Başkalarının yaptıkları

-Siz keyfinize bakın,- diyecektim ki

Bu cezasını tanrıların vereceği bir iş,

Söylemek bana düşmez.

INNOGEN

Siz, benimle ilgili ya da,

Beni ilgilendiren bir şey biliyorsunuz galiba.

-Kuşku ve korku içinde bulunmak

Çoğu kez bunları bilmekten

Cok daha acı verir insana;

Bilince ya zaten çaresi yoktur

Ya da zamanında farkına varılınca

Belki bir çare bulunur-

Bana söylemek isteyip de söyleyemediğiniz şeyi açıklayın.

GIACOMO

Dudaklarımı arıtmak için bu yanak benim olsaydı;

Benim olsaydı her bir dokunuşu

Ruha yeni bir bağlılık yemini ettiren bu ellerin;

Benim olsaydı gözlerimden taşan ihtirası esir alan

bu insan;

Ve ben de lanetlenseydim

Roma'daki Capitol'a çıkan merdiven basamakları gibi Orta malı olmuş dudakları salyalarım akarak öpecek

kadar;

Saat başı yapılan sadakatsizliklerle ve çalışmayla Sertleşmiş elleri tutacak kadar,

Cymbeline

Kokmuş bir kandilin dumanlı ışığı kadar loş,

Adi ve donuk renkli

Gözlere dalıp gidecek kadar,

Gerçek aşk ilahına isyan yüzünden,

Yerinde olurdu cehennemin bütün lanetleri ile

cezalandırılmam.

INNOGEN

Korkarım ki lordum

Unutmuş Britanyayı.

GIACOMO

Ve kendi kimliğini de.

Ben onun bu kadar rezil bir değişikliğe uğradığı haberini

Kesinlikle vermek istemezdim size;

Ama sizin güzelliğinizi görünce,

Bu bilgiyi kendime saklamaya el vermedi vicdanım.

INNOGEN

Daha fazla duymak istemiyorum.

GIACOMO

Ah aziz kadın, durumunuz yüreğimi parçalıyor,

Acıyla hasta ediyor beni.

Bu kadar güzel bir kadın

Ve büyük hükümdarların gücüne güç katacak bir

krallığın varisi,

Kendi hazinesinden çıkan altınlarla

Satın alınan sokak kadınlarıyla aynı kefeye konsun;

Hem de ruh ve beden çürüklüğünün onlara verdiği,

Zehri bile zehirleyen, tedavisiz hastalıkları parayla

satan kadınlarla!

İntikamınızı alın, yoksa siz bir kraliçeden doğmadınız, Soylu ailenizi inkâr ediyorsunuz demektir.

INNOGEN

İntikam mı? Nasıl? Eğer söyledikleriniz doğruysa

-Yüreğim inanmak istemiyor duyduklarıma-

Nasıl intikam alacağım bu doğruysa?

GIACOMO

Siz iffet tanrıçası Diana'nın rahibesi gibi yaşar,

Soğuk yatağınızda uyurken,

Kocanız sizi hiçe sayıp sizin paranızla

Yosmalarla düşüp kalkıyorsa

Alın bunun intikamını.

Sizin yatağınıza ihanet eden o serseriden

Daha soylu biri olarak

Arzularınızın kölesi olmak için

Sizin tatlı bedeninize adıyorum kendimi.

INNOGEN

Pisanio, çabuk gel buraya.

GIACOMO

İzin verin hizmetimi mühürleyeyim bir öpücükle.

INNOGEN

Hemen git buradan, seni bu kadar uzun dinlediğim için Kendimi suçlu hissediyorum.

Onurlu biri olsaydın eğer,

Bunları bana iyilik olsun diye anlatırdın,

Böyle alçakça bir niyet ve garip bir amaçla değil.

İthamlarınla, senin onurdan uzak olduğun kadar

Uzakta olan bir insana hakaret ediyorsun;

Seni iblis kadar aşağı gören bir kadını elde etmeye

yelteniyorsun.

Neredesin Pisanio!

Kral babam bu saldırganlığını öğrenecek.

Küstah ve arsız bir yabancının,

Sanki bir Roma genelevindeymiş gibi,

Hayvanca düşüncelerini açıklamasını uygun karşılarsa,

Sarayının onuruna önem vermiyor,

Kızına da saygı duymuyor demektir.

Pisanio neredesin!

GIACOMO

Ne diyeyim, mutlu bir insansın sen Leonatus!

Cymbeline

Hanımının sana olan inancı senin güvenine layık

Ve senin mükemmelliğin de onun kanıtlanmış itibarı.

Tanrılar her ikinize mutlu ve uzun bir ömür versin,

Dünyadaki en değerli erkeğe layık bir kadın, Ona en yakışan bir eş ve onun tek sevgilisi.

Beni bağışlayınız lütfen.

Ona olan bağlılığınızı ölçmek için böyle konuştum;

Kocanızı bundan haberdar edeceğim.

O çok sadık ve eşsiz bir insan, çok onurlu bir erkek;

Herkesi büyüleyip kendine çeker,

Herkesin gönlünü kazanır.

INNOGEN

Yaptığınızı düzeltmeye çalışıyorsunuz.

GIACOMO

O, insanlar arasına karışmış bir tanrı gibidir.

Heybetli duruşu onu herkesten ayrı kılıyor.

Yüce prensesim,

Bu yalanları dinlemeye sizi zorladığım için kızmayınız;

Bana inanmayışınız ve böyle ender bulunan

Bir erkeği koca olarak seçmeniz

Dirayetinizi ve yanılmadığınızı gösteriyor.

Ona olan sevgim yüzünden sizi denedim

Ve sizin, bircok kadının aksine,

Kusursuz olduğunuzu görme fırsatı buldum.

Yalvarırım, bağışlayınız beni.

INNOGEN

Her şey yoluna girdi efendim.

Saraydaki nüfuzum sizindir.

GIACOMO

Bütün tevazum ile teşekkür ederim.

Az kalsın siz majestelerinden

Küçük bir ricada bulunmayı unutuyordum.

Aslında önemli, çünkü kocanızı, beni

Ve buna katılan soylu dostlarımızı ilgilendiriyor.

INNOGEN

Lütfen söyleyin, nedir?

GIACOMO

Bir düzine Romalı, ben ve

-Grubumuzun en sevileni olan - kocanız,

İmparatora bir armağan almak için para topladık,

Hepimiz adına Fransa'da alışverişi ben yaptım;

Nadir görülür bir ustalıkla yapılmış altın tabaklar, Dikkatle kesilmis nadide mücevherler aldım.

Hepsi de değerli şeyler.

Belki de yabancı olduğum için

Aşırı titizlik gösterip bunları güvenli bir yere koymak istiyorum.

Acaba, bunları korumanız altına alabilir misiniz?

INNOGEN

Memnuniyetle, onların güvende olacağını şerefimle temin ederim.

Kocamın da bu işte payı olduğu için yatak odamda saklayacağım.

GIACOMO

Hepsi bir sandık içinde, adamlarım başında.

Onu size göndermeye cüret edeceğim;

Sadece bir gece için. Yarın yola çıkacağım.

INNOGEN

Yok, daha neler!

GIACOMO

Lütfen, yola çıkmam gerek, yoksa ziyaretimi uzatırsam Sözümden dönmüs olurum.

Majestelerini görmek için Fransa'dan buraya

Kocanıza söz verdiğim için geçtim.

INNOGEN

Zahmetleriniz için teşekkür ederim;

Ama hemen yarın gitmezsiniz sanırım.

GIACOMO

A evet, yarın gitmek zorundayım madam. Kocanıza selam göndermek istiyorsanız, Bu gece yazın ona. Zaten geciktim Ve armağanımızın daha fazla gecikmeden İmparatora sunulması çok önemli.

INNOGEN

Yazacağım. Sandığınızı yollayın bana Bende güvende olur ve geldiği gibi size geri verilir. Tekrar hoş geldiniz.

(Ayrı yerlerden çıkarlar.)

II. Perde

1. Sahne (Britanya. Cymbeline'in sarayının önü.)

(Cloten ile iki lord girer.)

CLOTEN

Dünyada benim kadar talihsizi var mı? Topum tam ufak topun yanındayken, başkasının topu gelip benimkine çarptı! Yüz sterline bahse girmiştim. Bunun üzerine ben sövüp saymaya başlayınca, o orospu çocuğu sövdüğüm için beni paylamaya kalktı, sanki küfrü ondan ödünç almışım da kullanamazmışım gibi.

BİRİNCİ LORD

Ama sonuçta ne oldu? Siz de topunuzla onun kafasını yardınız.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Eğer onun da aklı bununki kadarsa, kafası yarılınca hepsi akıp gitmiştir.

CLOTEN

Bir centilmen küfretmek isterse, herhangi birinin küfrü kesmeye hakkı var mı ha?

Oyuncunun kendi topunu, daha küçük olan hedef topun mümkün olduğunca yakınına göndermeye çalıştığı "Bowls" oyunundan bahsediyor.

IKINCI LORD

Yoktur, lordum

(Seyircilere.)

Ne de onların kulaklarını kesmeye.

CLOTEN

Orospu dölü it! Onunla düello etmeye tenezzül edip onu sevindirmeli miydim? Benim seviyemde biri olsaydı mümkündü elbette.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Olsaydı korkudan kötü kokular yayardınız.

CLOTEN

Dünyada hiçbir şeye bu kadar canım sıkılmamıştı, lanet olsun! Keşke bu kadar soylu olmasaydım; kraliçenin oğlu olduğum için, kimse benimle dövüşmeye cesaret edemiyor. Her sıradan erkek müsveddesi durmadan dövüşebiliyor, ama ben rakipsiz bir horoz gibi ortalıkta dolasıyorum.

İKİNCİ LORD

(Seyircilere.)

Horoz görünümünde iğdiş edilmiş bir horozsunuz, ibiğinize güvenip horoz gibi ötersiniz.

CLOTEN

Bir şey mi dedin?

IKINCI LORD

Efendimizin her kızdırdığı adamla düelloya girişmesi yakışık almaz diyorum.

CLOTEN

Evet biliyorum, ama benden aşağıda olanlara sövüp onları dövmem pekâlâ yakısık alır.

IKÍNCÍ LORD

Evet bu sadece efendimize yakışır.

CLOTEN

Doğru, bence de öyle.

BİRİNCİ LORD

Bu gece saraya gelen yabancıdan haberiniz var mı?

CLOTEN

Bir yabancı ha ve benim bundan haberim olmasın!

İKİNCİ LORD

(Sevircilere.)

Kendisi de buranın yabancısı, ama bundan haberi yok. **BİRİNCİ LORD**

İtalya'dan gelmiş, Leonatus'un arkadaşlarından biriymiş.

CLOTEN

Leonatus mu? Sürgün edilmiş bir alçak; kim olursa olsun, o İtalyan da alçağın biridir. Yabancının geldiğini kim söyledi?

BİRİNCİ LORD

Efendimizin uşaklarından biri.

CLOTEN

Gidip onu görmem doğru olur mu? Kendimi küçük düsürür müvüm?

IKINCI LORD

Siz kendinizi kücük düsüremezsiniz lordum.

CLOTEN

Doğru, kolay bir şey değil bu.

IKINCI LORD

(Sevircilere.)

Siz tescilli bir budalasınız. Yaptıklarınız da budalaca olduğu için küçük düşmezsiniz.

CLOTEN

Gidip şu İtalyan'ı göreyim. Top oyununda kaybettiklerimi, bu gece ondan kumarda telafi ederim. Hadi gelin.

IKÍNCÍ LORD

Ben hemen geliyorum.

(Cloten ile birinci lord çıkar.)

Aklım almıyor annesi gibi kurnaz bir şeytanın

Dünyaya böyle bir hödük getirmesini:

William Shakespeare

Annesi aklıyla kul köle ediyor kendisine herkesi,
Oğlu ise, yirmiden ikiyi çıkar desek,
Beceremez hayatı pahasına bile olsa.
Zavallı prenses, yüce ruhlu Innogen,
Neler çekiyorsunuz kim bilir,
Hiç durmadan komplolar, iblislikler hazırlayan
Bir üvey ananın boyunduruğuna girmiş bir babayla,
Sevgili kocanın tırnağı bile olamayan bu dangalak

arasında; Hele kocandan boşanıp bu yaratıkla evlenmeye

zorlanışın! İtibar ve iffetini koruyan duvarları sağlam tutsun tanrılar, Bir tapınak olan temiz ruhunu sarsıntılardan korusunlar; Sen de sürgündeki kocanın ve bu koca ülkenin tadını

cıkarasın!

(Çıkar.)

2. Sahne

(Yatak odası. Innogen yatakta bir kitap okumaktadır. Sandık hemen yatağının yanındadır. Nedimesi Helen girer.)

INNOGEN

Kim var orada? Sen misin Helen?

HELEN

Evet buyrun madam.

INNOGEN

Saat kac?

HELEN

Neredeyse gece yarısı madam.

INNOGEN

Demek ki üç saattir okuyorum.

Gözlerim iyice yoruldu. Kaldığım sayfayı kıvır.

Cymbeline

Sen de git yat. Mum kalsın, bırak yansın; Sabah dörtte uyanabilirsen beni de kaldır.

Uykudan gözlerim kapanıyor.

(Helen çıkar.)

Yüce tanrılar kendimi size emanet ediyorum.

Size yakarıyorum, koruyun beni cinlerden

Ve gece gelen kötü ruhlardan.

(Uvkuva dalar.)

(Giacomo sandıktan çıkar.)

GIACOMO

Cırcır böcekleri ötüyor

Ve yorgun insanlar dinlenerek yeniliyorlar kendilerini.

Bizim Kral Tarquinius Lucretia'nın² bekâretini almadan

önce

Böyle sessizce yürümüştü hasır kilimler üzerinde.

Ey Venüs, ne güzel yaraşıyorsun yatağına;

Taze bir zambak gibi.

Daha beyazsın çarşaflarından da!

Bir dokunabilsem ona, bir öpebilsem,

Ne güzel öpüyor, eşi benzeri bulunmayan

O yakuttan dudaklar birbirlerini!

Odayı güzel kokularla dolduran onun nefesi,

Mumun alevi eğiliyor onun önünde

Gökyüzünün rengini alan dantellerin süslediği

O ışıldayan gözleri

2

Mavi-beyaz gözkapaklarını görüyor şimdi. Ama asıl planım odaya dikkatle bakmak

Ve her şeyi yazıp kaydetmek.

(Oturur, bir not defterine yazar.)

Şu ve bu resim; pencere şurada, yatağın süsleri, duvar halisi,

Üstünde resmedilmiş figürler, şöyle bir öyküsü var.

Tarquinius mitolojik bir Roma kralıdır ve tarihe Lucretia'ya tecavüz etmesiyle geçmiştir. Lucretia bu bu olaydan sonra intihar etmiştir.

William Shakespeare

Bir de bedenine ilişkin bazı ayrıntılar görebilsem, Binlerce önemsiz eşyadan daha fazla zenginleştirirdi listemi.

Ölümün taklitçisi derin uyku,

Onun üzerinde yatadır böyle hantalca, Kilisedeki bir mezar taşı gibi donuk kalsın hisleri.

Çık bakalım, çık yerinden,

(Innogen'in bileğinden bileziği çıkarır.)

Gordion düğümünün ne kadar zorsa çözülmesi,

Bu da o kadar zor çıktı.

Bu benim artık, vicdanın içte yaptığı gibi,

Dışta herkesi kandıracak, kocasını çileden çıkaracak

bir delil.

Sol memesinin üstünde beş köşeli bir leke var;

Çuha çiçeğinin dibindeki kırmızı beneklere benziyor.

Yasalar kadar güçlü bir kanıt bu elimdeki;

Bu gizli kanıtı duyunca,

Benim kilidi açıp onur duyduğu hazinesine ulaştığımı

sanacak.

Bu kadarı yeterli. Yazsam mı?

Hafızama perçinlenmiş olan şeyi ne diye yazacakmışım? Tereus'un öyküsünü okuyormuş,

Philomel'in ona teslim olduğu yerde kıvırmış sayfayı.

Bu kadarı yeter. Sandığa girip kapağı içeriden

kilitlemeliyim.

Gecenin arabasını çeken ejderler hızlanın, hızlanın,

Gündoğumu bir an önce aydınlatsın kuzgunların

gözlerini!

Çok korkuyorum; bu cennet meleğinin yanında bile, Cehennem azabı çekiyorum.

(Saat calar.)

Bir, iki, üç. Zaman doldu!

(Sandığın içine girer.)

3. Sahne (Innogen'in odalarına bitişik ön oda.)

(Cloten ile iki lord girerler.)

BİRİNCİ LORD

Lord hazretleri kadar sabırlısını görmedim; durmadan yek attıkları halde, soğukkanlılıklarını kaybetmiyorlar.

CLOTEN

Bu kadar kaybettikten sonra donup kalmamak mümkün değil.

BİRİNCİ LORD

Ama her sabırlı insanın huyu da lord hazretlerininki gibi soylu değildir. Kazandığınız zaman da ateşlenip heyecanlanıyorsunuz.

CLOTEN

Kazanmak insana şevk verir de ondan. Şu salak Innogen'le bir evlenebilsem, yeteri kadar param olur. Şafak sökmek üzere, değil mi?

BİRİNCİ LORD

Gün ağardı lordum.

CLOTEN

Şu çalgıcılar çabuk gelseler bari. Sabahları Innogen'i müzikle uyandırmamı tavsiye ettiler; onu etkilemek için iyi bir yolmuş.

(Müzisyenler girer.)

Gelin bakalım, aletlerinizi ayarlayın. Siz parmaklarınızla, biz de dilimizle Innogen'e etkilemeye çalışacağız. Beğenmezse kendi bilir; yine de peşini bırakmayacağım. Önce güzel, canlı bir hava çalarsınız, sonra da zengin sözlerle donanmış tatlı, romantik bir hava. Sonunda kararı Innogen versin.

MÜZİSYEN

(Şarkı söyler.)

Dinle, dinle, tarla kuşları ötmekte cennetin kapılarında,

William Shakespeare

Phoebus uyanıp başladı atlarını sulamaya

Boru çiçeklerinin yumuşak yataklarında, Uykudaki çuha çiçekleri,

Bir bir açıyor altın gözlerini;

Uyan en güzel şeylerle

Sen ey tatlı leydim uyan sen de!

CLOTEN

Hadi şimdi yaylanın. Innogen etkilendiyse, müziğiniz gerçekten iyiymiş diyeceğim; etkilenmediyse, sorun onun kulağında: at kuyruğundan yapılmış yaylar, koyun bağırsağından telleri olan kemanlar, hatta güzel bir hadım sesi bile düzeltemez onun kulağını.

(Müzisyenler çıkar.)

İKİNCİ LORD

Kral geliyor.

CLOTEN

Yatmadığım iyi oldu, bu sayede erkenden gelebildim. Bu iyiliğimi kayınpeder gözüyle görmemezlik edemez.

(Cymbeline ile kraliçe girerler.)

Majestelerine ve saygıdeğer anneme iyi günler dilerim.

CYMBELINE

Bu saatte katı yürekli kızımı mı bekliyorsunuz? Hâlâ dışarı çıkmadı mı?

CLOTEN

Ona müzikle kur yaptım, ama bakma zahmetine bile katlanmadılar.

CYMBELINE

Fazla zaman geçmedi sevgilisinin sürülmesinden bu yana.

Henüz onu unutamadı; kısa bir süre sonra

Silinir hafızasındaki izler,

O zaman senin olur kızımız da.

KRALICE

(Cloten'e.)

Çok şey borçlusun sen krala,

Cymbeline

Kızını elde etmek için,

Kendini uygun, düzenli kur yapmaya hazırla;

Seni ona yakınlaştıracak uygun şekilde kızın gönlünü

kazan,

Ortaya çıkacak zamana ve durumlara göre davran.

Seni ne kadar başından atmak isterse,

O kadar ısrarcı ol sen de; Davranışların tanrılardan gelen bir esinlenmeymiş gibi

görünsün; Boyun eğ her isteğine,

Eğer yanından uzaklaştırmak isterse seni, Anlamazmış gibi davran.

CLOTEN

Anlamazmış gibi mi? Olmaz ki.

(Bir haberci girer.)

HABERCI

(Cymbeline'e.)

Majestelerinin izniyle efendim,

Romadan elçiler geldi,

Başlarındaki Caius Lucius adında biri.

CYMBELINE

Değerli bir kişidir, ama her iki tarafı da kızdıracak bir amacı vardır;

Onun suçu değil. Onu, gönderenin onuruna uygun şekilde ağırlamalıyız,

Önceden bize yapmış olduğu iyilikleri de gözden

kaçırmamalıyız. Sevgili oğlumuz, sevgilinize iyi sabahlar dedikten sonra

Kralice ile birlikte katılın bize,

Romalılarla konuşurken ihtiyacımız olacak ikinize.

Kraliçem gelin bizimle.

(Cloten dışında hepsi çıkarlar.)

CLOTEN

Kalkmışsa konuşurum onunla;

William Shakespeare

Kalkmamışsa, uyusun ve düşlerini görsün.

(Kapıya vurur.)

Hadi bakalım, göreyim seni!

Eminim, nedimeleri yanındadır,

Bahşiş verip birini yanıma çeksem nasıl olur?

-Genellikle bu iş görür-

Bu para aldatabilir Diana'nın ormancılarını,

Dişi geyiği isteyenin çalmasına izin verebilir;

Ve bu altın dürüst bir insanı öldürtüp hırsızı

kurtarabilir,

Yok hayır, bazen hırsızla birlikte dürüst olan da asılabilir.

Altının yapmayacağı ve bozmayacağı bir şey var mıdır? En iyisi, avukatlığımı yaptırayım nedimelerden birine, Aslında bilmiyorum bu davayı nasıl çözeceğimi de. İzninizle.

(Kapıya vurur. Bir nedime girer.)

NEDİME

Kim vuruyor kapıya?

CLOTEN

Bir centilmen.

NEDİME

Bu kadarcık mı?

CLOTEN

Ayrıca bir soylu hanımın oğlu.

NEDİME

İyi giyinmek soyluluğu göstermez.

Lordumuzun istekleri nedir?

CLOTEN

Leydi hazretleri giyinik mi?

NEDİME

Evet, odasında oturacak kadar.

CLOTEN

Al bu altını, öv beni leydine.

NEDİME

Nasıl yani? Övülecek bir şey bulduğumda mı? İşte prenses.

(Çıkar.)

(Innogen girer.)

CLOTEN

Günaydın dünyalar güzeli kardeşim, elinizi öpeyim.

INNOGEN

İyi günler efendim,

Huzursuzluk yaratan boş zahmetlere giriyorsunuz sadece.

Teşekkürlerimle, size fazla teşekkürüm olmadığını

belirtirim,

Olsa bile onları boşuna harcamak istemem.

CLOTEN

Durmadan yemin edebilirim sizi sevdiğime.

INNOGEN

Beni sevdiğinizi biliyorum, yemin etmeseniz de.

Durmadan yemin etseniz bile,

Benim için hiçbir önemi yok.

CLOTEN

Bu bir cevap değil.

INNOGEN

Bilsem "susma onaydan gelir" diye düşünmeyeceğinizi Hiç açmazdım ağzımı. Lütfen artık rahat bırakın beni.

Yoksa inanın, bana gösterdiğiniz incelik ölçüsünde

Toksa mami, bana gosterdiginiz nicenk olçusunde

Kabalıkla karşılanırsınız. Sizin gibi bilgili biri,

Söylendiği zaman çekilmeyi bilmeli.

CLOTEN

Siz böyle çılgınlıkta ısrar ederken

Bırakıp gitmekle günah işlerim.

Bu yüzden çekilip gitmem.

INNOGEN

Budalalar çılgınlara çare olamaz.

CLOTEN

Bana budala mı diyorsunuz?

INNOGEN

Madem ki çılgınım öyle diyorum.

Bana karşı hoşgörülü olsanız, ben de çılgınlık etmem.

İkimiz de yeniden akıllanırız böylece.

Ama özür dilerim efendim,

Böyle durmadan konuşup bir leydiye yakışan nezaketi

Bana unutturdunuz;

Şimdi bir kez daha ve son kez duyun:

Gönlümdeki gerçeği bir kez daha açıklayayım size,

Gerçek şu ki, sizden hiç mi hiç hoşlanmıyorum,

Yine kendime karşı konuşayım,

İyilik duygularımdan o kadar uzağım ki,

Sizden nefret ettiğimi bile söyleyebilirim,

Ama bunu benim açıklamamdan çok sizin hissetmenizi isterdim.

CLOTEN

Babanıza borçlu olduğunuz itaati göstermiyor, günah işliyorsunuz.

Çünkü o aşağılık herifle,

O sarayın soğumuş artık yemekleriyle büyüyen serseriyle Giriştiğiniz sözde evlilik anlaşması tamamen geçersizdir.

Böyle bir anlaşma ancak aşağı tabaka insanların

ruhlarını

Birbirine bağlamaya yeter.

-Zaten Posthumus'tan daha aşağı kim var ki?-

Bunlar sefaletlerine birkaç da velet katıverirler.

Ama siz krallığın varisisiniz,

Böyle bir evlenmeye izin verilemez,

Tahtın onurunu aşağılık bir köleyle,

Bir seyisle, bir uşakla kirletemezsiniz.

INNOGEN

Ağzı bozuk herif,

Eğer şimdiki özelliklerinle Jupiter'in oğlu bile olsaydın,

Sen kocamın seyisliğini bile yapamazdın.

İkinizin erdemleri yan yana konulunca o bir kraldır, Sen de o ülkenin ancak cellat yamağı olurdun, Herkes o mevkiye iltimasla getirildiğini görüp seni

kıskanır

Ve senden nefret ederdi.

CLOTEN

Güney sisi³ çürütsün onun bedenini!

INNOGEN

Onun adını anmandan daha büyük bir talihsizlik olamaz.

Onun giydiği iç çamaşırı bile, Senin tıynetindeki milyonlarca kişiden daha değerlidir.

Pisanio gel buraya!

(Pisanio girer.)

CLOTEN

İç çamaşırı ha! Alacağınız olsun.

INNOGEN

(Pisanio'ya.)

Hemen nedimem Dorothy'e git.

CLOTEN

İç çamaşırı mı?

INNOGEN

(Pisanio'ya.)

Pesimi bırakmayan bir budalanın tacizindeyim, Korkuyorum, ama daha da çok öfkeliyim.

Söyle nedimeme bileziğimi arasın,

Nasılsa bileğimden düşmüş;

O kocamın hediyesiydi;

Onu değişmem hiçbir kralın servetine!

Bu sabah görmedim, oysa dün gece bileğimdeydi;

Çünkü yatarken öptüm bileziğimi.

Umarım kocama gidip ondan başka her şeyi öptüğümü söylemez.

Güney rüzgârıyla baştıran sis. Bu rüzgârın hastalıkları da beraberinde ge-3 tirdiğine inanılırdı.

PISANIO

Kaybolmaz.

INNOGEN

Umarım; hadi gidip arayın.

(Pisanio çıkar.)

CLOTEN

Beni aşağıladınız. İç çamaşırı ha!

INNOGEN

Evet, aynen öyle efendim.

Eğer dava açarsanız, tanığınız ben olurum.

CLOTEN

Sizi babanıza şikayet edeceğim.

INNOGEN

Annenize de edin. Beni de çok sever zaten;

Hakkımda yeni yeni kötülükler düşünür artık.

Şimdi sizi derin öfkenizle baş başa bırakıyorum.

(Çıkar.)

CLOTEN

Bunun öcünü alacağım.

Demek onun iç çamaşırı ha! Öyle olsun.

(Çıkar.)

4. Sahne

(Roma. Philario'nun evinde bir oda.)

(Posthumus ile Philario girerler.)

POSTHUMUS

Merak etmeyin efendim,

Keşke karımın onurunu koruyacağına inandığım

kadar.

Kralın bağışlayacağını bilsem.

PHILARIO

Kralın bağışlaması için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

POSTHUMUS

Hiçbir şey; bunu zamanın akışına bırakıyorum,

Kışın şimdiki soğuğunda titreyerek

Sıcak yaz günlerinin yolunu gözlüyorum.

Yalnız, solgun umutlarım arasında

Sizin sevginizin karşılığını ödeyemiyorum;

Bir de umutlarım suya düşerse,

Size borçlu öleceğimden korkuyorum.

PHILARIO

Sizin güzel huyunuz ve dostluğunuz

Yapabildiklerimin karşılığını fazlasıyla ödüyor.

Şu sıralarda kralınız

Büyük Augustus'un elçilerini kabul etmektedir.

Caius Lucius görevini tam olarak yerine getirecektir.

Sanırım kralınız, hem bu yılki

Hem de geçen yıllardan kalan vergileri ödeyecektir,

Aksi takdirde, daha önceden yenildiği Romalılarla

Karşı karşıya gelip savaşa girişecektir.

POSTHUMUS

Siyaset adamı değilim, olacağım da yok,

Ama yine de bunun savaşa yol açacağına inanıyorum;

Korkusuz Britanya'nın vergisini ödeyeceği haberi yerine,

Galya'daki lejyonlarınızın harekete geçtiğini

duyacaksınız.

Julius Caesar'ın, onların becereksizlerine güldüğü

zamankine göre,

Yurttaşlarım artık çok daha düzenli bir durumda.

Daha o zamandan bizimkilerin cesareti Caesar'ı

kaygılandırmıştı,

Şimdi bu cesarete bir de askeri disiplin eklenince,

Onlarla savasacak olanlar.

Britanyalıların eski hatalarından ders aldıklarını

görecektir.

(Giacomo girer.)

PHILARIO

Giacomo dönmüş.

POSTHUMUS

Atlarınız karacalar kadar hızlı koşup sizi ulaştırmış olmalı; Her yönden esen rüzgârlar da yelkenlerinize öpücükler kondurup

Dalgaların üzerinden uçurmuş olmalı.

PHILARIO

Hoş geldiniz efendim.

POSTHUMUS

Umarım aldığınız cevabın kısalığı

Bu kadar çabuk dönmenize sebep olmuştur.

GIACOMO

Karınız, şimdiye kadar gördüğüm en güzel kadınlardan

POSTHUMUS

Ve de en erdemlisi. Aksi takdirde,

Tek başına güzelliğin, pencereden göz kırpıp İnsanları kandıran güzel kadınlardan ne farkı kalır?

GIACOMO

Size mektup getirdim.

POSTHUMUS

İyi haberler vardır umarım.

GIACOMO

Öyle olmalı.

PHILARIO

Caius Lucius Britanya sarayına varmış mıydı Siz oradayken?

GIACOMO

Bekleniyordu ama daha gelmemişti.

POSTHUMUS

Şimdiye kadar her şey yolunda.

Yüzüğüm her zamanki gibi parlıyor mu,

Yoksa sizin takmanızla donuklaştı mı rengi?

GIACOMO

Eğer onu kaybetseydim,

Bir de onun değeri kadar altın kaybedecektim.

Britanya'daki gibi, tatlı bir gece daha geçirebilmek için

İki misli uzun bir yola çıkardım.

Yüzüğünüzü ben kazandım.

POSTHUMUS

O, kazanılması zor bir yüzüktür.

GIACOMO

Hiç de değil,

Karınızı elde etmek bu kadar kolaysa.

POSTHUMUS

Hadi ama efendim.

Kaybınızla bu kadar eğlenmeyin.

Dostluğumuzun devam etmesi gerektiğini

Sanırım siz de biliyorsunuzdur.

GIACOMO

Efendim, anlaşmamıza bağlı kalırsanız

Dostluğumuz sürecek.

Karınıza sahip olduğuma dair kanıtlarım olmasaydı

Bu tartışmamız uzardı;

Ama şimdi hem karınızın iffetini

Hem de yüzüğünüzü elde ettiğimi söylüyorum.

Ne karınıza ne de size yalan söylemiş değilim,

Çünkü sizlerden aldıklarımı

Kendi isteğinizle teslim ettiniz siz bana.

POSTHUMUS

Eğer ona yatakta sahip olduğunuzu kanıtlayabilirseniz,

Hem dost elimi uzatırım size hem de yüzük sizin olur.

Aksi takdirde, onun tertemiz namusuna dil

uzatiyorsanız,

Birimizin kılıcına öbürü sahip çıkar

Ya da ikisi birden sahipsiz kalır

Ve kim bulursa o alır.

GIACOMO

Efendim, anlatacaklarım sizin bildiklerinize o kadar uyacak ki,

Hepsine inanacaksınız.

Ayrıca anlattıklarım üzerine yemin de edebilirim.

Ancak şundan da eminim ki,

Bildiklerimi duyduğunuzda yemin etmeme gerek kalmayacak.

POSTHUMUS

Devam edin.

GIACOMO

Önce onun yatak odası

-Orada gözümü kırpmadığımı itiraf etmeliyim,

Ama uyanık kalmama değdi doğrusu-

Gümüş simlerle süslü ipek duvar örtüleri asılıydı;

Üstlerinde, kendini beğenmiş Kleopatra'nın

Romalı sevgilisiyle ilk karşılaşması resmedilmişti;

Tarsus nehri, yığılmış yelkenlilerden,

Belki de Kleopatranın kibrinden taşmak üzereydi.

Öyle güzel işlenmişlerdi ki,

Sanat değeri ile yapıldığı maddelerin değeri,

Birbiriyle yarış halindeydi;

Hayatı canlandırış şekli beni hayranlığa sevk etti.

POSTHUMUS

Bunlar doğru. Ama bunları benden

Ya da başkalarından duymuş olabilirsiniz.

GIACOMO

Anlatacağım ayrıntılar, kanıtlayacaktır

Karınızla olan ilişkimi.

POSTHUMUS

Kanıtlamalılar zaten,

Yoksa şerefiniz elden gidecek.

GIACOMO

Şömine odanın güneye bakan yüzünde,

Şömine üstünde,

Bekâret tanrıçası Diana'nın yıkanmasını canlandıran

Bir ahşap kabartma levha var;

Bu kadar canlı figürler hiç görmemiştim ben;

Oyma sanatçısı, doğaya o kadar yaklaşmış ki,

Sadece hareket etmeleri ve nefes almaları eksik.

POSTHUMUS

Bunu da aynen başkalarından duymuş olabilirsiniz, Çünkü o levhanın sanatsal değeri herkesçe biliniyor.

GIACOMO

Odanın tavanı altın yaldızlı meleklerle süslenmiş.

Ocağın demir ayaklığında –az kalsın unutuyordum– Gözleri bağlı iki gümüşten Cupid tek ayakları üzerine

Gözleri bağlı iki gümüşten Cupid tek ayakları üzerine durmuş,

Meşale koruncaklarına dayanmışlar.

POSTHUMUS

Bütün bunların karımın namusu ile ne ilgisi var?

Bu anlattıklarınızı görmüş olsanız bile

-Bu arada belleğiniz güçlü olduğu için kutlarım sizi-

Odayı ayrıntılı bir biçimde tarifiniz,

Size bahsi kazandırmaz.

GIACOMO

Daha güçlü bir kanıt yüzünüzü solduracaksa

Buyrun bakın bu mücevhere.

(Bileziği çıkarıp gösterir.)

Sizin elmas yüzüğünüzün eşi galiba,

İkisi de benim oldu artık.

POSTHUMUS

Tanrım! Bir daha göreyim bakayım.

Ona verdiğim bilezik mi bu?

GIACOMO

Efendim, bunun için karınıza teşekkür borçluyum.

Bileğinden kendisi çıkarıp verdi.

Gözümün önünde hâlâ o tatlı hareketi,

William Shakespeare

Hem hediyesinden değerliydi

Hem de onun değerini artırıyordu.

Onu bana verirken,

Bir zamanlar onun için değer taşıdığını da söyledi.

POSTHUMUS

Belki de onu bana getirmeniz için verdi.

GIACOMO

Öyle mi yazıyor mektubunda?

POSTHUMUS

A, hayır, hayır! Doğru bütün bunlar. İşte bunu da alın.

(Yüzüğü Giacomo'ya verir.)

Benim için bir basilisk4 o artık,

Baktıkça beni öldürüyor.

Güzelliğin bulunduğu yerde namus, görünüşte gerçek,

Başka bir erkeğin olduğu yerde aşk olmasın.

Kadınlar kendi yeminlerine ne kadar bağlıysa,

Erkekler de onlara o kadar bağlansın.

Namusları da zaten hiçten ibaret.

Ah, bu ölçüsüz sadakatsizlik!

PHILARIO

Temkinli olun efendim, yüzüğünüzü geri alın

Henüz kaybetmiş değilsiniz.

Büyük bir olasılıkla bileziğini kaybetmiştir,

Ya da kim bilir, belki de para karşılığında

Ondan çalmıştır nedimelerinden biri.

POSTHUMUS

Çok doğru, umarım bileziği böyle ele geçirmiştir.

Geri verin yüzüğümü.

(Yüzüğünü geri alır.)

Bundan daha kesin bir kanıt bekliyorum

Bedenine ilişkin bir kanıt.

Bu bilezik çalınmış.

4 Gözlerine bakanı öldüren mitolojik yılan.

GIACOMO

Tanrı üzerine yemin ederim,

Bu bana onun bileğinden geldi.

POSTHUMUS

Bakın Tanrı adına yemin ediyor.

Doğru bu, yüzük sizde kalsın, çünkü doğru.

Eminim kaybetmemiştir.

Nedimeleri ona bağlılık yemini etmiş dürüst kadınlardır

Kimse onları hırsızlığa zorlayamaz,

Hele bir yabancı asla.

Evet, o karıma sahip oldu.

Karımın sadakatsizliğinden yadigâr kalan sadece şu:

Fahişe unvanını çok pahalıya edindi.

(Yüzüğü Giacomo'ya tekrar verir.)

Alın emeğinizin ücretini,

Cehennemin bütün zebanileri, paylaşın bunu aranızda.

PHILARIO

Efendim, aceleci olmayın.

Namusundan emin olduğunuz birini mahkûm edecek

Kesin bir kanıt olamaz bu.

POSTHUMUS

Bu konuyu kapayalım artık.

Karımın onunla yattığı anlaşıldı.

GIACOMO

Daha ikna edici bir kanıt istiyorsanız,

Yaslanmaya değer memesinin altında,

Böyle nazik bir yerde bulunmaktan gurur duyan

Bir doğum lekesi var.

Hayatım üzerine yemin ederim, öptüm onu,

Tatmin olduğum halde, yeniden azdırdı beni bu öpüş.

Bu lekeyi hatırlıyorsunuzdur, değil mi?

POSTHUMUS

Evet ancak ceheneme sığacak koskoca bir lekenin kanıtı,

Bundan başkası gereksiz zaten.

GIACOMO

Daha sayayım mı?

POSTHUMUS

Sayınızı kendinize saklayın, kaç kez seviştiğiniz fark etmez.

Ha bir defa, ha milyonlarca kez!

GIACOMO

Yemin ederim ki...

POSTHUMUS

Yemin falan istemiyorum.

Yapmadığınıza yemin edecekseniz, yalancısınız; Bana boynuz taktırdığınızı inkâr ederseniz sizi

öldürürüm.

GIACOMO

Bir şey inkâr edecek değilim.

POSTHUMUS

Ah burada olsaydı da parça parça etseydim onu! Ama sarayda babasının gözleri önünde de yapabilirim.

Bir şeyler yapmalıyım.

(Çıkar.)

PHILARIO

Kendinde değil, öfkesini kontrol edemiyor!

İddiayı kazandınız.

Şımdi gidip kendisine bir zarar vermeden

Öfkesini yatıştırmaya çalışalım.

GIACOMO

Bütün kalbimle.

(Çıkarlar. Posthumus girer.)

5. Sahne

(Aynı yerde başka bir oda.)

POSTHUMUS

Kadınların payı olmadan

İnsanların dünyaya gelmesi için başka bir yol yok mu?

Cymbeline

Biz hepimiz piçiz;

Babam dediğim o saygıdeğer adam acaba neredeydi

Ben annemin rahmine düştüğüm zaman?

Bir kalpazan eline aletini alıp

Babamın taklidi olarak beni ortaya çıkardı.

Oysa o sıralarda herkes

Annemi iffet tanrıçası Diana gibi görüyordu.

Karım da öyle eşsiz bir kadındı.

Ah intikam, intikam!

Coğu kez beni hakkım olan zevkten alıkoydu,

O kadar arzulu olmamam için beni hep yatıstırdı;

Bunu öyle bir utangaçlıkla yapardı ki,

Yaşlı Satürn'ün kanını bile ateşlerdi;

Ben de karımı güneş görmemiş kar kadar temiz sanırdım.

Şeytanlar götürsün!

Şu ödlek Giacomo bir saat içinde

-Öyle değil miydi? Belki daha bile az-

Hem de ilk karşılaşmasında?

Onun karşı koyacağını, kendini koruyacağını

düşünmüştür,

Belki konuşmaya bile gerek duymadan

Ve bir direnmeyle karşılaşmadan,

Tıka basa beslenmiş bir Alman ayısı gibi,

Oh diye iç geçirip üzerine atlamıştır.

Keşke hayatımdaki kadının payını bulabilseydim

kendimde,

Çünkü bir erkekte kötülük varsa

Eminim kadından gelmiştir.

Evet, yalan dolan ondandır,

Yaltaklanma, kandırma ondan,

Şehvet, hayvani içgüdüler ondan,

Garez, kin, hırs, arsızlık, şımarıklık ondan,

Aşağılamalar, kılı kırk yaran hoppa kaprisler,

İftiralar, sadakatsizlikler,

William Shakespeare

Adlarını sayabileceğimiz,
Cehennemin tanıdığı bütün suçlar, bütün suçlar ondan
Belki bir kısmı, hayır hepsi ondan!
Çünkü onlar kötülüklerine sadık değildirler,
Hep değişkendirler.
Bir anda tattıkları kötülüğü bir yenisiyle değiştirirler.
Onlara karşı konuşacağım;
Onlardan nefret edip onları lanetleyeceğim,
Ama daha akıllıcası, arzularına kavuşmaları için dua
edeceğim.

Şeytan bile başlarına daha büyük bela açamaz. (Çıkar.)

III. Perde

1. Sahne

(Britanya. Cymbeline'in sarayında bir salon.)

(Bir kapıdan törenle Cymbeline, kraliçe, Cloten ve lordlar, diğer kapıdan maiyetiyle Caius Lucius girer.)

CYMBELINE

Söyleyin, Augustus Caesar'ın bizden istediği nedir? LUCIUS

Anısı hâlâ hafızalarda yaşayan

Ve başarıları dillere destan olan Julius Caesar,

Britanya'yı fethettiği zaman,

Kahramanlığı hakeden

Ve bu yüzden Caesar'ın takdirini kazanan amcanız

Cassibelan,

Kendinin ve kendinden sonra gelen Britanya krallarının Her yıl Roma'ya üç bin altın ödeyeceklerine güvence

vermişti,

Ama bu vergi son yıllarda hiç ödenmedi.

KRALİÇE

Bu garipliğe son vermek için

Bundan sonra da ödenmeyecek.

CLOTEN

Julius'a gelinceye kadar nice Caesarlar geldi geçti.

Britanya başlı başına bir dünyadır; Burunlarımız sizden farklı diye Vergi verecek değiliz size.

KRALİÇE

O zamanlar elimizden alınanları

Geri alma fırsatı elimize geçti şimdi.

- Anımsayınız efendimiz, kral hazretleri,

Atalarınız olan kralları anımsayınız:

Tırmanılmaz yarları, kükreyen dalgalarıyla

Düşman gemilerinin üstüne gelmesine katlanamayıp

Onları direklerinin tepesine kadar yutan kıyılarıyla

Denizler Tanrısı Neptün'ün bahçesi gibi

Sarmalanıp korunmuş adanızın

Doğuştan gelen cesaretini anımsayınız.-

Evet, Caesar burada bir çeşit fetih işine girişti,

Ama "geldim, gördüm, yendim" diye övünemedi.

Yenilginin utancını ilk kez tadarak

İki kez kıyılarımızdan kovuldu;

Kıyılarımızın tehlikesini bilmeyen zavallı tekneleri

Korkutucu dalgalar üzerinde çalkalandı

Yumurta kabukları gibi

Ve sürüklenip kayalarımıza, paramparça oldular.

Oynak Kader Tanrıçası'nın bir defa olsun yüzüne

güldüğü

Ünlü Cassibelan Caesar'ı yendiği için

Londra'da şenlikler düzenledi

Ve Britanyalılara güven verdi.

CLOTEN

Sözün kısası, size ödeyecek vergi borcumuz yok; krallığımız eskisine kıyasla çok daha güçlüdür. Dediğim gibi artık Caesar da yok. Şimdikilerin de gaga burunları olabilir, ama kılıc tutacak düzgün kolları yok.

CYMBELINE

Evlat, bırak da annen sözünü bitirsin.

CLOTEN

Aramızda Cassibelan gibi kılıç kullananlar çok. Onlardan biri olduğumu iddia edemem, ama benim de güçlü kollarım var. Vergi de neymiş? Eğer Caesar güneşi balçıkla sıvayıp gökteki ayı da cebine koyabilirse, ancak o zaman bize ışığımızı versin diye vergi öderiz. Yoksa efendim size vergi mergi ödemeyeceğiz.

CYMBELINE

(Lucius'a.)

Şunu da bilmelisiniz ki,

Saldırgan Romalılar bizi bu vergiye zorlayıncaya kadar, Özgür bir ulustuk biz.

Caesar'ın neredeyse dünyaya sığmayacak kadar büyüyen İktidar hırsı ve kibri,

Akıl ve mantığa uymayan bir eylemle

Bize bu boyunduruğu taktı;

Savaşçı bir ulusa yakışır şekilde,

Bu boyunduruğu çıkarıp atmak istiyoruz biz de.

Şunları söyleyin Caesar'a:

Onun kılıcının yaraladığı kahramanlarımızı karşısına

çıkaran,

Atamız ve yasa koyucumuz Mulmutius'tu.

Roma öfkelenip gazaba gelse bile,

Bunları yeniden düzeltip uygulamak onuru ve görevi

Bize düşüyor makamımız gereği.

Yasalarımızı yapan Mulmutius altın bir taçla

Kral olan ilk Britanya hükümdarıydı.

LUCIUS

Doğrusu senin için üzülüyorum Cymbeline,

Sarayındaki lordlarından daha çok sayıdaki kralın

hizmet ettiği

Augustus Caesar'ı düşman ilan ediyorum sana.

Şimdi sen de beni dinle:

Caesar'ın adına savaş ve yıkım vadediyorum ben de.

William Shakespeare

Savaş ilan ettikten sonra,

Engelenemez bir şiddet beklemelisin bundan böyle.

Şimdi ise konukseverliğin için teşekkür ederim sana. CYMBELINE

CINIDELINE

Sen de hoş geldin Caius.

Senin Caesar'ın beni şövalye yapıp bu makama

getirdi;

Gençliğim ona hizmet etmekle geçti;

Onun sayesinde onur ve ün kazandım.

Şimdi bunları geri almak istediğinize göre,

Yapabileceğim tek şey, ölünceye kadar onları

korumaktır.

Pannonialılar ile Dalmaçyalılar'ın¹ özgürlükleri için Silahlanıp ayaklandıklarını iyi biliyorum;

Bu örneği izlememek Britanyalıları ağırkanlı

gösterirdi;

Ama Caesar bunun böyle olmadığını görecek.

LUCIUS

Bakalım görelim.

CLOTEN

Majesteleri burada olduğunuz için mutludur. İsterseniz, bizimle bir iki gün daha kalın. Sonradan, başka şartlar altında karşımıza çıktığınızda bizi denizden yapılmış zırhımızı kuşanmış göreceksiniz. Eğer bizi adamızdan söküp atabilirseniz, sizin olsun. Ama bu serüveninizde düşüp ölürseniz, sayenizde leş kargalarımız iyi beslene-

LUCIUS

Öyle olsun.

CYMBELINE

Efendinizin ne istediğini bilirim, o da benimkini.

Geriye kalan, söylenecek tek şey "hoş geldiniz."

(Çıkarlar.)

cektir. Söyleyeceklerim bu kadar.

2. Sahne (Sarayda başka bir oda.)

(Pisanio bir mektup okuyarak girer.)

PISANIO

Nasıl olur? Zina mı?

Neden yazmamış ona iftira eden canavarın adını?

Ah Leonatus, ah efendim, kulağın nasıl bir mikrop

kaptı!

Hangi yalancı İtalyan, saflığından yararlanıp Seni böyle zehirledi? Sadakatsizmiş! Hayır:

Aksine sana fazlasıyla bağlı.

Bu yüzden de cezalandırılıyor zaten;

Bir eşten çok bir tanrıça gibi,

En sadık kadınları baştan çıkarabilecek

Tacizlere karşı koyduğu için mi?

Ah efendim ah, kaderin kadar alçalmış,

Eşin hakkındaki düşüncelerin.

Ne? Nasıl istersin benden onu öldürmemi?

Sana bağlılıkla hizmet etmeye yemin ettiğim için mi?

Onu ben mi öldüreceğim? Kanını mı dökeceğim?

Eğer bu iyi bir hizmet sayılıyorsa ben hizmetlin olamam

artık.

Ben bu suçu işleyecek kadar insanlıktan yoksun muyum? (Okur.)

"Yap bunu. Ona yazdığım mektup sayesinde

O, sana bu fırsatı bizzat verecek zaten."

Ah üstündeki mürekkep kadar kara, lanet olası bir

mektup!

Saçmasapan bir mektup. Bu suça ortaksan eğer, Dışardan nasıl böyle masum görünebilirsin ki? İste geliyor.

(Innogen girer.)

Hiç haberim yok bana emredilenden.

INNOGEN

Ne haber Pisanio?

PISANIO

Madam, efendimden bir mektup geldi.

INNOGEN

Ne? Efendinden mi? Yani benim efendim Leonatus'tan!

Kâhinler, yıldızları, benim, kocamın yazısını

Tanıdığım kadar tanısaydı,

Bütün geleceği okuyabilirlerdi.

Ev vüce tanrılar.

Dilerim mektup sevginin tadından,

Efendimin sağlığından ve huzurundan söz etsin

Keşke ayrı olmasaydık birbirimizden,

Ama bu olsun tek kederi;

Bazı üzüntüler yararlıdır, bu da onlardan biri,

Cünkü çoğaltır sevgiyi.

İç huzuru en önemlisi.

İzninle balmumu, iyilik meleği.

Kutsansın mahremiyeti mühürleyen arılar!

Âşıklar ve tehlikeli bağlılık yemini eden insanlar

Farklı dualar ederler; siz arılar,

Hem borcunu ödemeyenleri hapse tıkar

Hem de aşk tanrısı genç Cupid'in aşk mektuplarını

Yabancı gözlerden saklarsınız.

Dilerim haberler iyidir tanrılar!

(Mührü kırıp mektubu açar ve okur.)

"Varlıkların en değerlisi, benden uzakta olduğun için bana verdiğin ızdırap, adaletin kararından, babanın gazabından da acı, ama seni yeniden görmek beni yepyeni bir insan yapacak. Bilmelisin ki, Cambria'da, Milford Limanı'ndayım. Bu haberime göre, aşkın ne yapmanı gerektiriyorsa öyle yap. Ettiği yemine hep sadık kalan, seni her gün biraz daha fazla seven ve sana mutluluk dileyen, Leonatus Posthumus."

Cymbeline

Ah, kanatlı bir atım olsaydı keşke!

Duydun mu Pisanio? Milford Limanı'ndaymış.

Al oku, buradan ne kadar uzak olduğunu söyle bana.

Sıradan bir iş için bir haftada gidiliyorsa oraya, Ben bir gün içinde neden uçamayayım?

Dürüst Pisanio, sen de efendini görmeye can

atiyorsundur

Benim gibi sen de özlemişsindir onu,

Ama benim kadar olamaz,

Benim onu özleyişim ötelerin çok ötesinde;

Çabuk söyle:

Aşk habercisinin sözleri kulakları doldurmalı

Artık başka bir şey duyamayıncaya kadar,

Buradan ne kadar uzakta kutsal Milford?

Bu arada anlat bana,

Galler nasıl sahip olmuş böyle bir limana?

Ama her şeyden önemlisi

Buradan nasıl gizlice çıkıp gidebiliriz oraya?

Sonra buradan ayrılıp döndüğümüzde

Buradaki yokluğumuzu nasıl anlatacağız herkese?

Ama her şeyden önce, buradan nasıl ayrılacağız?

Ama özür dileyeceğimiz bir işi yapmadan önce

Niye kalkışalım açıklamaya? Bunu daha sonra açıklarız.

Konuş hadi, atla bir saatte ne kadar yol alabiliriz?

PISANIO

Güneşin doğuşuyla batışı arasında

Otuz, otuz beş kilometre sizin için yeter de artar efendim.

INNOGEN

İdam edilmek üzere darağacına giden biri bile

Daha hızlı at sürer herhâlde.

Duyduğuma göre,

Bazı yarışlarda atlar kum saatindeki kumlardan

Daha hızlı akar gidermiş.

Saçmalıyorum galiba.

William Shakespeare

Nedimelerimden birine söyle, Bir hastalık bahane etsin, Babasının yanına gideceğini söylesin; Sen de bana bir binici elbisesi uydur, Ama sıradan bir kadının giydiği cinsten olsun.

PISANIO

Efendim, iyice bir düşünseniz.

INNOGEN

Sadece önümü görebiliyorum Pisanio.
Sağımı, solumu, arkamı göremiyorum
Sanki bir sis sarmış çevremi.
Hadi lütfen dediğimi yap şimdi.
Söyleyecek bir şey kalmadı,
Görebildiğim tek şey Milford'a giden yol.
(Cıkarlar.)

3. Sahne (Galler. Mağaralar olan dağlık bir bölge.)

(Belarius, Guiderius ve Arviragus bir mağaradan çıkarlar.)

BELARIUS

Bizimki gibi çatısı alçak bir evde oturulmayacak kadar Güzel bir gün. Başınızı eğin çocuklar, Bu kapı size gökyüzüne saygı göstermeyi Ve yeni başlayan bir günde yapılacak kutsal işler önünde

Eğilmeyi öğretir.

Hükümdarların saray kapıları o kadar yüksektir ki, Dev gibi insanlar güneşi selamlamadan, Sarıkları başında, saygısızca altından geçerler.

Güzel gökyüzü, selam olsun sana!

Biz kayalar arasında yaşıyoruz ama

Zenginlikler içinde yaşayanlardan daha saygılız sana.

GUIDERIUS

Selam gökyüzüne!

ARVIRAGUS

Gökyüzü selam sana!

BELARIUS

Dağ eğlencemize gelince: Siz şu tepeye tırmanacaksınız, Gençsiniz ve bacaklarınız güçlü; ben düzde yürüyeceğim.

Yukarıdan baktığınızda beni bir karga kadar küçük

göreceksiniz,

Bulunacağınız tepe her şeyi hem küçülten

Hem de iyi gösteren bir yerdir,

Orada, anlattığım hükümdar saraylarını,

Prensleri ve savaş hilelerini

Bir bir zihninizden geçirin.

Hizmet yapıldığı için değil,

Öyle kabul edildiği için hizmet sayılır.

Her şeye böyle bakmak gördüğümüz şeylerden

Ders çıkarmamıza yarar;

Genellikle şunu anlarız:

Zar gibi kanatları olan minicik bir böcek

Koca kanatlarıyla süzülen güçlü kartaldan daha

güvendedir.

Bizim hayatımız, bir efendiye hizmet etmekten daha soylu,

Değersiz bahşişlerden daha zengin,

Parası ödenmeyen ipek giysiler içinde,

Hışırtılar çıkararak dolaşanların hayatından daha gurur vericidir;

Onlar bu ihtişamı sağlayan terzilerine şapka çıkararak Terzilerinin saygısını kazanırlar, ama yine de ödemezler

borçlarını,

Böyle bir hayat bir hiçtir bizimkinin yanında.

GUIDERIUS

Deneyimlerine dayanarak söylüyorsun bunları.

Biz, kanatları tam gelişmemiş kuşlar gibi,

William Shakespeare

Yukarıdayken bile gözden ayıramıyoruz yuvamızı,

Tanımıyoruz başka yerlerdeki rüzgârları.

En iyisi eğer sakin bir hayatsa,

Yaşadığımız bu hayat iyidir herhâlde;

Yediğin darbelerden sonra,

Böyle bir hayat daha uygun olmalı yaşlanan bedenine;

Ama bu hayat bizim için cahilce yaşadığımız bir hücre,

Yatakta yolculuk hayalleri kuran,

Borçtan hapis yatan ve sınırı aşma cesareti olmayan Kişiler gibiyiz.

ARVIRAGUS

Biz senin yaşına geldiğimizde

Hangi deneyimlerimizden söz edeceğiz?

Karanlık Aralık günlerinde yağmur ve rüzgâr vurduğunda

İliğimizi donduran mağaramızda

Bütün bir kışı nasıl geçireceğiz?

Hiçbir şey görmedik ki. Hayvanlar gibiyiz;

Avlanırken tilki gibi kurnaz, aç kurt gibi dövüşgeniz.

Cesaretimizi uçan kaçan her şeye gösteriyoruz,

Tutsaklığının şarkısını serbestçe çığıran kafesteki kuşlar gibiyiz.

BELARIUS

Bilmeden konuşuyorsun!

Kentlerdeki ahlaksızlıkları bilseydin, hissetseydin

Böyle konuşmazdın; sarayın yapay hayatını sürdürmek

Onu terk etmek kadar güçtür;

Yükseklere tırmanmak belli bir düşüştür,

Öyle kaygandır ki, korku, gözden düşüş kadar kötüdür;

Savaş uğraşısı, ün ve onur adına

Tehlikeleri kovalamak zahmetinden ibarettir

Ve kovalayan kişi bunlara erişemeden hayatını kaybeder.

Çoğu kez ölenin arkasından edilen bir iftira

Onun iyi davranışları kadar anımsanır;

Daha da kötüsü, insana haksızlık yapıldığında

Cymbeline

Ona da boyun eğmek zorunda kalır.

Çocuklar, bu anlattıklarımın canlı bir örneğiyim ben.

Bedenim, Romalı kılıçların açtığı yara izleriyle dolu;

Bir zamanlar, en büyük kahramanlarla anılırdı adım.

Cymbeline beni severdi,

İyi bir askerden söz edildiğinde bana benzetilirdi, O zamanlar, dalları meyvelerinin ağırlığıyla eğilen

Bir ağaç gibiydim;

Ama bir gece, bir fırtına ya da hırsızlık deyin isterseniz, Olgun meyvelerimi, hatta yapraklarımı sarsıp salladı Ve beni rüzgârlara göğüs germem için çırılçıplak bıraktı.

GUIDERIUS

Demek güven olmuyor büyüklerin lütuflarına! BELARIUS

LAKIUS

Size sık anlattığım gibi, hiçbir günahım yoktu oysa Ama o iki alçak yalan yeminlerle kirlettiler tertemiz ismimi;

Romalılarla iş birliği yaptığım yalanını uydurarak Kandırdılar Cymbeline'i.

Derken sürüldüğüm söylendi.

İşte şu son yirmi yıldır bu mağara, bu yerler benim dünyam oldu.

Bu onurlu özgürlük içinde yaşarken

Hayatım boyunca ettiğim dualardan daha fazla dua ettim, Tanrılara borçlarımı ödemeye çalıştım.

Hadi, şimdi dağa çıkın bakalım!

Bunlar avcıların konuşacağı şeyler değil.

Geyiği ilk vuran şölenin efendisi olacak,

Diğer ikisi ona hizmet edecek.

Büyük törenlerin yapıldığı yerlerdeki gibi,

Burada zehirlenme tehlikesi yok.

Vadinin orada size yetişirim.

(Guiderius ile Arviragus çıkarlar.)

Doğanın kıvılcımlarını saklamak ne kadar da zormuş!

Bu çocuklar, kralın oğulları olduklarını bilmiyorlar hâlâ,

Cymbeline de bilmiyor onların hayatta olduklarını.
Benim oğullarım sanıyorlar kendilerini;
Başlarını eğmeden gezemedikleri bu mağarada
Yoksullar gibi büyüttüm onları,
Ama ruh zenginlikleri aşıyor saray çatılarını,
Soylu olduklarını bilmedikleri halde,
Doğa en basit ve alçaltıcı durumlarda bile,
Prenslerden daha fazla prens gibi davranmaya zorluyor

Şu Polydore adını koyduğum büyüğü Cymbeline'nin varisi, geleceğin Britanya kralıydı; Guiderius'tu asıl adı.

Hey Tanrım, tabureme oturup anlatırken savaş anılarımı Kendinden geçer;

"Düşmanımı şöyle yere düşürdüm, Şöyle dayadım ayağımı boynuna," dediğimde, Damarlarındaki prens kanı yüzüne vurur, terler, Genç kaslarını gerer, söylediklerimi hareketleriyle

tekrarlar.

Asıl adı Arviragus olan, Cadwal adını verdiğim küçük kardeşi

Anlattıklarımı canlandırır ağabeyi gibi, Ve kendi hayalinden bir şeyler katar.

(Bir av borusu duyulur.)

Hah, av başladı işte!
Ah Cymbeline ah, Tanrı ve vicdanım bilir ki,
Haksız yere sürgüne gönderdin beni,
Malımı mülkümü nasıl benden çaldıysan
Ben de varisten yoksun bırakmak için seni,
Kaçırdım o zaman iki ve üç yaşlarında olan bebeklerini.
Euriphile, sen onların dadılarıydın, anneleri sanırlardı seni;
Bu yüzden her gün ziyaret ederler mezarını.

Morgan adını alan ben Belarius'u da öz babaları sanırlar. (Av borusu tekrar duyulur.)

Av başladı.

(Çıkar.)

4. Sahne (Milford yakınları.)

(Pisanio ile binici giysili Innogen girerler.)

INNOGEN

Gideceğimiz yerin yakın olduğunu söylemiştin attan indiğimde.

Annem bile doğduğumda beni görmeyi istememiştir Benim Posthumus'u görmek istediğim kadar.

Pisanio, adamım, Posthumus nerede?

Aklından neler geçiyor, bana neden öyle dik bakıyorsun,

söyle?

Neden derinden iç geçiriyorsun?

Anlayamadığın bir şey zihnini allak bullak etmiş sanki.

Bu korkutucu tavrina son ver,

Yoksa ben de, paniğe kapılacağım şimdi.

Ne var söyle!

(Pisanio ona mektubu verir.)

Neden o kâğıdı bana sert bir bakışla uzatıyorsun öyle?

Onda içimi ısıtacak bir haber varsa,

Gülümseyiver vermeden önce;

Haber insanın yüreğini donduracak türdense

Renk vermesin yüzün.

Bu kocamın el yazısı!

Zehirleri ile lanetli İtalya onun da aklını başından aldı da,

Başı derde mi girdi yoksa?

Bir şeyler söyle, okuduğumda

Beni öldürecek darbelerin şiddetini azaltır belki sözlerin.

PISANIO

Lütfen okuyunuz, o zaman daha iyi anlayacaksınız Kaderin alçalttığı benim zavallı durumumu.

INNOGEN

(Okur.)

"Hanımın Pisanio, benim yatağımda bana ihanet etti, Bunun kanıtları hâlâ kanıvor içimde.

Boş tahminlerle değil, duyduğum acı kadar derin, Almak istediğim intikam kadar kesin kanıtlarla

yazıyorum.

Senin bana bağlılığın onunkiyle birlikte lekelenmediyse, Benim adıma sen almalısın bu intikamı.

Kendi ellerinle son vermelisin onun havatına.

Bu fırsatı Milford Limanın'da yaratacağım sana,

-O konudaki mektubumu almıştır o da-

Onu öldürmekten çekinir

Ve beni inandıramazsan bunu gerçekleştirdiğine

Onun şerefsizliğine aracılık yapmış

Ve aynı şekilde bana ihanet etmiş olursun."

PISANIO

(Seyircilere.)

Kılıcımı çekmeme gerek var mı?

Mektup zaten gırtlağını kesiverdi.

Olamaz, iftiradır bu; iftira kılıçtan keskindir,

Nil'deki bütün zehirli yılanlardan daha zehirlidir.

Fısıltıları tez giden rüzgârların sırtında,

Bir yerden dünyanın her köşesine uçup aldatır herkesi.

İftira, kralların, kraliçelerin, ülkelerin, genç kızların,

Evli kadınların, hatta ölmüşlerin mezarlarına bile girer. (Innogen'e.)

(Innogen e.)

Nasılsınız madam?

INNOGEN

Ona ihanet mi yatağında? Nasıl bir ihanetmiş bu? Yatağında uyuyamamak ve onu düşünmek mi ihanet?

Yedi gün yirmi dört saat gözyaşı dökmek mi yoksa? Uyku bastırınca onunla ilgili bir karabasan görüp Ağlayarak uyanmak mı? Bunlar mı ihanet?

PISANIO
Ah, iyi yürekli hanımım.

INNOGEN

Ben mi ihanet etmişim? Vicdanın tanığın olsun Pisanio. Sen Giacomo, onu bana karşı sadakatsizlikle suçladığında,

Alçağın biri sanmıştım seni; şimdi düşünüyorum da,

Hiç de öyle biri değilmişsin.

Anasının mesleğini sürdüren süslü püslü bir İtalyan

orospu,

Belli ki baştan çıkarmış onu.

Demek ki eski bir elbise gibi modam geçmiş benim,

Çok değerli olduğum için eski bir giysi gibi Sökülüp bir kenara atılmalıyım.

Parça parça edilip fırlatılmalıyım!

Kadınların arkadan bıçaklanışıdır erkeklerin yeminleri.

Ah kocam, senin bu iyi görünüşün altında Kötülükler sakladığın, gerçek olmadığın,

Kotulukler sakladığın, gerçek olmadığın, Kadınları aldatmak için bir yem attığın sanılacak.

PISANIO

Hanımım, beni dinleyin.

INNOGEN

Dürüst erkeklerin bile hain Aeneas² gibi,

Yalancı oldukları düşünülürdü konuştuklarında;

Hain Sinon'un³ ağlaması yüzünden Kutsal gözyaslarına inanılmaz oldu,

Merhamet gösterilmedi gerçekten ihtiyacı olanlara.

Ve sen Posthumus, böyle mi leke sürüyorsun

ve sen i ostnumus, boyte nii ieke suruyorsun

Bütün dürüst erkeklere?

3 Yunanlıların tahta atı Troia'ya sokmalarına yardım eden Yunan casusu.

² Roma'nın kurucusu olduğu söylenen Aeneas Kartaca Kraliçesi Dido'ya ihanet etmişti.

William Shakespeare

Senin bu büyük hatan yüzünden Takdire şayan ve yiğit erkekler Hain ve yalancı damgası yiyecekler.

(Pisanio'ya.)

Hadi, bari sen dürüst ol, getir yerine efendinin emrini.

Onu gördüğünde, söyle ona nasıl boyun eğdiğimi.

İşte ben çekiyorum kılıcını;

Al kılıcını ve onun sevgisiyle dolu bu masum yuvaya, Yüreğime sapla.

Korkma, artık acıdan başka bir şey yok orada.

Yüreğimi zenginleştiren efendin de orada değil artık.

Emrini yerine getir, sapla.

Daha iyi amaçlar için cesur olabilirsin, Ama simdi bir korkak gibi davranıyorsun.

PISANIO

Cehennem ol git aşağılık kılıç, Senin yüzünden lanetleyemem elimi!

INNOGEN

Ama ölmem gerek, beni öldürmezsen eğer, Efendinin adamı olamazsın.

İnsanın kendisini öldürmesini engelleyen yasa

O kadar kutsal ki, durduruyor zayıf elimi.

Hadi, işte göğsüm. Dur, bir şey var burada.

Dur biraz, koruvacak değilim kendimi.

Kılıcının kını gibi hazır yüreğim.

Neymiş bunlar?

(Göğsünden mektuplar çıkarır.)

Sadık Leonatus'un kutsal kitap gibi sakladığım

mektupları,

Hepsi dinsizliğe mi dönüştü şimdi?

Defolun, defolun inancımın sömürgenleri!

Artık yüreğimin süsleri değilsiniz!

İşte böyle, zavallı budalalar şarlatanlara inanırlar.

Kandırılanlar ihanetin acısını bütün şiddetiyle duyarlar,

Cymbeline

Ama daha fazla ızdırap çeker ihanet edenler.
Ve sen Posthumus, benim kral babama karşı
İtaatsizlik etmeme sebep oldun,
Beni isteyen prenslerin tekliflerini geri çevirdim
Bir gün anlayacaksın, davranışlarım sıradan değildi;
Oburluğunu doyuran o kadından usandığında,
Bana olanların ileride sana ne kadar acı vereceğini

düşünmek

Şimdiden üzüyor beni.

Lütfen, yap işini.

Kurbanlık kuzu kasaba yalvarıyor şimdi.

Bıçağın nerede?

Ben de istiyorum diye mi,

Geciktiriyorsun efendinin emrini.

PISANIO

İyi yürekli hanımım, gözümü kırpmadım Bu emri aldığımdan beri.

INNOGEN

İyi ya, yap işini ve git bir güzel uyu.

PISANIO

Uykusuzluktan gözlerim yuvalarından fırlasın

daha iyi.

INNOGEN

Öyleyse, niye üstüne aldın bu işi?

Peki ama, bir hiç için mi teptik bu kadar yolu?

Buraya gelmemiz benim yüzümden mi,

Yoksa senin yüzünden mi?

Niye koşturduk atlarımızı böylesine?

Beni öldürmek için iyi bir fırsat yakalamışken!

Artık dönmeyi hiç düşünmediğim sarayda

Yokluğumdan huzursuzluk duymazlar mı?

Bu kadar yol geldikten sonra,

Vuracağın karaca tam önüne gelmişken

Neden bırakmıyorsun gerdiğin yayı?

PISANIO

Zaman kazanıp böyle iğrenç bir görevi yapmamak için;

Bunun başka bir yolu var.

Hanımım, lütfen sabırla dinleyin beni.

INNOGEN

Yoruluncaya kadar konuşabilirsin, ne söyleyeceksen söyle.

Baksana, bir orospuymuşum ben,

Öyle yazıyor mektupta;

Böyle bir iftiradan sonra.

Derinlerdeki bu acımın daha ötesinde

Beni yaralayacak hiçbir acı yoktur dünyada.

Neyse konuş.

PISANIO

Madam, bundan böyle saraya döneceğinizi hiç

sanmıyorum.

INNOGEN

Çok doğru, beni buraya öldürmek için getirdiğine

göre.

PISANIO

Hiç de değil.

Eğer dürüst olduğum kadar akıllıysam

Başarılı olacaktır planım.

Anladığım kadarıyla efendim kandırılmış. Alçağın biri, hem de bu işte ustalaşmış bir sefil,

İkinize de bu cehennemlik kötülüğü yaptı.

INNOGEN

Bir Romalı fahişe.

PISANIO

Hayatımı koyarım ki değil.

Sizin öldüğünüzü bildirir,

Kanıt diye kana bulanmış bir giysi parçası yollarım;

Çünkü aldığım emir böyle,

Sarayda olmamanız da,

Destekleyecektir bu olayı.

INNOGEN

Peki ama Pisanio, ben burada ne yaparım?

Nerede kalır, nasıl yaşarım?

Kocamın gözünde ölmüş olduğuma göre,

Hayatımdan nasıl bir teselli bekleyebilirim?

PISANIO

Saraya dönecek olursanız...

INNOGEN

Hayır, artık saray yok, baba ocağı da,

O kaba, soylu bir hiç olan,

Benimle evlenme isteği

Bana korkunç bir kuşatma gibi gelen

Cloten ahmağı da yok.

PISANIO

Saraya dönmeyecekseniz,

Britanya'da hiçbir yerde barınamazsınız.

INNOGEN

Öyleyse, nereye gidebilirim?

Güneşin parladığı, gecenin günü kovaladığı

Tek yer Britanya mı?

Britanya tüm dünyada,

Büyük bir havuzdaki kuğu yuvası gibi değil mi?

Britanya dışında da yaşayan insanlar var.

PISANIO

Memnun oldum başka yerleri de düşünmenize.

Roma elçisi Lucius yarın Milford Limanı'nda olacak.

Şimdi kötü kaderinizi saklamak istediğiniz kadar

Kim olduğunuzu bir erkek kıyafeti içinde saklar,

Ve kendinizi korursanız, umut verici bir yolculuğa

çıkabilir,

Belki de Posthumus'un oturduğu yere yakın olabilirsiniz.

Onu göremeseniz bile,

Her saat ne yaptığınının haberini alacak kadar

Yakınında olursunuz hiç olmazsa.

INNOGEN

Kıyafet değiştirmek iffetim açısından bir tehlikeyse de, Ölüm yok ya ucunda, hazırım bu riski göze almaya.

PISANIO

Bakın, her şeyden önce unutun kadın olduğunuzu:

Prenses gibi emir vermek yerine, öğrenin boyun eğmeyi,

Nedimeleriniz gibi, daha doğrusu bir kadın gibi.

Bırakın nazlanmayı, ürkekliği,

Kabadayıca bir tavır takınıp

Müstehzi ve hazırcevap olun;

Küstahça karşılık verip kavgacı davranın çakal gibi.

Hem sonra şu yüzünüzün göz alıcı güzelliğini gizleyin

-Bu zor, biliyorum!- Bunun tek çaresi,

Önüne geleni öpmekten hoşlanan

Güneş tanrısının açgözlü dokunuşuna bırakmak;

Ayrıca, tanrıların kraliçesi Juno'yu bile kıskandıran,

Zamanınızı alan çekici süsten püsten arındırın kendinizi.

INNOGEN

Kısa kes. Anladım amacını,

Şimdiden erkek gibi hisseder oldum kendimi.

PISANIO

Önce bir erkek gibi giyinmelisiniz.

Bunu beklediğimden hazırlık yaptım.

Giyeceklerinizi bavuluma koymustum;

Ceket, şapka, pantolon, ne gerekiyorsa.

Siz yaştaki bir delikanlıyı taklit ederek

Lucius'un karşısına çıkın bunların yardımıyla;

Kendinizi tanıtın ve söyleyin hizmetinde çalışmak

istediğinizi,

Ne gibi becerileriniz varsa anlatın ona

Çok iyi olduğunuz müzik konusunda,

Bir de onun zevkini ölçüye vurun;

Hiç kuşkusuz, sizi yanına almaktan haz duyacaktır.

O dürüst bir insandır, daha da önemlisi kutsal bir kişidir.

Cymbeline

Britanya dışındayken ihtiyaçlarınıza gelince Hiç kaygınız olmasın, ne gerekiyorsa, İhtiyaçlarınızı karşılamakta başarısız olmam asla.

INNOGEN

Sen, tanrıların bana bağışladığı tek tesellisin.

Artık git lütfen. Konuşacak çok şeyimiz var,

Ama bırakalım bunları başka zamana.

Bundan böyle ben bir askerim artık,

Bütün sıkıntılara bir prens gibi cesurca göğüs gereceğim. Hadi, lütfen git.

PISANIO

Madam, çabucak vedalaşalım.

Yoksa beni sarayda bulamazlarsa

Sizinle olduğumdan kuşku duyabilirler.

Soylu hanımım, alın kraliçenin bana verdiği bu kutuyu, İçindeki ilaç çok değerlidir;

Denizde bir bulantı hissederseniz

Ya da karada mideniz kalkarsa

Donor Lie de de Lie Lie de la ciel inite de

Bunun bir damlası bile sizi iyileştirir.

Gölgelik bir yer bulup erkek kıyafetinizi giyin.

Tanrılar size en iyisi neyse onu versin.

INNOGEN

Amin, sana çok teşekkür ederim.

(Ayrı yerlerden çıkarlar.)

5. Sahne

(Cymbeline'in sarayında bir oda.)

(Cymbeline, kraliçe, Cloten, Lucius ve lordlar girerler.)

CYMBELINE

(Lucius'a.)

Konuşmamız burada bitiyor. Güle güle size.

William Shakespeare

LUCIUS

Teşekkürler majesteleri.

Zaten imparatorum da dönmemi yazmış, Çok üzgünüm, sizin efendimin düşmanı olduğunuzu

Çok üzgünüm, sızın etendimin düşmanı olduğunuz. Kendilerine iletmek zorundayım.

CYMBELINE

Bayım, Britanyalılar dayanamıyor Roma

boyunduruğuna,

Bize gelince, halkımdan daha az cesaret göstermek Yakışmaz krallığımıza.

LUCIUS

Öyle olsun efendim.

Milford Limanı'na kadar refakatçiler diliyorum sizden.

(Kraliçeye.)

Majestelerine mutluluk dilerim madam.

(Cloten'e.)

Ve size de efendim.

CYMBELINE

Lordlarım, bu görev size düşüyor.

Ona saygıda kusur etmeyiniz.

Yolunuz açık olsun soylu Lucius.

LUCIUS

Elinizi verin lordum.

CLOTEN

Elimi size dostlukla uzatıyorum,

Ama bundan sonra o el sizin düşmanınızdır.

LUCIUS

Efendim, zaferin kimin olacağını zaman gösterecektir.

Hoşça kalın.

CYMBELINE

Lordlarım, Severn ırmağını geçinceya kadar,

Sayın Lucius'un yanından sakın ayrılmayın.

Mutluluklar dilerim.

(Lucius ve lordlar çıkarlar.)

KRALİÇE

Suratı asık ayrılıyor buradan,

Ama buna sebep olmamız bizim için vatanseverliktir.

CLOTEN

Böyle olması daha iyi,

Kahraman Britanyalılarınız da bunu isterdi.

CYMBELINE

Lucius burada olup bitenleri imparatora yazmış

olmalı.

Bu yüzden savaş arabalarımızı ve süvarilerimizi

Hemen hazırlamamız daha uygun olur.

Galya'daki kuvvetleri harekete geçer çok yakında

Ve hemen savaş durumu alabilir Britanya topraklarında.

KRALİÇE

Boşa geçirecek zamanımız yok,

Hazırlıklarımızı yapmalıyız hızla ve kararlılıkla.

CYMBELINE

Bunun böyle olacağını tahmin ettiğimiz için

Hazırlıklarımızı yaptık.

Ama sevgili kraliçem, kızımız nerelerde?

Roma elçisinin karşısına çıkmadı,

Her gün yaptığı gibi saygısını sunmaya da gelmedi.

İtaat etmekten çok küstahlık içinde sanki.

Gözümüzden kaçmıyor bu davranışları.

Onu çağırın huzurumuza,

Çünkü fazlasıyla hoşgörüyle davrandık ona.

(Bir iki kişi çıkar.)

KRALİÇE

Majesteleri, Posthumus sürgüne gönderildiğinden beri

Innogen içine kapandı; bunun tedavisi zamana

bırakılmalı.

Majesteleri rica ederim sert konuşmayınız onunla.

Aşırı duyarlı azarlanmaya karşı,

Sertlikle söylenenler ona tokat gibi gelir,

Tokatsa onu öldürür.

(Bir haberci girer.)

CYMBELINE

Kızımız nerede? Yoksa emrimizi küçümseyipgelmiyor mu?

HABERCI

İzin verirseniz efendim, bütün odaları kilitli

Hiç cevap da gelmedi,

Kapıları ne kadar gürültüyle çaldıysak da açan olmadı.

KRALİÇE

Lordum, en son odasına gittiğimde,

Böyle dairesine çekildiği için özür diledi.

Rahatsızlığı yüzünden çıkamadığı için

Her gün size istekle saygılarını sunma görevini

Yerine getiremeyeceğini açıkladı

Ve bunu size iletmemi diledi.

Ama sarayın önemli işleri yüzünden unutttum size

söylemeyi.

CYMBELINE

Kapıları kilitli ha! Son zamanlarda kimse de görmemiş! Tanrılar, korktuğum başıma gelmese bari.

(Haberci ve lordlarla çıkar.)

KRALİÇE

Oğlum, kralın peşinden gitsen iyi olur.

CLOTEN

Şu iki gündür, adamını, yaşlı uşağı Pisanio'yu da

görmedim.

KRALİÇE

Neler oluyor, git bak.

(Cloten çıkar.)

Posthumus'un emrinden çıkmayan Pisanio!

Onda benim ilacım var.

Umarım onu içtiği için ortalıkta görünmüyordur;

O ilacın gerçekten yararlı bir ilaç olduğunu sanıyordur.

Ama bu kız nereye gitmiş olabilir ki?

Belki de ayrılık acısı yüzünden hayatına son verdi!

Ya da aşkının acısına dayanamayıp sevgilisi Posthumus'a gitti.

Bu durumda ya ölüme ya da onursuz bir yaşama gitmiş demektir ki,

Amacım için kullanabilirim bu ikisini de.

O ortalıkta olmayınca ben giyerim Britanya tacını da.

(Cloten girer.)

Ne haber oğlum?

CLOTEN

Kaçtığı kesinleşti. Git, yatıştır kralı; ateş püskürüyor, Kimse yanına giremiyor.

KRALİÇE

Daha iyi ya, umarım bu gecesi son gece olur, Çıkmaz yarına.

(Çıkar.)

CLOTEN

Hem seviyorum Innogen'i, hem de nefret ediyorum.

Çünkü o hem güzel, hem de bir kral kızı,

Bütün leydilerden ve kadınlardan daha soylu,

Daha zarif ve ince.

Her birinin en iyi yönlerini kendinde toplamış;

Bütün diğer kadınlar bir araya getirilse,

Yine hepsinden üstün çıkar.

Bu yüzden seviyorum onu;

Ama hem beni aşağılaması

Hem de o soysuz Posthumus'a bağlılığı,

Onun aklına, fikrine kuşku düşürüyor;

İşte bu yüzden ondan nefret etmeliyim,

Hatta ondan intikam almalıyım.

Cünkü ne zaman budalalar...

(Pisanio girer.)

Kim o? Sen neler planlıyorsun efendi?

Gel buraya. Ah seni gidi alçak pezevenk ah!

Hanımın nerede? Çabuk söyle,

Yoksa kendini doğru cehennemde bulursun.

PISANIO

Aman efendim!

CLOTEN

Bir daha soruyorum, hanımın nerede?

Jupiter tanığım olsun bir daha sormayacağım.

Ağzı sıkı hergele.

Yüreğindeki bu sırrı ya söküp alırım

Ya da yüreğini yerinden söküp çıkarırım.

Posthumus'a mı gitti?

Yoksa yığınla alçaklığından bir parçacık iyilik çıkmayan

O herifle mi?

PISANIO

Ah, lordum, onun yanına nasıl gidebilir ki?

Prensesin burada olmadığı ne zaman anlaşıldı?

Posthumus Roma'da.

CLOTEN

Efendi o nerede? Açık konuş.

Ağzında geveleyip durma.

Ona ne olduğunu iyice anlat bana.

PISANIO

Ah benim değerli efendim!

CLOTEN

Efendiler götürsün seni.

Ağzından çıkacak ilk söz hanımının nerede olduğu,

Bırak şu "değerli efendim" teranesini,

İşe yarayacak bir şey söyle,

Susarsan gebertirim seni, boylarsın cehennemi.

PISANIO

Öyleyse, buyrun şu mektubu

Prensesin kaçmasına ilişkin bütün bildiklerim bu.

(Cloten'e mektubu verir.)

CLOTEN

Bakalım şuna. Augustus'un tahtına kadar bile gitse, Bırakmam onun peşini.

PISANIO

(Seyircilere.)

Ya mektubu verecektim ya da ölecektim.

Innogen iyice uzaklaşmıştır zaten.

Mektuptan öğrenecekleri yüzünden

Bir yoculuğa çıkabilir, ama ona zarar veremez artık.

CLOTEN

Hımm!

PISANIO

(Seyircilere.)

Hanımının öldüğünü yazacağım efendime.

Ah hanımım, dilerim gideceğin yere sağ salim varır Ve sağ salim dönersin!

CLOTEN

Efendi bu mektup gerçek mi?

PISANIO

Bence gerçek efendim.

CLOTEN

Biliyorum, bu Posthumus'un yazısı. Bak, eğer kötü bir adam olmayıp bana iyi hizmet edersen, sana vereceğim görevlere dört elle sarılırsan –yani sana herhangi alçakça bir iş emretsem dahi yaparsan– seni dürüst biri olarak kabul edeceğim. Eğer dürüst değilsen, sana ne yardım elimi uzatmamı isteyebilirsin ne de yükselmen için benim desteğimi bekleyebilirsin.

PISANIO

Ne diyebilirim ki lordum.

CLOTEN

Hizmetime girer misin? Çünkü biliyorum, beş parasız Posthumus'un kötü talihine bunca yıl sabır ve sadakatle bağlı kaldığına göre, şükran duyacağın birine, yani bana bütün gayretinle hizmet etmemeyi düşünemezsin. Uşağım olur musun?

PISANIO

Olurum efendim.

CLOTEN

Ver elini, al bu keseyi. Elinin altında eski efendinin giydiği bir kıyafet var mı?

PISANIO

Var lordum; hanımımla vedalaşırken giydiği kıyafet odamda duruyor.

CLOTEN

İşte ilk hizmetin bu: Git onu buraya getir. Hadi, ilk hizmetin bu olsun.

Milford Limanı'nda buluşacaklarmış demek. -Ama ona

PISANIO

Getireyim efendim.

(Çıkar.)

CLOTEN

bir şey soracaktım, neydi unuttum, neyse sonra hatırlarım.- Alçak Posthumus, orada seni öldüreceğim. Şu giysiyi hemen getirse ya. Bir zamanlar ne demişti prenses -bıraktığı o acı tadı hâlâ yüreğimde hissediyorum,-Posthumus'un bu giysisi bile, benim soylu bedenimden ve bütün özelliklerimle birlikte kişiliğimden çok daha değerliymiş. Bu yüzden, bu kıyafeti giyince prensese sahip olacağım, ama önce onun gözleri önünde Posthumus'u öldüreceğim. Böylece benim yiğitliğimi görecek, beni küçümsediği için pişman olacak. Yerde ölü vatan Posthumus'a sövüp saydıktan ve şehvetimi Innogen'le doyurduktan sonra -hem de ona daha da acı vermek için bunu o kadar değerli bulduğu Posthumus'un kıyafeti içinde yapacağım- sırtına vurarak, tekmeleyerek onu saraya kadar sürükleyeceğim. Benden nefret ederken zevk alıyordu, ben de intikamımı neşe içinde alacağım.

(Pisanio, Posthumus'un giysisi ile girer.)

Giysisi bu mu?

PISANIO

Evet soylu lordum.

CLOTEN

Milford Limanı'na gideli ne kadar oluyor?

PISANIO

Henüz ulaşamamıştır.

CLOTEN

O giysiyi benim odama getir. Bu da sana ikinci emrim oluyor. Üçüncüsü, planım konusunda kimseye bir şey söyleme. Görevini layıkıyla yaparsan bunun karşılığı gelip seni bulacak. İntikamımı Milford'da alacağım. Ah keşke beni oraya uçuracak kanatlarım olsaydı. Bana sadık olmayı aklından çıkarma.

(Çıkar.)

PISANIO

Kendime karşı hareket etmemi istiyorsun benden;

Sadık olmak sana

Dürüst efendime ihanet etmem demek.

Git bakalım Milford'a,

Aradığını bulamayacaksın orada.

Innogen üstüne yağsın tanrıların lütufları.

Bu ahmağın yolu engellerle kaplansın,

Ödülü, boşa giden emeği olsun.

(Çıkar.)

6. Sahne

(Galler. Belarius'un mağarasının önü.)

(Erkek kıyafetinde Innogen girer. Yalnızdır ve bir mağaranın önündedir.)

INNOGEN

Ne kadar da zormuş bir erkeğin hayatı.

Bu kıyafetle iki gece üst üste toprakta yattım.

İradem olmasa bir yere yıkılıp kalırdım.

Pisanio seni dağın tepesinden gösterdiğinde

Sen karşımdaydın Milford.

Ah Jupiter, sanırım çaresizlerin elinden uçup gidiyor

O anda teselli bulacakları sey.

Karşılaştığım iki yoksul, doğru yolda olduğumu söyledi.

Sefalet içinde yüzenler, bunun bir çeşit çeza

Ya da sınama olduklarını bildikleri halde,

Yalan söylerler mi?

Evet, zenginler doğruyu hiçbir zaman söylemezken, Bunda şaşacak bir şey yok.

Zengin ve mutlu olanların yalanı,

İhtiyaç içinde olanlarınkinden daha ağır bir suç

Ve bir kralın valanı, voksulunkinden daha kötü.

Sevgili kocam, böyle suç işleyenlerden biri oldun sen de. Seni düşünürken açlığım geçiverdi,

Oysa yıkılmak üzereydim bir dakika önce.

Bu da ne? Bir yol gidiyor oraya.

Birtakım yabanların ini olmalı;

Ses çıkarmamak en iyisi; cesaretim yok yaklaşmaya,

Ama açlık, bedeni alt etmeden önce cesaret veriyor ruha.

Bolluk ve huzur, korkak, çekingen yapıyor insanları,

Zorluklar çıktı mı, direnmek oluyor anası.

Hey, kimse var mı?

Uygar kişilerseniz konuşun benimle;

Değilseniz, viyecek verin para karşılığında.

Heey! Yanıt yok! Öyleyse içeri gireceğim.

İyisi mi kılıcımı çekeyim;

Düşman da kılıçtan benim kadar korkuyorsa ne âlâ;

Bütün düşmanlar keşke öyle olsa!

(Mağaraya girer.)

(Belarius, Guiderius ve Arviragus avdan dönerler.)

BELARIUS

Polydore, sen en iyi avcı olduğunu ispat ettin,

Ziyafette başköşeyi hakettin.

Cadwal ile ben aşçılık yapıp hizmet edeceğiz;

Anlaşmamız böyleydi.

Sonucta belli bir amaç olmasa

Emeğin teri kuruyup ölür.

Hadi gelin, açlığımıza lezzetli gelecek basit yemekler.

Yorgun insan taş üstünde de uyur

Tembel ve huzursuzlara kuş tüyü yatak sert gelir.

Huzur seninle olsun,

Kendi kendine bakan zavallı yuvamız.

GUIDERIUS

Yorgunluktan bittim.

ARVIRAGUS

Çalışmaktan yoruldum, ama kurt gibi açım.

GUIREDIUS

Mağarada hazır soğuk et var.

Avladığımızı pişirirken ondan biraz atıştırırız.

BELARIUS

(Mağaranın içine bakarak.)

Durun girmeyin. Yiyeceklerimizi biri yemiş

Neredeyse buraya peri girmiş, diyeceğim.

GUIDERIUS

Neler oluyor efendim?

BELARIUS

Tanrı aşkına, bir melek değilse bile,

Ona çok benzeyen eşsiz bir insan.

Henüz delikanlılık çağında tanrısal bir güzellik.

(Innogen mağaradan çıkar.)

INNOGEN

İyi yürekli beyler, lütfen bana zarar vermeyin.

Seslendim içeri girmeden önce.

Niyetim, yediklerimi sizden istemek ya da satın almaktı.

Bir şey çalmadım yemin ederim;

Her yana altın saçılmış olsa da almazdım.

İşte yediğimin karşılığını ödeyeyim;

Yoksa bir şey yemezdim,

Ayrılmadan önce onu hazırlayanlardan duamı esirgemezdim.

GUIDERIUS

Para mı delikanlı?

ARVIRAGUS

Elimizin kiridir gümüş de, altın da;

Sahte tanrılara tapanlar dışında, Herkes aynı gözle bakar onlara.

INNOGEN

Kızdığınızı görüyorum.

Bu hatam yüzümden beni öldürecekseniz bilin ki,

O hatayı işlemeseydim, zaten açlıktan ölecektim.

BELARIUS

Nereye gidiyorsun?

INNOGEN

Milford Limanı'na.

BELARIUS

Adın ne?

INNOGEN

Fidele,⁴ efendim.

İtalya'ya gidecek bir akrabam var;

Şu anda Milford'da olmalı;

Ona gideyim derken aç kalıp takattan düşünce Bu suçu işledim.

BELARIUS

Lütfen, yakışıklı delikanlı, bizi kaba saba insanlar sanma, Düşüncemizi ve davranışımızı yaşadığımız yerle tartma.

Hos geldin! Hava kararmak üzere.

Buradan ayrılmadan önce.

Kalıp soframıza katılırsan çok sevineceğiz,

Çocuklar, hoş geldin deyin konuğumuza.

GUIDERIUS

Eğer kadın olsaydın delikanlı,

4 Latince "sadık" anlamında.

Seninle evlenmek için elimden geleni yapardım, Damatlığa adaylığımı koyardım;

Her şeyimi verir, hiçbir şey istemezdim.

ARVIRAGUS

Erkek olduğu için kendimi teselli edeceğim Ve onu kardesim olarak seveceğim.

(Innogen'e.)

Uzun bir ayrılıktan sonra

Kardeşime kavuşmuş gibi ağırlayacağım seni,

Başımızın üstünde yerin var,

Neselen biraz dostlar arasındasın.

INNOGEN

Madem kardeş bildiniz beni,

Demek ki dostlar arasındayım.

(Seyircilere.)

Keske gerçekten kardeslerim olsalardı.

O zaman maddi değerim daha az olurdu;

Posthumus, o zaman, daha eşit olurduk birbirimize.

(Üçü aralarında konuşurlar.)

BELARIUS

Bir derdi var.

GUIDERIUS

Keşke ona yardım edebilsem.

ARVIRAGUS

Derdi neyse, ne kadar emek

Ve tehlikeye mal olsa bile bana,

Yardım etmek isterdim ona.

Ah tanrılar!

BELARIUS

Çocuklar dinleyin!

(Aralarında fısıldaşırlar.)

INNOGEN

(Sevircilere.)

Sarayları bu mağaradan büyük olmayan,

Kendi işlerini kendileri gören,

Vicdanlarını dinleyen,

Ve durmadan fikir değiştiren

Halk yığınlarının alkışlarına kulak asmayan

Büyük adamlar bile,

Boy ölçüşemez bu iki gençle.

Tanrılar bağışlayın beni;

Leonatus bana ihanet ettiğine göre,

Yeğ tutarım erkek olup bunlarla burada yaşamayı.

BELARIUS

Tamam, öyle olsun.

Hadi çocuklar, yemeği hazırlayalım şimdi,

Yakışıklı gel bizimle,

Aç ayı oynamaz derler,

Yemekten sonra, kural gereği,

Senden yaşam öykünü anlatmanı isteyeceğim,

Elbette, ne kadarını söylemek istersen

O kadarını anlatırsın bize.

GUIDERIUS

Lütfen, gel bizimle.

ARVIR AGUS

Baykuş geceyi, tarla kuşu sabahı nasıl zevkle karşılarsa, Hoş geldin diyoruz biz de sana.

INNOGEN

Teşekkür ederim efendim.

ARVIRAGUS

Lütfen, buyur sofraya.

(Mağaraya girerler.)

7. Sahne

(Roma. Halka açık bir yer.)

(İki Romalı senatör ile tribünler girerler.)

BİRİNCİ SENATÖR

İmparatorun emrinin özeti şöyle:

Askerler Pannonialılar ve Dalmaçyalılara karşı Harekete geçmiş olduğundan Ve şimdi Galya'da bulanan lejyonların, Vergi ödemek istemeyen Britanyalılarla Başa çıkabilecek güçleri olmadığından Ehil kişilerin de katılması gerekiyor bu savaşa. İmparator, Lucius'u konsül vekilliğine atadı, Siz tribünleri de, tam yetkiyle görevlendirdi Savaşa çağırmanız için savaşçı ehil kişileri.

Yaşasın Caesar!

BİR TRİBÜN

Lucius ordularımızın komutanı mı oldu?

İKİNCİ SENATÖR

Evet.

BİR TRİBÜN

Galya'daki kuvvetlerimizin mi?

BİRİNCİ SENATÖR

Topladığınız askerler Galya'daki o lejyonlara katılacak.

Yazılı emirden kaç kişi olacağını

Ve ne zaman hareket edileceğini öğreneceksiniz.

BİR TRİBÜN

Görevimizi yerine getireceğiz.

(Cıkarlar.)

IV. Perde

1. Sahne

(Galler. Orman, Belarius'un mağarasının yakınları.)

(Posthumus'un giysilerini giymiş Cloten girer.)

Pisanio doğru tarif ettiyse buluşacakları yerin yakınların-

CLOTEN

da olmalıyım. Posthumus'un giysisi de bana tam uydu! Terziyi de yaratan tanrının yarattığı sevgilisi neden uymasın? Sözlerimi bağışlayın, ama kadının uygun olduğu, onun nöbete geçirir gibi sarsılmasıyla anlaşılır. Bu durumda ben iyi bir iş çıkarmalıyım. Kendime açıkça şunu söyleyebilirim: Çünkü bir adamın kendi odasında yalnızken aynasıyla konuşması övünme sayılmaz. Bedenimin hatları Posthumus'unki kadar biçimli; ondan daha yaşlı değilim, ama daha güçlüyüm. Paraca ondan aşağı değilim, sosyal ilişkilerim çok daha iyi, zaman açısından daha avantajlıyım, doğuştan ondan üstün bir soyluyum, askerlikte onun kadar, ama teke tek dövüşte ondan üstünüm. Gelgelelim bu doğruyla yanlışı ayıramayan zevksiz karı beni değil, onu seviyor. İnsan yaşamı ne kaypak! Posthumus, şu an omuzlarının üzerinde taşıdığın kafan bir saat içinde yerlerde yuvarlanacak; karına zorla sahip olacağım, giysilerin onun gözleri önünde parça parça olacak; işimi bitirdikten sonra onu tekme tokat babasına götüreceğim. Kızına böyle sert davranmam kralı belki kızdırır; neyse ki annem onu nasıl idare edeceğini bilir ve her şeyi benim lehime kullanır. Atım sıkıca bağlı, güvende. Hadi kılıcım, çık kınından, göster kendini! Kader onları bir an önce elime düşürse bari. Burası buluşacakları yerin tarifine uyuyor. Pisanio beni kandırmaya cüret edemez.

(Çıkar.)

2. Sahne

(Belarius'un mağarasının önü.)

(Belarius, Guiderius, Arviragus ve Innogen mağaradan çıkarlar.)

BELARIUS

(Innogen'e.)

Dermansızsın. Mağarada kal, yanına geliriz av bitince.

ARVIRAGUS

(Innogen'e.)

Kardeşim burada kal. Biz kardeşiz değil mi?

INNOGEN

Bütün insanlar kardes olmalı da,

Ama gömüleceğimiz toprağın özü aynı olduğu halde,

Kalitesi farklı insandan insana.

Çok halsizim.

GUIDERIUS

(Belarius ile Arviragus'a.)

Siz avlanmaya gidin, ben onunla kalacağım.

INNOGEN

O kadar da hasta değilim; halsizim sadece;

Bir halsizlikten hemen ölüverecek.

Zayıf ve şımarık bir kent çocuğu değilim.

Bu yüzden, lütfen beni bırakıp gidin

Günlük işlerinizi yapıp bitirin;

Âdetlerin ihmali, yol açar her şeyin ihmaline.

Evet halsizim, ama sizin burada olmanız

Geçirmez halsizliğimi.

Şu anda yalnız kalmak isteyen birine

Dostluk, teselli kâr etmez.

Bunu söylüyorsam çok hasta değilim demek ki.

Lütfen inanın bana ve gidin.

Kendimden başka bir şey çalamam.

Çalacak bir şey olmayan yerden

Bir şey çalmaktansa ölürüm daha iyi.

GUIDERIUS

Daha önce söyledim seni sevdiğimi,

Ne kadar dersen, babamı sevdiğim kadar.

BELARIUS

Ne, ne demek bu şimdi?

ARVIRAGUS

Bunu söylemek günahsa,

Kardeşimle aynı günahı işliyorum ben de.

Bu delikanlıyı neden sevdiğimi bilmiyorum,

Sevgide akıl mantık olmadığını hep söylersiniz.

Kapımıza bir tabut gelse

Ve kimin için diye sorulsa,

"Delikanlı için değil, babam için," derdim.

BELARIUS

(Seyircilere.)

İşte soylu bir kan!

İşte size karakterin değerlisi, doğuştan gelen yücelik!

Korkaklardan korkaklar, alçaklardan alçaklar doğar.

Buğdayla saman, alçaklıkla yücelik yan yanadır doğada.

Evet, ben babaları değilim, ama

Böyle mucize gibi ortaya çıkan

Ve benden fazla sevilen bu genç kim acaba?

(Yüksek sesle.)

Eh artık av zamanı geldi de geçiyor.

(Innogen'e.)

Kardeşim, hoşça kal.

INNOGEN

İyi avlar.

ARVIRAGUS

Sana da sağlık. Biz hazırız efendim.

INNOGEN

(Seyircilere.)

Bunlar iyi yürekli insanlar. Hey tanrılar,

Meğer ne çok yalanla büyümüşüm ben!

Saraydakiler, saray dışındaki insanların,

Hepsinin vahşi olduklarını söylerlerdi;

Yasadıkça, söylenenlerin yanlışlığını anlıyor insan!

Irmaklar da bize yenecek balıklar verir;

Hem sonra, okyanuslardaki canavarlar yoktur

orada.

Kendimi hâlâ halsiz ve hasta hissediyorum.

Pisanio, senin şu ilacını içeyim bari.

(İlacı içer. Erkekler ayrı bir yerde konuşurlar.)

GUIDERIUS

Bir türlü konuşturamadım onu.

Sadece soylu bir aileden geldiğini,

Ama talihsiz olduğunu,

Onursuzlukla karşılaştığını,

Ama onurlu bir insan olduğunu söyledi.

ARVIRAGUS

Bana da o kadarını söyledi,

Ama sonradan fazlasını öğrenebileceğimi ima etti.

BELARIUS

Hadi işimize bakalım, av bekliyor bizleri!

(Innogen'e.)

Şimdilik yalnız bırakacağız seni.

Gir içeri, biraz dinlen.

(Innogen'e.)

Avımız uzun sürmez.

BELARIUS

(Innogen'e.)

N'olur hasta olma.

Sen çekip çevireceksin evimizi.

INNOGEN

Hasta ya da iyi, her durumda borçluyum size. (Mağaraya girer.)

BELARIUS

Hiç ayrılmayacağız ki.

Ne kadar kederli olursa olsun. Soylu bir aileden geldiği belli.

ARVIRAGUS

Melekler gibi şarkı söylüyor!

GUIDERIUS

Ya şahane yemekleri!

BFI.ARIUS1

Köklerinden ince ince doğruyor sebzeleri,

Çorbalarımız o kadar lezzetliydi ki,

Tanrıca Juno hastalanmış da

Onun yemeklerini hazırlıyordu sanki.

ARVIRAGUS İç geçirirken gülümsüyor aynı anda,

Sanki gülümseyemediği için iç geçiriyor yalnızca;

Denizlerin lanetini çeken rüzgârlarla birleşir gibi.

Gülümseyişi alay ediyor iç çekişiyle,

Tipki kutsal bir tapınaktan kaçıp

GUIDERIUS

İçinde, âdeta kök salmış keder ile sabrın,

Onu birlikte etkilediğine ben de dikkat ettim.

S. Wells ile G. Taylor'ın Complete Works, (Oxford, 1988) çalışmasında bu dizeler Belarius'a aittir.

Öyleyse sabrı güçlü olsun,

Pis kokulu mürvere benzeyen keder öldürücü köklerini Sürgünler veren asmadan uzak tutsun.

BELARIUS

Güzel bir sabah. Hadi gidelim artık.

(Posthumus'un giysileri içinde Cloten girer.)

Bu da kim?

CLOTEN

Şu kaçakları bir türlü bulamıyorum.

O alçak benimle alay etti galiba. Çok yoruldum.

BELARIUS

(Arviragus ile Guiderius'a.)

Kaçaklar mı? Bizden mi söz ediyor yoksa?

Onu hatırladım. Bu kraliçenin oğlu Cloten.

Bir tuzak olmasın. Yıllardır görmemiştim,

Ama bu o, hatırladım. Biz yasa dışı kişileriz.

Hadi gidin.

GUIDERIUS

(Arviragus ile Belarius'a.)

Tek başına ama. Siz ve kardeşim

Başkaları var mı diye araştırın.

Ben onunla başa çıkarım.

(Arviragus ile Belarius çıkarlar.)

CLOTEN

Durun, siz kimsiniz, neden kaçıyorsunuz?

Alçak haydutlar mısınız?

Bövlelerinin olduğunu duymuştum.

Alçak herif, sen kimsin?

GUIDERIUS

Yaptığım en alçakça şey,

Bazen alçaklara kılıcımla karşılık vermemiş olmamdır.

CLOTEN

Sen bir haydutsun, kanun kaçağı ve alçaksın, Teslim ol, hırsız herif.

GUIDERIUS

Kime teslim oluyorum? Sana mı? Sen kimsin ki?

Kolum senin kadar güçlü, yüreğim seninki kadar cesur

değil mi?

Kelimelerin pek kabadayıca, ama benim kılıcım dilimde değildir.

Söylesene, kimsin ki sana teslim olayım?

CLOTEN

Aşağılık yaratık, Şu üstümdekilerden kim olduğumu anlamadın mı?

GUIDERIUS

Terzini tanımıyorum uyuz serseri,

Terzin büyükbaban mıydı?

O mu bu giysileri dikince seni adama benzetti?

CLOTEN

Ağzı bozuk köle, onları benim terzim dikmedi. GUIDERIUS

Neyse, çek git buradan.

Teşekkür et sana o giysileri verene de.

Sen salağın tekisin, değmezsin dövmeye bile.

CLOTEN

Seni kudurmus köle,

Adımı duvsan tir tir titrersin.

GUIDERIUS

Neymis adın?

CLOTEN

Alçak, Cloten.

GUIDERIUS

Adın alçağın alçağı Cloten bile olsa,

Hiç titremem bile, vız gelirsin bana.

Adın zehirli kurbağa, engerek, örümcek olsaydı, O zaman belki.

CLOTEN

Seni daha fazla korkutmak,

Hatta dehşete düşürmek için söyleyeyim, Ben kraliçenin oğluyum.

GUIDERIUS

Ya bak işte üzüldüm buna;

Çünkü soyluluğuna yakışır şekilde davranmıyorsun.

CLOTEN

Gerçekten korkmadın mı?

GUIDERIUS

Korktuklarım saygı duyduğum, akıllı insanlardır. Senin gibi salaklara ise güler geçerim, korkmam.

CLOTEN

Öyleyse, ölmeye hazırlan.

Seni kendi ellerimle öldürdükten sonra

Az önce buradan kaçanları bulup

Hepinizin kellelerini Londra'nın sur kapısına asacağım.

Teslim ol, orman kaçkını.

(Dövüşerek çıkarlar.)

(Belarius ile Arviragus girerler.)

BELARIUS

Etrafta başka kimse yok mu?

ARVIRAGUS

Tek bir kişi bile yok. Onu benzetmiş olmalısın.

BELARIUS

Bilemiyorum. Onu göreli çok zaman oldu,

Ama geçen zaman yüz hatlarını hiç değiştirmemiş;

O kesik kesik konuşması, sonra sesindeki haşinlik,

Hepsi onu hatırlatıyor: Yok yok, eminim, o Cloten'di.

ARVIRAGUS

Onları burada bırakmıştık.

Dilerim kardeşim onunla iyi vakit geçiriyordur, Cloten'in berbat bir adam olduğunu sövlemistin.

BELARIUS

O zaman henüz tam olarak akıllanmamıştı, Her tehlikeye düşünmeden, gözü kapalı atılırdı;

Aklı gelişmemiş insanlardan korkulur doğrusu.

(Guiderius, Cloten'in kesik başını taşıyarak gelir.)

Bak işte kardeşin geliyor.

GUIDERIUS

Şu Cloten ahmağın biriymiş, içi kof, boş bir para kesesi gibi,

İçinde hiçbir şey yoktu. Herkül bile onun beynini dağıtamazdı,

Çünkü beyni yoktu. Ama ben onu öldürmeseydim, O benim kafamı böyle kesip tasıyacaktı.

BELARIUS

Oğlum, ne yaptın sen?

GUIDERIUS

Ne yaptığımı çok iyi biliyorum: Dediği doğruysa, Kraliçenin oğlu olan Cloten adlı birinin kafasını uçurdum;

Bana hain, haydut demekle kalmadı,

Yemin etti, tek başına hepimizin kafasını kesip

Londra'nın surlarında sallandıracağına,

Tanrılara şükür kafalarımız yerinde hâlâ.

BELARIUS

Hepimiz mahvolduk şimdi.

GUIDERIUS

Ama sevgili babacığım, bu herifin almaya yemin ettiği

Canlarımızdan başka kaybedecek neyimiz var ki?

Yasalar bizi korumuyorsa,

Biz niye böyle küstah birinin bizi tehdit etmesine,

Hem yargıç, hem cellat olmasına

İzin verecek kadar yumuşak davranalım?

Yasalardan korkuyoruz diye mi?

Başkalarını gördünüz mü bu arada?

BELARIUS

Bir kişiye bile rastlamadık yolda,

Ama yine de her aklı başında olan

Cloten'in yanında adamları olduğunu tahmin eder.

Sağı solu belli olmayan biriydi,

Huyu da hep kötüden daha kötüye giderdi.

Buraya tek başına gelmez zırdeli de olsa.

Belki sarayda bizim gibi bazı kanun kaçaklarının

Buralarda mağaralarda oturduğunu, avlandığını

Ve zamanla güçlenip tehlikeli olabileceğini duyunca,

Huyuna uygun davranıp ortaya atılmış,

Bizleri yakalamaya yemin etmiştir.

Yine de olacak şey değil yalnız başına gelmesi;

Ne kendisi bunu yapabilir, ne de ona izin verirler. O zaman, bu gövdenin başından

Daha tehlikeli bir kuyruğu olduğundan

Kaygı duyarsak yanılmamış oluruz.

ARVIRAGUS

Tanrılar neye karar verirlerse, öyle olsun; Yine de kardeşim doğrusunu yaptı bence.

BELARIUS

Bugün canım hiç de avlanmak istemiyor.

Su delikanlının, Fidele'in hastalığı yüzünden

Yol çok sıkıcı geldi bana.

GUIDERIUS

Kılıcı boğazıma doğru sallıyordu,

Ama onun boğazını kesen ben oldum.

Kafasını, mağaramızın arkasındaki dereye atacağım,

Oradan denize gider. Balıklara da söylesin bakalım

Kraliçenin oğlu Cloten olduğunu.

Gerisi fasa fiso.

(Çıkar.)

BELARIUS

Korkarım, bunun intikamını almak isteyeceklerdir.

Cesaret sana yakışıyor yakışmasına

Ama Polydore bunu yapan sen olmasaydın keşke.

ARVIRAGUS

Bunu keşke ben yapsaydım da,

İntikam yalnızca benim peşimde olsaydı.
Polydore, seni kardeşim olarak çok severim ama,
Bunu benim yapmam için fırsat vermedin bana,
Bu yüzden seni kıskanıyorum şimdi.

İsterdim ki, intikam arayanlar bir araya gelsinler, Karşımıza çıksalar da,

Bizi sınamaya kalkıp cevabını almak isteseler.

BELARIUS

Olan oldu bir kere. Artık bugün avlanmayalım, Bize yararı olmayan bir tehlikeye atılmayalım. Lütfen, sen mağaraya dön şimdi. Fidele ile birlikte halledersiniz yemek işini. Ben burada gözüpek Polydore'u bekler,

ARVIR AGUS

Zavallı Fidele, oldukça hasta!
Seve seve yanına giderim.
Onun benzine yeniden renk gelsin diye,
Bir mahalle dolusu Cloten'in kanını akıtır,
Bunu yaptığım için kendimle övünürdüm.

Döner dönmez onu yemeğe getiririm.

(Mağaraya gitmek üzere çıkar.)

BELARIUS

Ey tanrıça, sen kutsal doğa,
Kendini nasıl da bu iki prenste gösteriyorsun!
Onlar menekşelerin altından esip de,
Çiçeğin tatlı kokulu başını rahatsız etmeyen
Bir imbat kadar iyi yürekliler.
Ama damarlarındaki kral kanı kaynadığında,
Dağ tepesindeki bir çam ağacını tepesinden yakalayan,
Aşağıdaki vadiye doğru eğen fırtına kadar acımasızlar.
Ne garip, görünmez bir içgüdü,
Onlara ne olduklarını bilmedikleri.

Kralca bir tutum, öğrenmedikleri bir onur duygusu, Baskalarının görmedikleri bir kibarlık aşılıyor.

İçlerindeki kahramanlık kendi kendine gelişiyor

Ve sanki daha önceden ekilmiş gibi ürün veriyor.

Yine de düşünmemiz gereken

Cloten'in buraya ne için geldiği

Ve ölümünün başımıza ne getireceği.

(Guiderius girer.)

GUIDERIUS

Kardeşim nerede? Cloten'in taş kafasını dereye attım,

Annesine yolladım,

Ama bedeni burada rehin kaldı.

(Hüzünlü bir müzik duyulur.)

BELARIUS

Bu benim değerli müzik aletim!

Polydore, dinle bak. Ama Cadwal ne diye

Şimdi çalıyor onu? Dinle!

GUIDERIUS

Evde mi?

BELARIUS

Az önce gitti.

GUIDERIUS

Bu ne anlama geliyor?

Sevgili annemin ölümünden bu yana

Elini sürmemişti lavtaya.

Hüzünlü şeyleç

Hüzünlü olaylardan sonra yer almalı.

Ne oldu ki?

Sebepsiz yere neşelenip, önemsiz şeyler için yas tutmak

Maymunlara ve çocuklara yakışır.

Cadwal aklını mı kaçırdı?

(Arviragus, ölü gibi görünen Innogen'i kollarında taşıyarak mağaradan çıkar.)

BELARIUS

Bak kardeşin geliyor,

Acıklı bir parça çalıyor diye suçladık onu,

Ama Fidele'i kollarında tasıyor.

O kadar üstüne titredik, ama yavru kus öldü.

Keşke on altıdan altmış yaşına atlayıverseydim, Ziplayacağım yerde bastonla dolassaydım da,

Bunu görmeseydim.

GUIDERIUS

(Innogen'e.)

Ah, tatlı, güzel zambak! Kendi başına ayaktayken, Şimdi kardeşimin taşıdığından çok daha göz kamaştırıcıydın.

BELARIUS

Ah hüzün, senin derinliklerini şimdiye dek kim ölçebildi? Kim üzerinde sürüklenen minik kayıkları araştırabildi?

Onlara en kolay sığınılacak limanın yerini kim

gösterebildi?

Sen kutsal varlık, yaşasaydın nasıl bir erkek olacağını **Jupiter bilir:** Ama ben de, senin hüzün dolu bir delikanlı olarak

öldüğünü biliyorum.

(Arviragus'a.)

Onu bulduğunda ne durumdaydı?

ARVIRAGUS

Şimdi gördüğün gibi, hareketsiz ve gülümser gibiydi, Uyurken bir sinek konup onu gıdıklamıştı sanki;

Ölümün okuyla alay eden bir hali vardı,

Sağ yanağı yastığın üzerindeydi.

GUIDERIUS

Neredevdi?

ARVIRAGUS

Kollarını kavuşturmuş yerdeydi;

Önce uyuyor sandım, uyandırmayayım diye,

Nalcalı cizmelerimi cıkardım.

GUIDERIUS

Yine de sanki uykudaymış gibi.

Öldüyse eğer, yataktaymış gibi yatacak mezarında.

Huriler onu hiç yalnız bırakmayacak,

(Innogen'e.)

Kurtçuklar senin yanına sokulamayacak.

ARVIR AGUS

Fidele, yaz boyunca ve ben yaşadıkça, En güzel çiçeklerle süsleyeceğim mezarını.

Yüzün gibi solgun çuha çiçekleri,

Damarların gibi gök mavisi sümbüller,

Nefesin gibi tatlı yaban gülü yaprakları

Eksik olmayacak mezarından.

Yardımsever ardıç kuşu,

Babalarına mezar yaptırmaktan kaçınan

Zengin varisleri utandırmak ister gibi,

Bütün bunları taşıyacak sana,

Kışın çiçeklerin solduğu zaman,

Mezarında üşümeyesin diye,

Yün yosunlarla örtecek bedenini.

GUIDERIUS

Lütfen, yeter artık. Bu kadar acı bir olayda,

Böyle kızlara yakışan sözlerle oynama.

Gömelim onu, övgülerle oyalanıp

Bu görevimizi geciktirmeyelim. Şimdi doğru mezara.

ARVIR AGUS

Peki nereye gömeceğiz?

GUIDERIUS

Annemiz, Euriphile'nin yanına.

ARVIRAGUS

Öyle yapalım Polydore, gerçi sesimiz değişti, kalınlaştı, Ama yine de annemizi gömerken söylediğimiz şarkıyla Toprağa verelim onu.

Yalnız bu kez "Euriphile" yerine, "Fidele" demeliyiz.

GUIDERIUS

Cadwal, ben şarkı söyleyecek durumda değilim;

Bir yandan ağlar bir yandan uymaya çalışırım sana.

İyi söylenmezse hüzünlü bir şarkı,

Kilisede yalanlar atan rahiplerden daha kötü gelir kulağa.

ARVIRAGUS

Öyleyse sözleri söyleyelim yalnızca.

BELARIUS

Anlaşılan derin kederler, iyileştiriyor daha hafiflerini, Cloten unutuldu gitti.

Evlatlar, unutmayın, o kraliçenin oğluydu,

Buraya düşman olarak gelmiş olsa bile,

Bunu hayatıyla ödedi. Yukarıdakiler ile alttakiler çürürken mezarlarında

Distriction and descentillar de

Birbirinin aynıdır toprakları da.

Ancak dünyaya semadan gönderilen saygı adlı melek,

Yukarıdakiler ile alttakiler arasında bir ayrım yapar. Düşmanımız bir prensti, düşman olarak öldürdünüz onu,

Ama bir prens gibi gömün.

GUIDERIUS

Öyleyse lütfen getirin onu buraya, İkisi de ölüyse, fark kalmaz Thersites ile Aias² arasında.

ARVIRAGUS

(Belarius'a.)

Onu siz getirirseniz, biz de bu arada şarkımızı söyleriz. Kardesim başla.

(Belarius çıkar.)

GUIDERIUS

Bekle Cadwal, delikanlının başını doğuya çevirelim.

Babam öyle demişti.

ARVIRAGUS

Doğru.

GUIDERIUS

2

Gel, öyleyse kaldıralım.

İlyada'dakı iki kahraman. Thersites korkak ve küfürbaz, Aias ise güçlü ve cesurdur.

Tamam, hadi.

GUIDERIUS

Azgın kışın şiddetli soğuğundan. Tamamladın sen dünyadaki görevini, Hesabını kapatıp yuvana döndün. Parlak delikanlılar ve kızlar, Baca temizleyiciler gibi, toz toprağa dönüşür.

Korkma artık güneşin sıcağından,

ARVIRAGUS

Korkma, bitti artık büyüklerin öfkesi, Geride kaldı zalimin işkencesi. Giyinmek ve yemek senden geçti, Senin için ot da meşe de aynı. İktidarmış, bilgelikmiş, bedenmiş, Toprağa dönüşür, geçer gider hepsi.

GUIDERIUS

Korkma artık yıldırımın çakmasından, ARVIRAGUS

Ne de dehşet veren gök gürültüsünden.

GUIDERIUS

İftiralar, yargılamalar korkutamaz seni.

ARVIRAGUS

Geride bıraktın, üzüntüyü, sevinci.

IKISI BIRLIKTE

Genç, yaşlı bütün sevenler, Bu sona varıp toprağa dönüşürler.

GUIDERIUS

Sana hiçbir büyücü dokunamaz.

ARVIRAGUS

Hiçbir cadı lanet yağdıramaz.

GUIDERIUS

Huzursuz hayaletler rahat bıraksınlar.

ARVIRAGUS

Hiçbir kötü ruh yaklaşmasın yanına.

IKISI BIRLIKTE

Huzur içinde yat,

Saygı duysun herkes mezarına.

(Belarius Posthumus giysileri içindeki Cloten'i taşıyarak getirir.)

GUIDERIUS

Cenaze törenimizi bitirdik. Onu şuraya yatıralım.

BELARIUS

İşte size biraz çiçek. Gece yarısı getiririz biraz daha.

Gecenin soğuk çiyini tasıyan çiçekleri serpmek

Daha çok yakışır toprağın soğuk yüzündeki mezarlara.

Bir zamanlar siz de çiçekler gibiydiniz,

Ama şimdi solup gittiniz;

Şu üzerlerine serptiğimiz çiçekler de solacak az sonra.

Hadi, selamlayıp onları, gidelim buradan.

Onlara hayat veren toprak onları geri aldı.

Sevinçleri, dertleri, hepsi geride kaldı.

(Belarius, Arviragus ve Guiderius çıkarlar.)

INNOGEN

(Uyanır.)

Evet efendim, Milford Limanı, nasıl gidilir oraya?

Teşekkür ederim. Oradaki çalılıktan mı?

Lütfen, ne kadar var daha?

Tanrılar acısın bana, altı mil daha mı?

Bütün gece yürüdüm. Uzanıp dinlenmeliyim biraz.

(Cloten'in cesedini görür.)

Dur, bu yanımdaki da kim?

Aman tanrılar ve tanrıçalar!

Bu kanlı cesedin üzerindeki çiçekler

Dünyanın zevkleri gibi.

Umarım düş görüyorumdur.

Başka bir düşümde bir mağarada

Birkaç iyi insan için yemek pişirirken gördüm kendimi.

Ama yok, gerçek değil bu.

Zihnin ve hayal dünyasının yarattığı bir şey, Var olmayan bir hedefe var olmayan bir ok atmak gibi.

Gözlerimiz de bazen düşüncelerimiz gibi kör olabiliyor.

Tanrım, hâlâ korkudan titriyorum;

Ey tanrılar, eğer göklerde kuş gözü kadar merhamet kalmıssa,

Onun bir parçasını ihsan edin bana!

Aynı düşün içindeymişim gibi hâlâ.

Böyle uyanmışken bile

İçinde olduğum kadar dışındayım da;

Hayal değil de, hissediyormuşum gibi.

Başsız bir adam mı? Posthumus'un giysileri mi?

Bilirim onun bacaklarının biçimini;

Bunlar onun elleri,

Merkür'ün ayaklarına benzeyen ayakları,

Mars'ın kalçaları gibi güçlü kalçaları,

Herkül'ünkü gibi kasları,

Jupiter'i anımsatan yakışıklı çehresi

Bu tanrısal bir katliam gibi!

Nasıl oldu bu? Olmuş işte,

Pisanio, acıdan çıldıran Hekabe'nin³

Yunanlılara savurduğu bütün lanetler,

Benimkilerle birlikte seni bulsun!

Sen o dinsiz Cloten denen iblisle birlik oldun

Ve kocamın başını kestin.

Bundan sonra okuyup yazmak bir ihanet işareti olsun!

Cehennemlik Pisanio, sahte mektuplarla kandırdın

-Melun Pisanio-

Bu dünyanın en mükemmel bedeninden başını ayırdın!

Ah Posthumus ah, başın nerede? Nerede şimdi, nerede? Bari, Pisanio seni yüreğinden vurup başını bıraksaydı.

Nasıl kıydın ona Pisanio?

Evet, bu Cloten'le Pisanio'nun işi.

3

Troya Kralı Priamus'un karısı.

Kötülük ve kazanç için yaptılar bu acıklı işi.

Evet, bu apaçık belli!

Değerli ve ender bulunduğunu söylediği ilacı bana o

Her şey apaçık anlaşılıyor işte.

Bu Pisanio ile Cloten'in isi.

Ah, solgun benzime biraz renk ver kanından da, Daha korkunç görünelim bizi bulanlara.

Ah lordum, lordum benim!

(Kendini cesedin üzerine atar.)

(Lucius, Romalı komutanlar ve bir kâhin girerler.)

ROMALI KOMUTAN

(Lucius'a.)

Galya'da karargâh kurmuş olan lejyonlar,

Emrinizi alır almaz denizi aşıp geldiler;

Burada, Milford Limanı'nda emirlerinizi bekliyorlar.

LUCIUS

Ya Roma'dan kimler gelecek?

ROMALI KOMUTAN

Senato haber saldı vatandaşlarına ve soylulara,

Hepsi de söz verdi canla başla savaşa katılmaya,

Yola çıktılar bile,

Siena dükünün kardeşi yiğit Giacomo'nun komutası

altında.

LUCIUS

Ne zaman bekliyorsunuz onları?

ROMALI KOMUTAN

Rüzgâr bu yana eser esmez çıkacaklar yola.

LUCIUS

Bizimkilerin böyle vaktinde harekete geçmeleri

Başarı umudunu artırıyor.

Elimizdeki kuvvetlerin bir dökümünü yapmalarını emret; Komutanlar denetlesinler.

(Bir iki kişi çıkar.)

Dir iki kişi çıkunı

(Kâhin'e.)

E, söyle bakalım efendi, bu savaşın kaderine ilişkin En son ne düşler gördün?

KÂHİN

Dün gece bizzat tanrılar bana bir önsezi ilettiler.

Oruç tutup dua ettim bana gelecekten haber versinler diye.

Gördüğüm şuydu: Jupiter'in kuşu, Roma kartalı, Sıcak ve nemli güneyden batıya kanat açtı,

Güneş ışınları arasında birden gözden kayboldu; Şuna alamettir bu da:

Günahlarım yüzünden kehanetim güvenilmez değilse, Başarılı olacaktır Roma orduları.

LUCIUS

Gördüklerin hep böyle olsun ve hiç boşa çıkmasın.

(Cloten'in cesedini görür.)

Durun, ne bu başsız ceset?

Geri kalandan anlaşıldığına göre,

Güçlü kuvvetli biriymiş. O genç de üstünde,

Uyuyor mu, ölü mü yoksa?

Herhâlde ölüdür; çünkü canlılar

Ölülerle yataklarını paylaşmazlar,

Ölülerin üzerine böyle yatmazlar.

Görelim şu gencin yüzünü.

ROMALI KOMUTAN

Yaşıyor lordum.

LUCIUS

Öyleyse bu cesedin kim olduğunu söyler bize.

Delikanlı, söyle, sen kimsin?

Anlaşılan biz sormasak, sen söyleyecek durumda

değilsin.

Kendine kanlı bir yastık yaptığın kim?

Normal bir ölüm olmadığına göre,

Bu soylu olduğu görülen kişiyi kim bu hale getirdi?

Bu hüzün verici olayla senin ilişkin ne? Nasıl oldu? Kimdi o? Sen kimsin?

INNOGEN

Ben hiç kimseyim. Olmasam bile, Öyle olmam daha iyidir. Bu benim efendimdi,

Yiğit bir Britanyalı, iyi biriydi. Haydutlar tarafından öldürülmüş, yatıyor yerde.

Ne yazık ki, böyle efendiler yok artık çevremde.

Doğudan batıya gidip, hizmet edecek bir efendi

arasam da.

İyi yürekli birçok efendiye hizmet etsem de, Böylesini bulamam bir daha.

LUCIUS

Zavallı delikanlı, senin böyle yanıp yakılmana mı, Yoksa şurada hâlâ kanı akan efendine mi acısam, bilemiyorum.

Dostum, söyle bana adı neydi?

INNOGEN

Richard du Champ.4 (Sevircilere.)

Yalan söylesem de, bunu kötü bir amaçla yapmıyorum, Tanrılar beni duyuyorlarsa,

Umarım bağıslarlar beni.

(Yüksek sesle.)

Bir şey mi dediniz efendim?

LUCIUS

Ya senin adın?

INNOGEN

Fidele efendim.

LUCIUS

Adına uygun olduğun belli.

Shakespeare'in özel bir söz oyunu. Bu adın İngilizce karşılığı "Richard Field"dir. Londra'da bir matbaası olan Richard Field, Shakespeare'in Stratford'dan arkadaşıydı.

Adın sadakatine çok uymuş, sadakatin de adına.

Benimle denemek ister misin talihini?

Efendin kadar iyi olacağımı söyleyemem,

Ama seni onun kadar seveceğime inan.

Benim için senin değerin,

Roma impatorunun konsülüyle göndereceği

Bir mektuptan çok daha fazla.

Gel benimle.

INNOGEN

Geliyorum efendim, ama önce tanrıların izniyle,

Efendimi sineklerden korumak için,

Şu parmaklarımla kazabildiğim kadar derin bir çukur kazacağım.

Sonra mezarını yaban orman yaprakları ve otlarıyla kapayacağım

Ve onun için yıllar yılı dua edeceğim,

Bir kez daha tekrarladıktan sonra ağlayıp iç çekeceğim.

Böylece onun hizmetinden çıkıp sizi izleyeceğim, Elbette beni hâlâ hizmetinize alacaksanız.

LUCIUS

Elbette alacağım, iyi yürekli delikanlı,

Sana efendilik değil, babalık edeceğim.

Dostlarım, bu genç, erkek olarak görevimizi hatırlattı

bize.

En güzel papatyaların açtığı bir yer bulun,

Ve mızrak ve kargılarınızla bir mezar kazın bu cesede.

Evlat, sen öyle övdün ki efendini,

Biz de bir asker gibi gömeceğiz onu.

Üzülme, sil gözyaşlarını.

Bazı düşmelerin bir de kalkması vardır daha yükseklere doğru.

(Cloten'i de alip çıkarlar.)

3. Sahne (Cymbeline'in sarayında bir oda.)

(Cymbeline, lordlar ve Pisanio girerler.)

CYMBELINE

Tekrar gidin ve kraliçenin nasıl olduğunu öğrenin.

(Birkaç kişi çıkar.)

Oğlunun kayboluşu onu fazlasıyla sarstı,

Hayatını tehlikeye sokan onulmaz bir kedere kapıldı.

Tanrılar, nasıl da cezalandırıyorsunuz beni!

Huzurumun büyük bir parçası olan Innogen gitti;

Kraliçem çaresizlikten deliye dönmüş, ölüm döşeğinde,

Üstelik tehlikelerle dolu bir savaş kapımızı çalmakta; Oğlu ortadan kayboldu ona en ihtiyacımız olduğu sırada!

Bütün bunlar bende hiç huzur bırakmadı.

(Pisanio'ya.)

Sana gelince efendi, kızımın gidişinden mutlaka haberin vardı,

Ama sanki bilmiyormuş gibi davranıyorsun, İşkenceyle gerçeği mutlaka öğreneceğiz senden.

PISANIO

Efendimiz, hayatım sizin elinizdedir,

Kararınıza karşı boynum kıldan incedir.

Ama bilmiyorum prensesin nerede olduğunu,

Neden gittiğini ve ne zaman döneceğini.

Haşmetli efendimize yalvarıyorum,

Beni sadık bir uşağınız olarak bilin.

BİR LORD

Yüce kralım,

Prensesin yokluğunun fark edildiği gün

Pisanio saraydaydı. Onun doğruyu söylediğine,

Sadık bir uşak olarak size hizmet edeceğine Güvence verebilirim hayatım üzerine.

Cloten'e gelince:

Onu bulmak için her türlü çaba gösteriliyor Ve bu yüzden, hiç kuşkusuz bulunacaktır.

CYMBELINE

Çok bunalımlı bir dönemden geçiyoruz.

(Pisanio'ya.)

Bir süreliğine senin tasmanı çözüp serbest bırakıyoruz; Ama kuşkumuz sürüyor hâlâ.

BİR LORD

Majestelerinin izniyle:

Galya'dan çağrılan Roma lejyonları sahillerimize çıktı, Senatonun gönderdiği

Roma soylularından kurulan birlikler de onlara katıldı.

CYMBELINE

Oğlumun ve kraliçemin fikirlerine

O kadar ihtiyacım var ki şimdi,

Acil karar gerektiren olaylar beni iyice şaşırttı.

BIR LORD

Efendimiz, hazır bekleyen ordunuzun karşısında,

Duyduğumuz sayıda düşman birlikleri var yalnızca,

Daha fazlası gelirse, hazırız onlar için de.

Eksik olan, sabırsızlanan kuvvetlerimize

Hücum emrinin verilmesi sadece.

CYMBELINE

Size tesekkür ederim. Simdi gidelim,

Karşımıza çıktığı şekliyle olayları göğüs gerelim.

İtalya'dan gelecek bir tehlikeden korkumuz yok,

Ama burada olup bitenler kaygılandırıyor bizi.

(Cymbeline ve lordlar çıkarlar.)

PISANIO

Innogen'in öldüğünü yazdığım mektuptan sonra

Efendimden hiç haber alamadım.

Hanımımdan da haber gelmedi işin garibi,

Olan biteni yazacağını söylemişti oysa.

Cloten'in başına neler geldiğini de bilmiyorum.

Şaşırmış durumdayım. İşimiz tanrıların inayetine kaldı.

Yalan söylerken dürüst davranıyorum;

Sadık olabilmek için sadakatsiz görünüyorum.

Başlamak üzere olan savaş

Benim yurtseverliğimi gösterecek;

Bu kralın da dikkatini çekecek

Ya da olaylar beni gömecek.

Zaman kuşkuların hepsini giderir;

Kader, bazı dümensiz gemileri de bir limana eriştirir.

(Çıkar.)

4. Sahne

(Galler. Belarius'un mağarasının önü.)

(Belarius, Guiderius ve Arviragus girerler.)

GUIDERIUS

Savaşın gümbürtüsü her yanımızı sardı.

BELARIUS

Buradan uzaklaşalım.

ARVIR AGLIS

Efendim, hareket ve serüven olmadan

Hayattan ne bekleyebiliriz ki?

GUIDERIUS

Hem sonra, saklansak elimize ne geçecek?

Saklansak bile ya Romalılar, ya Britanyalılar

Bizi bulduklarında öldürürler

Ya da isyancı haydutlar olarak görürler.

Bizi emirleri altına alır, kullanır, sonra da öldürürler.

BELARIUS

Evlatlar, daha yükseklere tırmanmalıyız,

Güvende oluruz orada.

Kralın ordusuna katılamayız;

Cloten'in ölümü daha yeni.

Bizi tanımadıkları ve bir de orduda yer almadığımız için

Nerede oturduğumuzu sorarlar, Zorla öğrenirler ne yaptığımızı,

Vereceğimiz yanıtlar da bizi işkenceyle ölüme götürür.

GUIDERIUS

Efendim, böyle bir zamanda, Bu sözler size hiç yakışmıyor, Bizim için de geçerli değil.

Bir kuşkudan ibaret yalnızca.

ARVIRAGUS

Britanyalılar, Roma atlarının kişnemelerini işitirken, Roma karargâhında yakılan nöbetçi ateşlerini

Roma kararganında yakılan nobetçi ateşlerini

seyrederken, Kulak kesilmiş, gözleri acil ve tehlikeli durumlarla

uğraşırken, Bize mi dikkat edecek ve hesap soracaklar?

Bu olacak şey değil!

BELARIUS

Orduda beni çok kişi tanır.

Gördünüz, aradan geçen uzun yıllardan sonra

O zamanlar gencecik bir oğlan olan Cloten'i bile

tanıdım.

Üstelik kral ne benim hizmetimi

Ne de sizin sevginizi hak ediyor.

Benim sürülüşüm yüzünden eğitim görmediniz,

Bu sert hayata mahkûm edildiniz,

Hakkınız olan soyluluktan daha beşikteyken yoksun

kaldınız,

Yaz güneşinin sıcağı altında eridiniz,

Kış soğuğunun kamçısı altında ezildiniz.

GUIDERIUS

Böyle bir hayat sürmektense, ölmek daha iyi.

Lütfen efendim, orduya yazılalım,

Tanıyan kimse yok orada beni ve kardeşimi; Sizin de yıllardır uzakta oluşunuz

Ve bir de sakal bırakmış olmanız,

Kuşkulandırmayacaktır kimseyi.

ARVIRAGUS

Şu parlayan güneş üzerine ant içerim ki ben gidiyorum. Ben kimsenin öldüğünü görmedim, bakmadım dökülen

kana;

Ürkek tavşanlarla, hiddetli keçilerle, geyiklerle savaştım yalnızca.

Bizim attan başkasına binmedim, Üstelik ne mahmuzu vardı ne üzengisi! Tanınmamış bir yoksul olarak kaldığım için, Utanır oldum kutsal güneşe bakmaya

Ve onun mutluluk verici ışığından yararlanmaya.

GUIDERIUS

Tanrılar tanığımdır ben de gidiyorum.

Efendim, beni hayır duanızla uğurlarsanız,

Kendime daha da dikkat ederim.

Duanızı ve izninizi esirgerseniz,

Size itaat etmemenin cezasını

Romalıların elinde ölerek öderim.

ARVIRAGUS

Ben de buna âmin derim.

BELARIUS

Siz hayatınıza bu kadar değer vermedikten sonra,

Benim de sonuna yaklaşmış ömrümü

Daha başka kederler için saklamama gerek yok.

Sizin dediğiniz olsun, birlikte gidelim!

Eğer ülkeniz uğruna savaşırken ölürseniz,

Yanınızda olur benim de mezarım,

Delikanlılar, ben de birlikte vatarım.

Hadi yürüyün bakalım.

(Seyircilere.)

Öylesine kaynıyor ki kanları, zamanı gelip de Doğuştan prens olduklarını öğreninceye kadar, İçleri içlerine sığmayacak.

(Çıkarlar.)

V. Perde

1. Sahne (Britanya. Romalıların kampı.)

(Romalı giysileri içinde Posthumus girer, elinde kanlı bir bez vardır.)

POSTHUMUS

Evet, kanlı kumaş, hep saklayacağım seni, Çünkü benim, senin bu renge bulanmanı isteyen. Siz evli erkekler, benim yolumdan giderseniz eğer, Sizlerden daha iyi olan kaç kadının öldürülmesi gerekecek Ve içinizden acaba kaçınız bunun küçük bir hata olduğunu sanacak!

Ah Pisanio, iyi bir uşak her emredileni yapmaz ki, Sadakat ve sorumluluk yalnızca doğru olan için geçerlidir. Ey tanrılar, hatalarım yüzünden benden intikam almak istedinizse,

Bu cinayeti işlediğim için asla yaşamamam gerekirdi; Soylu Innogen'i kurtarmış olsaydınız, o zaman pişmanlık duyar,

İntikamınıza layık olan bana, bu sefile de darbenizi vurmuş olurdunuz.

Küçük bir kabahati yüzünden kimini bu hayattan çekip alıyorsunuz;

William Shakespeare

Bir daha günah işlememeleri için onlara sevgi gösteriyorsunuz; Kimine de kötülüklerine daha kötülerini katmaları için

Kimine de kötülüklerine daha kötülerini katmaları için izin veriyorsunuz,

Sonunda korkup bu işe son vermeleriyle, Kötülükleri yanlarına kâr kalıyor.

Ama Innogen artık aranızda, sizlerin sevgili kulu.

Gösterin kutsal iradenizi, tattırın bana boyun eğmenin mutluluğunu.

Sevgili karımın ülkesine karşı çarpışayım diye İtalyan soyluları tarafından getirildim bu yerlere. Senin prensesini öldürdüm Britanya, bu yeter de artar bile; Barıştan yanayım, daha fazla incitmeyeceğim seni. Bu yüzden, tanrılar, sabırla dinleyin koyduğum hedefi. Bu İtalyan giysilerimi çıkarıp Britanya köylüsü gibi giyineceğim

(Üstünü değiştirir.)

Birlikte geldiğim kuvvetlere karşı dövüşeceğim; Böylece Innogen, senin uğruna öleceğim, Zaten aldığım her nefes yeni bir ölüm seni anımsadıkça; Öylece, kimsenin tanımadığı, acımadığı, nefret etmediği Hiç kimse olarak kendimi tehlikelere adayacağım. Herkes giydiğim şu giysilerden beklenmeyecek Bir cesaret göstereceğime tanık olacak. Bana Leonatus'ların gücünü ihsan edin, tanrılar. Cesaretin dışta değil içte olduğunu gösterip

Dış görünüşe itibar edenleri utandıracağım.

2. Sahne

(Britanya ve Roma kampları arasındaki savaş meydanı.)

(Askerlerin düzenli ayak sesleri. Lucius, Giacomo ve Roma ordusu bir yandan, Britanya ordusu öbür yandan girerler. Leonatus Posthumus herhangi bir asker gibi Britanya ordusu içindedir. Her iki ordu da

Cymbeline

tören yürüyüşü içinde çıkar. Savaş boruları. Giacomo ile Posthumus dövüşerek girerler. Posthumus Giacomo'yu yener, silahını alır ve onu orada bırakır.)

GIACOMO

Elimi kolumu bağlıyor yüreğimdeki suçun ağırlığı. Bir hanımefendiye, bu ülkenin prensesine iftira ettim; Soluduğum hava benden intikam almak için

Böyle aciz düşürüyor beni;

Yoksa bu basit köylü, bu doğanın,

Toplumun en sefil yaratığı

Benim gibi meslekten bir askeri alt edebilir miydi?

Şövalyelik, nişanlar eğer benimkiler gibiyse,

Yalnızca alay konusu olur hepsi.

Britanya, eğer soyluların beni yenen

Ve bizim komutanlarımızdan güçlü olduğunu gösteren

Bu soytarıdan daha iyilerse,

Bizler erkek değiliz demek ki,

Senin adamların ise sahipler tanrı gücüne.

(Çıkar.)

(Çarpışma sürer. Borular ve teke tek kılıçla vuruşmalar. Geri çekilme borusu çalar. Britanyalılar kaçar, Cymbeline tutsak alınır. Bunun üzerine Belarius, Guiderius ve Arviragus yardıma koşarlar.)

BELARIUS

Kaçmayın, direnin. Burası bizim savaş alanımız.

Yolları tuttuk, hiçbir şey bizi yenemez

Korkaklıktan başka!

GUIDERIUS İLE ARVIRAGUS

Yerinizde kalın, direnin, savaşın!

(Er kılığındaki Posthumus Britanyalılara yardım eder. Cymbeline'i kurtarıp çıkarlar. Geri çekilme borusu çalar. Sonra Lucius, Giacomo ve Fidele kılığında Innogen girerler.)

LUCIUS

(Innogen'e.)

Evlat, sen kaç, kurtar kendini;

Bu karışıklıkta insan kim vurduya gider,

Dost dostu öldürür.

GIACOMO

Takviye aldılar.

LUCIUS

Her şey birden aleyhimize döndü.

Ya yeniden saldıralım ya da kaçalım.

(Çıkarlar.)

3. Sahne

(Savaş meydanının başka bir bölümü.)

(Köylü kıyafetiyle Posthumus ve Britanyalı bir lord ayrı ayrı girerler.)

LORD

Çarpışmayı sürdürenlerin yanından mı geliyorsun?

POSTHUMUS

Evet, gördüğüm kadarıyla siz kaçanların arasındaydınız.

LORD

Evet.

POSTHUMUS

Sizi ayıplamıyorum efendim.

Çünkü tanrılar yardım etmeseydi savaşı kaybetmiştik.

Kral kanat kuvvetlerini kaybetmişti, ordu dağılmıştı,

Görülen sadece düz bir keçiyolundan kaçmaya çalışan

Britanyalıların sırtlarıydı.

Düşmana ise cesaret gelmiş,

Dilleri ağzından sarkan tazılar gibi saldırıyordu, Öldüreceklerine yeterli gelmiyordu kılıçları,

Vuruyor, bazılarını öldürüyor, bazılarını yaralıyorlardı,

Kimi de korkudan düşüp olduğu yerde bayılıyordu; Sonuçta keçiyolu, sırtlarından vurulup ölenler Ve korkaklıkları yüzünden defalarca ölenlerin Bedenleriyle tıkandı.

LORD

Bu keçiyolu neredeydi?

POSTHUMUS

Çarpışma alanının hemen yanında, biraz çukurdaydı, İki tarafı otla kaplı alçak bir yamaçtı,

Bu elverişli konum yaşlı, soylu bir askere avantaj sağladı,

Kalıbımı basarım değerli biri olduğuna,

Vatanı için yaptıklarına bakılırsa,

Soylu atalarına layık bir bahadır olduğu ak sakalından belliydi.

Can almak yerine henüz oyun çağındaki

Zıpkın gibi iki gençle birlikte keçiyolunu geçti;

Yüzleri, güneşten korunmak için maske takan kadınlardan

Daha beyaz ve güzeldi.

Geçidi sağlamca tutup haykırdılar kaçanlara:

"Kaçarken ölen Britanya askeri değil, ürkek ceylandır.

Geriye çekilenlerin ruhları lanetlenir.

Durun, savaşın, yoksa Romalılardan alçaksınız

Ve korkak hayvanları bekleyen ölüme layıksınız. Kızgın bir şekilde geri bakmanız bile düşmanı korkutur,

Savaşı kazanırsınız. Durun, kaçmayın."

Koca bir ordu bir şey yapmazken

Bu üç kişi, ancak üç bin kişide bulunabilecek

Bir cesaret ve güvenle doluydu.

"Durun, çarpışın," sözleri, bir de keçiyolunun avantajı, Belki de bundan çok, onların insanı büyüleyen soylu

görünüşleri,

Bir kadının elindeki iği kılıca döndürür ve onları savaşa

katardı; Kimi utancından, kimi de yeniden cesaret bularak durdu, Bazıları zaten diğerlerinin korkaklığından etkilenip kaçmaktaydı.

-Ah bu savaşın bir günahıdır,

Lanetler doğuştan korkakları!-

Bizimkiler, o üç kahramanın korkutucu görünüşüne büründüler.

Ve eli mızraklı avcılar tarafından köşeye kıstırılmış aslanlar gibi,

Öfkeyle dişlerini gösterdiler.

İzleyen düşman birden durakladı; geri çekilmeye başladı, Daha sonra da kısa zamanda darmadağın olup bozguna uğradı.

Başta kartalmış gibi saldıranlar,
Sonuçta tavuklar gibi kaçışmaya başladılar:
Galip geldikleri yere, köle olarak geri döndüler;
Bizim korkaklara gelince: Uzun yolculuklarda
Nasıl son kalan kırıntılar aç insanı canlandırırsa,

Korkak askerlerimiz de, yüreklerindeki bir gıdımlık

cesaretle

Yalın kılıç ortaya atıldılar. Düşman askeri telaş içinde, kendi ölülerine, yaralılarına

Ve önceki saldırı dalgasıyla kaçan arkadaşlarına saldırıyorlardı!

saldırıyorlardı! Önceden, bir düşmanın kovaladığı on askerimizin her biri,

Şimdi yirmi düşmanı önüne katmış kesip biçiyordu. Önceden, karşı koymaktansa ölmeyi tercih edenler,

Şimdi düşmanın yüreğine ölüm korkusu salıyordu.

LORD

Cari

Garip bir raslantı: Bir keçiyolu, bir yaşlı adam ve iki genç! POSTHUMUS

Hayır şaşmayın buna: herhâlde, duyduklarınıza şaşmak Bunları yapmaktan daha kolay geliyor size.

Alay olsun diye, bunu kafiyeyle de anlatmamı ister misiniz?

Şöyle olabilir:

İki genç, bir ihtiyar delikanlı ve bir keçiyolu,

Britanyalıları korudu, Romalılar altına doldurdu.

LORD

Kızmayın efendim.

POSTHUMUS

Fark eder mi? Düşmana karşı koyamayan biriyle Hazırım dost olmaya, çünkü huyuna göre hareket ederse,

Biliyorum ki dostluğumdan uzaklaşacaktır böylece.

Sonunda manzumeci yaptınız beni de.

LORD

Bana kızgınsınız, izninizle.

(Çıkar.)

POSTHUMUS

Hâlâ mı kaçıyor? Bu da bir şövalye işte.

Soylu denilen birinin acınacak durumu,

Savaş alanındaki bana, "neler oldu" diye sormadı bile.

Enkaz halindeki bedenlerini kurtarabilmek için

Bugün acaba kaç kişi soyluluk payesinden vazgeçerdi?

Hayatta kalmak için kimi kaçtı, kimi de öldü.

Bense ölemedim bir türlü;

Derin acım galiba koruyucu bir büyü yerine geçti,

Ölümün iniltisine, darbesine bile erişemedim.

Ne gariptir ki, bu çirkin canavar, kendini gizler

Yeni doldurulmuş içki kadehlerinde,

Yumuşak yataklarda, okşayıcı sözlerde;

Savaş alanlarında, onun işini görecek uşaklarının sayısı,

Kılıçlarını çeken bizlerin sayısından çok fazladır.

Neyse bulacağım ben ölümü;

Britanyalılara yardım ettim,

Ama Britanyalı olmayacağım artık,

Savaşmayı bırakacağım,

İtalya'daki kimliğime bürünüp

Beni tutuklayacak ilk gerçek askere teslim olacağım.

William Shakespeare

Büyük katliam yaptı burada Romalılar; Britanyalıların buna verecekleri ceza da ona göre olacak.

Tek kurtuluşum ölümdür benim, Hangi safta olursam olayım ben ölmeye geldim, Öyle ya da böyle, İnnogen için hayatımı sona

erdireceğim.

(İki Britanyalı komutan ve askerler girerler.)

BİRİNCİ KOMUTAN

Yüce Jupiter'e şükürler olsun, Lucius esir alındı.

O ihtiyarla çocuklarının birer melek olduğu

düşünülüyor.

IKINCI KOMUTAN

Onlarla birlikte dövüşen köylü kılığında biri daha varmış.

BİRİNCİ KOMUTAN

Öyle diyorlar, ama daha hiçbirini bulamadık.

Dur, kimsin?

POSTHUMUS

Eğer birkaç yardımcısı olsaydı,

Burada beklemeyecek olan bir Romalı.

İKİNCİ KOMUTAN

(Askerlere.)

Yakalayın şunu: İt herif, kaçağın teki,

Kargaların Romalı cesetleri nasıl kemirdiğini Söylemek için Roma'ya dönemeyecek.

Bir de Romalı olduğuna övünüyor matahmış gibi,

Krala götürün onu.

(Borular duyulur. Cymbeline, lordlar, Belarius, Guiderius, Arviragus, Pisanio ve Romalı esirler girerler. Komutanlar Posthumus'u Cymbeline'in karşısına çıkarırlar. Cymbeline onu zindancıya teslim eder. Hepsi çıkarlar, geride ayak bileklerinden ve ellerinden zincire vurulmuş Posthumus ile iki zindancı kalır.)

4. Sahne (Britanya, Bir zindan.)

(İki zindancı ve Posthumus girer.)

BİRİNCİ ZİNDANCI

Seni artık kimse kaçıramaz, bir güzel zincirledik seni. Çayırlık bulabilirsen istediğin kadar otla.

IKINCI ZINDANCI

Tabii, iştahın kaldıysa.

(Çıkarlar.)

POSTHUMUS

Hoş geldin esaret, sensin çünkü özgürlüğe çıkan yol.

Hastalardan daha iyi durumdayım yine de,

Onlar usta doktor ölüm tarafından tedavi görmezler çünkü,

Beni ise zincirlerimden çözecek kurtarıcıdır ölüm.

Vicdanım asıl zincirlenen sensin, ayaklarım, ellerim değil.

Merhametli tanrılar, bana pişmanlık fırsatını verin ki,

Kırayım zincirlerimi

Ve ölümde sonsuza dek özgürlüğümü yaşayayım.

Hatama üzülmem yeter mi?

Böyle yatıştırırlar babalar çocuklarını;

Oysa tanrılar daha merhametlidir.

Pişmanlık duyacaksam eğer,

Zorla takılan prangalardan çok

Niyetime hizmet eden prangalarla başarırım ben bunu.

Suçumun ceremesini çekeceksem,

Vicdanımın serbest kalması için benden bir şey

istiyorsanız,

Bir kısmını değil, bütün hayatımı alın benden.

Biliyorum, biz adi insanlardan daha merhametlisiniz,

Bazıları borcunu ödeyemeyince,

Bir başkasından, daha sonra bir başkasından,

Daha sonra da bir başkasından borç alıp insanları

dolandırırken

Kendi durumlarını düzeltip borçlandıkları kişileri yoksullaştırırlar:

Bu değil benim amacım, Innogen'in değerli hayatı karşılığında, Bütünüyle alın benimkini;

Benim hayatım onunkinin yanında değersiz kalır,

Ama yine de bir hayattır ve sizin eserinizdir. İnsanlar bile, alışverişte kullandıkları paraya

Bakmazlar sahte mi diye;

Üstündeki sayıya bakarlar yalnızca;

Siz de öylece alın bana bağışladığınız hayatımı.

Kudretli tanrılar, kabul ediyorsanız eğer böyle bir hesaplasmayı,

Geri alın bu hayatı ve fesh edin içimi ürperten bu anlaşmayı.

Ah Innogen, seninle ruhumun sessizliği içinde konuşmak istiyorum.

(Uykuya dalar. Hafif, etkileyici bir müzik duyulur. Posthumus'un babası Sicilius'un hayaleti Leonatus girer; yaşlıdır, savaşçı gibi giyinmiştir. Yaşlı karısının, Posthumus'un annesinin elinden tutmaktadır. Onlar yaklaştıkça müzik sürer. Sonra başka bir müzikle, iki ağabeyinin hayaletleri girer. Savaşta aldıkları yaraların izlerini taşırlar. Uyuyan Posthumus'un çevresinde dolasırlar.)

SICILIUS

Sen, gök gürültülerinin efendisi, Artık kin gütme şu önemsiz insanlara,

Marc'la tartic Tupo'nu azarla

Mars'la tartış, Juno'yu azarla,

Kendi gizli işlerinle uğraş,

Kendi kavgalarına, intikamlarına bak.

Yüzünü hiç görmediğim,

Zavallı oğlum, iyilikten başka ne yaptı ki?

Anasının rahminde doğmayı beklerken

Cymbeline

Doğanın yasasına uyarak ölüverdim ben; Yetimlerin babasıymışsın sen, Onun da babası olmalı, onu korumalıydın, Hayatın acılarından onu çekip çıkarmalıydın.

ANNE

Lucina¹ yardım etmedi bana, Canımı aldı doğum sancılarında, Sezaryenle aldılar Posthumus'u benden, Ağlayarak doğdu zavallı şey düşmanların arasına.

SICILIUS

Yüce doğa, onu ataları gibi İyi ve güzel yarattı, Tüm dünyanın övgüsünü kazandı, Büyük Sicilius'un varisi diye

BİRİNCİ AĞABEY

Olgunlaşıp erkek olunca, Var mıydı Britanya'da Ona benzeyen, eşit olan ona? Nasıl çekerdi yoksa, Onun değerini herkesten iyi tanıyan Innogen'i yanına?

ANNE

Neden boşa gitti evliliği,
O yüzden de sürgün edildi,
Neden leke sürüldü Leonatus ailesine,
Atıldı yerinden
Ve neden uzaklaştırıldı
O çok sevdiği Innogen'in yanından?

SICILIUS

Neden kandın Giacomo'ya, O değersiz İtalyan'a? Gerek var mıydı boş kıskançlıkla Yüreğini ve zihnini bozmaya? Başkalarının kötülüğüne aldanıp Alay konusu olasın diye?

İKİNCİ AĞABEY

Bu yüzden bırakıp geldik huzurlu bölgemizi, Anne babamızla birlikte, Biz yurdumuz uğruna savaştık Ve cesurca düşüp öldük; Sadakatimizi ve Tenantius adını Onurla gösterip koruyalım diye.

BİRİNCİ AĞARFY

Böyle bir kahramanlığı Posthumus da gösterdi, Kurtardı Cymbeline'i. Tanrıların kralı Jupiter, Neden hâlâ geciktiriyorsun, Onun hakkı olan şan ve şerefi, Neden her şeyi acıya çeviriyorsun?

SICILIUS

Aç şu saydam pencereni, bak ileriye, Artık çektirme bu kahraman aileye Koyduğun ağır ve güçlü cezalarını.

ANNE

Jupiter, oğlumuz iyi bir insandır, Al ondan tüm acılarını.

SICILIUS

Bir göz at mermer sarayından dışarıya, Yardım et, yoksa biz zavallı hayaletler Hiç durmadan haykırırız; Tanrılar toplantısında, Senin adaletini sorgularız.

İKİ AĞABEY

Yardım et Jupiter, yoksa seni suçlarız Senin adaletini bırakıp çıkarız.

(Gök gürültüleri ve yıldırımlar çakarken Jupiter bir kartalın sırtında dünyaya iner. Bir yıldırım atar. Hayaletler dizleri üzerine çöker.)

IÜPİTER

Aşağı bölgenin önemsiz ruhları,

Kulaklarımı tırmalıyorsunuz.

Susun! Göklerde gürleyen beni ne cüretle

Suçlamaya kalkıyorsunuz?

Yıldırımımın gücünü biliyorsunuz,

Göklerden inen oklarım asilerin tepesine iner.

Elysium'un zavallı gölgeleri,

Hadi gidin buradan

Ve dinlenin solmayan çiçeklerle bezenmiş vadinizde.

Ölümlülere ilişkin konular sizi üzmesin;

Bu sizin işiniz değil, bildiğiniz gibi bizim işimizdir.

En çok sevdiklerime engel çıkartırım ben,

Daha çok haz versin diye, geciktiririm nimetlerimi.

Rahat olsun içiniz. Şimdi aşağılarda olan oğlunuzu

Bizim tanrısal gücümüz yükseltecek.

Huzura ve rahata erecek.

Sınamamızı başarıyla geçti.

O doğarken, semada yıldızımız egemendi

Ve o bizim tapınağımızda evlendi.

Hadi, kalkın ve uzaklaşın şimdi.

O Innogen'in kocasi kalacak,

Geçmişteki acıları Innogen'i daha mutlu kılacak.

Onun gelecekteki iyi talihini gösteren bu yazılı irademizi

Göğsünün üstüne bırakıyorum.

(Hayaletlere yazılı iradesini verir, hayaletler de bunu Posthumus'un göğsüne koyar.)

Gidin artık; bir daha da sabırsızlığınızı

Gürültüyle açığa vurmayın;

Aksi halde benim sabrımı taşırırsınız.

Kartalım hadi havalan, dönüyorum artık kristal sarayıma.

(Göğe yükselir.)

SICILIUS

Gök gürültüsüyle aşağıya, indi,

Kükürt kokuvordu semai nefesi:

Kutsal kartalı, pençeleriyle üstümüze çullanacakmış gibiydi;

Yükselirken esen hava mutluluk dolu kırlarımızdan Daha güzel kokuyordu; tanrı memnun olunca, Soylu kartalı, ölümsüz gagasını kanatları arasında gezdiriyor

Ve onu pençesiyle biliyordu.

BÜTÜN HAYALETLER

Sana minnettarız Jupiter.

SICILIUS

Kapanıyor gökyüzünün mermer kaplaması, Sonsuz ışıkla parlayan sarayına girdi.

Mutluluğumuzun sürmesi için,

Eksiksiz yerine getirelim tanrının emrini.

(Hayaletler kaybolur.)

POSTHUMUS

(Uyanır.)

Uykum bir büyükbaba gibiydi,

Bana bir baba ihsan etti;

Aynı zamanda bir anne ile iki ağabey.

Kötü bir şaka gibi, gitti hepsi!

Göründükleri gibi kayboldular;

Ben de uyanığım işte.

Benim gibi, büyüklerin lütuflarına bel bağlayan sefiller,

Düşlerinden böyle bir şey bulamadan uyanır.

Yanılıyorum galiba.

Pek çoğu mutluluğun düşünü görmez,

Hatta hak etmez de, ama kendini mutlu hisseder;

Öyle hissediyorum ben de.

Bu şahane olay geldi başıma,

Ama niye, bilmiyorum.

Hangi periler etkiliyor burayı?

Yazılı bir kâğıt! Güzel bir yazı!

Bu yapmacık, gösterişli dünyamız gibi olma,

Görünüşün içindekilerden daha gösterişli olmasın!

Yazdıkların, saraylıların tam tersine, Doğruyu söylesin, sözünü tutsun.

(Okur.)

"Bir aslan yavrusu, farkında olmadan ve aramadan, yumuşak bir hava bulup onun tarafından kucaklandığı; heybetli bir sedir ağacından koparılmış dallar yıllarca kuru kaldıktan sonra, hayat bulup yaşlı gövdesiyle birleştiği ve yeniden yeşillenip büyüdüğü zaman Posthumus'un dertleri son bulacak, Britanya barış zenginlik içinde gelişip mutlu olacak "

Ya hâlâ düş görüyorum ya bunlar bir deli saçması, Belki de her ikisi ya da hiçbiri,

Anlamsız sözler ya da ben anlamıyorum bunu.

Hangisi olursa olsun, benim hayatımın özeti, Sırf bu yüzden saklayacağım onu.

(Zindancı girer.)

ZİNDANCI

Hadi beyim, hazır mısın ölmeye?

POSTHUMUS

Hazırdan da öte, ateşte unutulmuş yemek gibiyim, hadi ne bekliyoruz?

ZİNDANCI

İşin aslı, asılacaksınız beyim. Buna hazırsanız, iyi pişmişsiniz demektir.

POSTHUMUS

Ölümümle seyircileri eğlendirebilirsem güzel bir ziyafet olur.

ZİNDANCI

Size epey pahalıya patlayacak efendim. Ama işin iyi tarafı, kimse sizden para ödemenizi istemeyecek, eğlenmeniz karşılığında meyhaneci yüklü bir hesap çıkararak sizi üzecek diye korkmayın artık. Karnınız acıkınca, içiniz bayılarak girer, aşırı içki alıp sallanarak çıkarsınız. Hem kazıklandınız, hem de sarhoş oldunuz diye, kendinize sövüp sayarsınız. Keseniz de kafanız da bombostur: Beyni-

niz hafifleyip âdeta havalarda uçtuğu için, az sonra ağırlaşıp sizi yere yıkacaktır; paracıklarınızın ağırlığı gittiği için keseniz fazlasıyla hafiflemiştir. İşte bu çelişkiden de kurtulacaksınız. Ucuz bir urgan insana ne büyük iyilikler yapar; ipi bir çekişte hesabını toptan görür. Ne borçlu kalmıştır ne alacaklı; tek alacaklı ölümden başka. İp bir kez boynunuza geçti mi efendim, kalemi, defteri, dirhemi bitirir: bunu ibraname izler.

POSTHUMUS

Benim ölümü istememdeki mutluluk senin hayattaki neşenden daha fazla.

ZİNDANCI

Doğrudur efendim, uyuyan kişi diş ağrısı hissetmez; amma sizin uykunuzu tadacak kişi, hele onu yatağa yatıran cellatsa, sanırım celladıyla yer değiştirmeye hazırdır. Ne de olsa efendim, ölünce nereye gideceğinizi bilmiyorsunuz.

POSTHUMUS

Aslında biliyorum dostum.

ZİNDANCI

Demek sizce kuru kafanın gözleri var ha! Onun hiç böyle gözlü resmini görmüş değilim. Herhalde, ya sizin nereye gitmeniz gerektiğini bilme görevini yüklenenler size yol gösterir, ya siz bu işi bilmeden üstünüze alırsınız, ya da tehlikeyi göze alıp doğru sorgu yerine gidersiniz. Bildiğim bir şey varsa, o da bu yolculuğunuzun sonunda başınıza gelenleri anlatmak için geri gelmeyeceğinizdir.

POSTHUMUS

Sana şu kadarını söyleyeyim dostum: Benim gideceğim yerde kimsenin yol gösterecek göze ihtiyacı yoktur; elbette gözlerini kapayıp onları kullanmak istemeyenler dışında.

ZİNDANCI

Ne sonsuz bir şaka bu, bir insan körmüş gibi, hiç görmemek için gözlerini bu kadar dikkatle kullansın! Eminim, asılmak da gerçekleri görmemek için bir tür gözleri kapatmaktır.

(Bir haberci girer.)

HABERCİ

Mahkûmun zincirlerini çöz, kralın huzuruna çıkaracağız.

POSTHUMUS

Güzel haber, sonunda özgür olacağım.

ZİNDANCI

Gel de şaşma bu işe.

POSTHUMUS

Bir zindancıdan da özgür olacağım; ölüler kilit, kelepçe altına alınamaz.

(Posthumus ile haberci çıkar.)

ZİNDANCI

Asılmaya bu kadar heveslisini görmedim, sanki darağacı ile evlenip dünyaya minik darağaçları getirecek. Yine de vicdanım, Romalı da olsa kimse ölmek istememeli, diyor; bundan daha ağır suçlular bile yaşamayı yeğliyor. Ee, istemedikleri halde, Romalılardan idama gönderilenler epeyce. Onların yerinde olsaydım, ben de istemezdim. Keşke herkes aynı fikirde olsaydı, elbette bu namuslu bir fikir olmalı. Böylece ne zindancıya ne de darağacına gerek olurdu! O zaman da ben işsiz kalırdım, yine de benimki iyi bir dilek. (Cıkar.)

5. Sahne

(Cymbeline'in çadırı.)

(Borular duyulur. Cymbeline, Belarius, Guiderius, Arviragus, Pisanio ve lordlar girerler.)

CYMBELINE

(Belarius, Guideris ve Arviragus'a.)

Tanrıların tahtımı korumakla görevlendirdiği

kahramanlar,

William Shakespeare

Yaklaşın yanıma.

Yiğitçe savaşan, giydiği paçavralarla

Soylu zırhlara bürünmüş komutanları utandıran,

Çıplak göğsüyle delinmez kalkan taşıyanları karşılayan

O yoksul asker hâlâ bulunamadığı için Yüreğim kan ağlıyor. Onu bulana

Kudretimiz içindeki bütün lütufları ihsan edeceğiz.

BELARIUS

Bu kadar yoksul bir insanda,

Bu kadar soylu bir çılgınlığa rastlamamıştım,

Sefalet ve kederli bir yüzden başka

Hiçbir şey vadetmeyen bir insan,

Nasıl olur da bu kadar kahramanca davranabilir?

CYMBELINE

Hiç haber yok mu ondan?

PISANIO

Ölüler ve yaşayanlar arasında aradık,

Ama hiçbir iz bulamadık.

CYMBELINE

Üzgünüm, ama ona vereceğim ödüller bana kalacak.

(Belarius, Guiderius ve Arviragus'a.)

Daha doğrusu, bu ödüller sizin olacak;

Siz Britanya'nın cesareti, yüreği ve beyni oldunuz,

Ülkemiz sizin sayenizde ayakta kaldı.

Artık size nereli olduğunuzu sormamın zamanı geldi.

Anlatın.

BELARIUS

Efendimiz, biz Cambria'lıyız ve özgür vatandaşlarız.

Daha fazlasını söylemek doğru olmaz,

Hem de övünmek olur;

Yalnızca şunu ekleyeyim, biz dürüst kimseleriz.

CYMBELINE

Diz çökün.

(Hepsi diz çöker. Kral onları şövalye ilan eder.)

Cymbeline

Kalkın, benim savaşçı şövalyelerim.

Sizi refakatçi seçtik kendimize,

Unvanlarınızın gerektirdiği rütbeyi vereceğim size.

(Belarius, Guiderius ve Arviragus kalkarlar.)

(Cornelius ve saraylı hanımlar girerler.)

Yüzlerinden önemli bir şeyler olduğu belli.

Niçin böyle meyus bir bir biçimde kutluyorsunuz

zaferimizi?

Britanya sarayında değil de, Roma'dasınız sanki.

CORNELIUS

Selam yüce kralım!

Mutluluğunuza gölge düşürecek de olsam,

Söylemek zorundayım: Kraliçe öldü.

CYMBELINE

Bir doktor böyle bir haberi verecek son kişi olmalı,

Ama düşününce, tıp biliminin

İnsan ömrünü uzattığı

kabul edilebilir,

Ancak ölüm doktorla da gelir. Nasıl öldü?

CORNELIUS

Kendi hayatında olduğu gibi,

Dehşet ve çılgınlık içinde;

Herkese acımasız davranmıştı,

Kendi hayatı da acımasız bir şekilde sona erdi.

İzninizle nakledeyim size itiraflarını.

Ölürken, gözleri yaşlı, yanında bulunan bu hanımlar

Yanlış bir şey söylersem beni uyarsınlar.

CYMBELINE

Anlatın lütfen.

CORNELIUS

Önce, sizi hiçbir zaman sevmediğini,

Sizi değil, sizin ona sağladığınız mevkii sevdiğini,

Yalnızca tahtınıza eşlik ettiğini,

Şahsınızdan tiksindiğini itiraf etti.

CYMBELINE

Bunu hiç anlamamıştım, ölürken söylemeseydi bunları Ona bile inanmazdım. Devam edin.

CORNELIUS

Annesi gibi sevdiğine inandırdığı kızınızın Ona akrep gibi göründüğünü,

Kaçıp hayatını kurtarmasaydı, Onu zehirlemek üzere olduğunu itiraf etti.

CYMBELINE

Ne güzel bir dişi şeytan!

Kadınları anlayan kaç erkek vardır acaba?

Daha var mı?

CORNELIUS

Var efendim, hem de daha kötüsü.

Sizi öldürmek için kimyasal maddelerden bir zehir hazırlamış;

Bir kez alındığında, bu zehir anbean hayat gücünüzü kemirecekti.

Ve ağır ağır, santim santim sizi eritip tüketecekti.

Bu arada size bakarak, ağlayarak, size ihtimam

göstererek

Ve öperek, türlü gösterişli hareketlerle sizin gönlünüzü edecekti,

Sonuçta, kurnazlığıyla sizi ele geçirdikten sonra, Oğlunun tahta varis olmasını sağlayacaktı;

Ancak Cloten'in garip bir şekilde ortadan kayboluşu

üzerine, Umudunu kaybedip utanma duygusunu da bir yana

bıraktı

Ve hem tanrılara hem de insanlara karşı beslediği Kötü niyetlerini açığa vurdu.

Hazırladığı şeytanca komploların gerçekleşmeyişine esef duydu,

Cennete gitme umudunu yitirerek hayatı son buldu.

CYMBELINE

Nedimeler, bütün bunları duydunuz mu?

BİR NEDİME

Duyduk majesteleri.

CYMBELINE

Gözlerim beni aldatmadı, güzel kadındı,

Onun iltifatlarını duyan kulaklarım da aldatmadı, Onun göründüğü gibi olduğuna inanan yüreğim de.

Ona güvenmemek ayıp olurdu.

Ah benim güzel kızım Innogen,

Davranışımın yanlış olduğunu söyleyebilirdin, Duvgularını bana acabilirdin.

Tanrılar hepimizin yardımcısı olsun!

(Lucius, Giacomo, kâhin ve diğer Romalı esirler,

onların arkasında Posthumus ve Fidele kılığında

Innogen, Britanya askerlerinin korumasında girerler.) Herhâlde şimdi vergi konusunu konuşmaya gelmedin

Caius.

Britanyalılar birçok cesur insanını kaybetmiş olsa da Sizi kazıyıp çıkardık topraklarımızdan.

Ölenlerin akrabaları onların iyi ruhları için dava açtı size,

Siz Romalı esirler karşılığında yatışırlar ancak;

Bu da, bizi düşünmeye sevk etti sizin durumunuzu.

LUCIUS

Efendim siz de bilirsiniz, savaşın kaderi bu.

Zaferi tesadüfen kazandınız. Eğer biz kazansaydık, Öfkemiz durulunca savaş esirlerimizi ölümle tehdit

Ofkemiz durulunca savaş esirlerimizi olumle tendi

etmezdik.

Ama madem tanrılar böyle istiyor

Ve hayatımızın fidyesi ölümmüş, biz de ölürüz.

Romalı yüreği taşıyanlar ölümü kayıtsızlıkla karşılar;

Bunun sonunu hayatta kalan Augustus getirir;

Benim öte dünyaya kişisel hazırlığım bu kadar.

Sadece sizden bir ricam var:

William Shakespeare

(Innogen'i Cymbeline'e tanıtarak.)

Şu Britanya doğumlu uşağımı fidye karşılığı bağışlayın.

Hiçbir efendinin bu kadar iyi yürekli,

Görevine düşkün, çalışkan, her isteğini yeri getirmeye

hazır,

Sadık, becerikli, şefkatli bir uşağı olmamıştır;

Onun erdemleriyle güçlenen benim ricamı Majestelerinin geri çevirmeyeceğini umarım

Bir Romalıva hizmet etmis olsa da.

Hiçbir Britanyalıya zarar vermedi.

Onu esirgeyin efendim,

Geri kalan bizleri öldürün.

CYMBELINE

Sanki onu daha önce görmüşüm gibi;

Yüzü çok tanıdık geliyor.

Delikanlı, kanım kaynadı sana,

Benim bir parçam oldun, neden, niçin, bilemiyorum.

Hayatını ben bağışlıyorum, borcun yok efendine;

Yaşa ve benden ne istediğini söyle,

İsteğini yerine getireyim,

Benim cömertliğim senin mevkiine göre;

Bu esirlerin en soylusunun hayatı olsa bile.

INNOGEN

Bütün tevazumla teşekkür ederim majestelerine.

LUCIUS

Delikanlı, benim hayatım için yalvarmanı beklemiyorum,

Ama biliyorum, yine de yaparsın bunu.

INNOGEN

Yok, hayır, yapacak başka bir şey var.

Bana ölüm kadar acı veren bir şey görüyorum.

(Lucius'a.)

Sevgili efendim, şimdilik hayatınız kendisini kurtarsın.

LUCIUS

Uşağım onurumla oynuyor,

Cymbeline

Beni terk edip benden nefret ediyor; Sevgilerini çocuklarına bağlayanlar

İşte böyle düş kırıklığına uğrar.

Ama neden böyle şaşkın bir halde?

CYMBELINE

Nedir istediğin delikanlı?

Seni giderek daha fazla seviyor ve düşünüyorum;

Ona göre düşün benden isteyeceğini.

O baktığın adamı tanıyor musun? Söyle.

Onun hayatını mı kurtarmak istiyorsun?

Akraban mı, arkadaşın mı?

INNOGEN

O bir Romalı. Ben majestelerine ne kadar akrabaysam, O da benimle o kadar. Üstelik tebanız olduğum için

Size ondan yakınım.

CYMBELINE

Öyleyse neden ona öyle bakıyorsun?

INNOGEN

Efendim, sizinle yalnız konuşmama izin verirseniz,

Açıklarım.

CYMBELINE

Elbette, memnuniyetle, bütün dikkatimle dinleyeceğim.

Adın ne senin?

INNOGEN

Fidele efendim.

CYMBELINE

Sen benim uşağım olacaksın, ben de senin efendin.

Hadi gel, rahatça konuş benimle.

(Cymbeline ve Innogen kalabalıktan biraz uzaklaşırlar.)

BELARIUS

(Guiderius ile Arviragus'a.)

Bu çocuk ölümden geri mi döndü?

ARVIRAGUS

Bir kum tanesi bile öbürüne, bu delikanlının,

William Shakespeare

Şu ölen ve adı Fidele olan bu gül yüzlü delikanlıya Benzediği kadar benzeyemez. Ne dersiniz?

GUIDERIUS

Aynı kişi canlanmış.

BELARIUS

Susun, susun, neler olup bittiğini görelim;

Bize bakmadı bile. Bekleyelim.

İnsanlar birbirine benzer.

O olsaydı mutlaka bizimle konuşurdu.

GUIDERIUS

Ama öldüğünü gördük.

BELARIUS

Susup bekleyelim.

PISANIO

(Seyircilere.)

Bu benim hanımım. Yaşadığına göre, Artık hiçbir şeyin önemi yok.

CYMBELINE

(Innogen'e.)

Gel, yanımızda dur. İsteğini yüksek sesle söyle.

(Giacomo'ya.)

Efendi, sen yaklaş bakalım.

Bu delikanlının sorusunu yanıtla ve doğruyu söyle,

Aksi takdirde, onurumuzla koruduğumuz ulu ülkemiz üzerine

Yemin ederim ki, en korkunç işkenceler doğruyu yalandan ayırır.

(Innogen'e.)

Hadi, konuş onunla.

INNOGEN

Bu adamın parmağındaki yüzüğü nereden aldığını açıklamasını istiyorum.

POSTHUMUS

(Seyircilere.)

Ona ne bundan?

CYMBELINE

(Giacomo'ya.)

Parmağındaki o elmas yüzük nasıl eline geçti, konuş.

GIACOMO

Bunu ben söylemezsem bana işkence olacak,

Söylediğim takdirde size işkence etmiş olacağım.

CYMBELINE

Nasıl, bana mı?

GIACOMO

Sakladığım sürece bana vicdan azabı veren şeyleri

Açıklamaya zorlandığım için çok memnunum.

Bu yüzüğü alçaklıkla elde ettim;

Senin sürgün ettiğin Leonatus'undu;

Bunu duymak sana benden daha fazla acı verebilir,

Ama bu dünyaya onun kadar soylu bir erkek gelmemiştir.

Daha anlatayım mı lordum?

CYMBELINE

Buna ilişkin ne varsa hepsini anlat.

GIACOMO

O senin eşi bulunmaz kızın,

Hatırlayınca yüreğim kan ağlıyor,

Hain ruhum tir tir titriyor.

Biraz izin verin, hiç iyi değilim.

CYMBELINE

Kızım mı? Ne olmuş ona? Kendini topla.

Her şeyi öğrenmeden ölmeni istemem,

Geri kalanını anlatman için

Hayatta kalmanı tercih ederim.

Hadi gayret et ve konuş.

GIACOMO

Bir zamanlar -o anı çalan saat ne uğursuzmuş!-

Roma'da Lanetli bir villadaydık -bir ziyafet vardı-

Ah keşke yediklerimiz zehir olsaydı,

Daha doğrusu, en azından benim zıkkımlandıklarım!

William Shakespeare

Orada iyi yürekli Posthumus... nasıl söyleyeyim?

Kötü insanlarla bulunmayacak kadar saf ve temizdi,

Kesinlikle sıra dışı insanların en iyisiydi.

Posthumus, kederiyle baş başa, bizi dinliyordu;

Bizse abartıp duruyorduk İtalya'daki sevgililerimizin

güzelliğini,

En büyük hatiplerin abartılı sözlerini

Gölgede birakırcasına atıp tutuyorduk.

Sevgililerimizi Venüs'ün vücudu, Minerva'nın dik duruşu ile özdeşleştiriyorduk;

Sevgililerimizin, erkekleri kadınlara âşık eden

Özelliklerini sayıp döküyorduk.

Ayrıca, evlilik tuzağının dışında,

Göze çarpan niteliklerini de konuşuyorduk.

CYMBELINE

Sabırsızlanıyorum, konuya gir.

GIACOMO

Derin üzüntülere hemen dalmak istiyorsan giriyorum.

O Posthumus adındaki soylu ve âşık lord,

Ona âşık prensesin kocası olarak fırsatı yakaladı

Ve göklere çıkardığımız sevgililerimizi küçümsemeksizin

-Ki bu konuda çok soylu ve sakin davrandı-

Âşık olduğu karısının resmini sözleriyle çizmeye başladı,

Sonra bu resme bir de ruh ve zekâ ekleyince,

Bizim sevgililerimiz onunkinin yanında

Mutfak yamakları gibi kaldı.

P: 1 " II's: 1

Biz de güzelliği anlatmaktan aciz,

Dilsizler durumuna düştük.

CYMBELINE

Peki, peki, sadede gel.

GIACOMO

Kızınızın iffetiyle başladı her şey.

Posthumus'a göre,

Kızınızın namus duygusu yanında,

İffet tanrıçası Diana bile, Sıcak aşk düşleri gören bir kadın gibi kalırdı; Bunun üzerine, aşağılık bir herif olan ben, Onun övgülerini kuşkuyla karşılayıp Soylu parmağında taşıdığı bu yüzüğe karşı, Büyük miktarda altınla iddiaya girdim. Bu iddiaya göre, karısını ikna ederek yatağına girecek, Karısının zinası ve benim ahlâksızlığımla Bu vüzüğü ondan kazanmıs olacaktım. Gerçek bir şövalye olan Posthumus, Karısının namusuna son derece güvenerek -Ki bunun doğru olduğunu ben de gördüm-İddiayı kabul etti. Apollon'un arabasındaki bütün değerli taşlar üzerine de olsa. İddiayı kabul ederdi. Bu niyetle Britanya'ya geldim. Sarayınızda beni gördüğünüzü hatırlarsınız belki. Benim aşağılık düşüncelerim arasındaki Aşılmaz, büyük farkı gördüm. Umudu yitiren, ama arzularımı sürdüren, Benim İtalyan beynim, Britanya'nın insanı canlandıran bu soğuk havasında, Bütün kötülüğüyle işlemeye başladı

İşte burada prensesin kocasına beslediği saf ve derin aşkla Ve bazı fırsatları kendi lehime kullandım. Sözün kısası, öyle iyi sahte delillerle döndüm ki, Soylu Leonatus'u karısının iffetsizliğine inandırıp Aklını basından aldım. Karısının vatak odasındaki perdeleri. Onların üzerindeki resimleri anlattım. Hırsızlıkla ele geçirdiğim karısının bileziğini gösterdim; Hatta karısının doğum lekesini bile anlattım. Böylece karısının namus sözünün 151

William Shakespeare

Benim tarafımdan bozulduğuna inanmak zorunda kaldı.

Bunun üzerine Posthumus...

Ama o galiba tam karşımda...

POSTHUMUS

(İleri çıkarak.)

Evet, iyi bildin İtalyan iblisi!

Ah ben, ben her yalana inanan budala,

Dehşete düşüren katil, hayat hırsızı

Gelmiş geçmiş tüm kötülüklerin anası ben!

Dürüst bir yargıç yok mu?

Assın beni, kafamı kessin, zehirlesin.

Sen kral, yavaş yavaş işkenceyle öldüren

Cellatlarını getir buraya.

Dünyanın en büyük kötülükleri bile,

Hafif kalır benimkinin yanında.

Ben, kızını öldüren Posthumus'um,

Ama yine bir alçak olarak yalan söylüyorum,

Bu cinayeti işlemesi için benim kadar alçak olmayan

Bir sefili görevlendirdim.

Innogen bir erdemler tapınağıydı;

Suratıma tükürün, taşlayın beni, üzerime pislik atın,

Bütün sokak köpeklerini üzerime salın.

Bundan böyle her kötü insan

Posthumus Leonatus diye anılsın

Ve her kötülük benimkinin yanında

Bağışlanabilecek bir kabahat gibi görünsün!

Ah Innogen! Kraliçem, hayatım, karım,

An Innogen'im benim, Innogen'im!

INNOGEN

(Posthumus'u kucaklamak için atılır.)

Sakin olun lordum, beni dinleyin.

POSTHUMUS

Benimle alay mı ediyorsun? Haddini bilmez uşak, Senin verin orası.

(Innogen'e vurur ve yere düşürür.)

PISANIO

Efendilerim, bana ve hanımıma yardım edin.

Ah efendim Posthumus, bu ana kadar

Innogen'i öldürmüş değildin. Yardım edin, kaldırın.

(Innogen'e.)

Benim soylu hanımım.

CYMBELINE

Neler oluyor, anlamıyorum.

POSTHUMUS

Neler oluyor bana, ayakta duramiyorum?

PISANIO

(Innogen'e.)

Hanımım, kendinize gelin.

CYMBELINE

Eğer duyup gördüklerim doğruysa,

Tanrılar öldürmek istiyor beni

Dünyevi bir sevinçle.

PISANIO

(Innogen'e.)

Hanımım, nasılsınız?

INNOGEN

Gözüm görmesin seni, git başımdan!

Beni zehirlemeye kalkıştın.

Tehlikeli adam, namuslu insanların yanında durma.

CYMBELINE

Bu Innogen'in sesi.

PISANIO

Hanımım, eğer size verdiğim şişede

Yararlı bir ilacın olduğunu sanmamışsam,

Tanrılar beni cehennemin kükürtlü taşlarında yaksın.

Onu bana kraliçe vermişti.

CYMBELINE

Acaba daha ne haltlar yedi?

INNOGEN

Ama beni zehirledi.

CORNELIUS

Ey tanrılar! Kraliçenin itiraf ettiği bir şeyi unuttum.

(Pisanio'ya.)

Bu senin suçsuz olduğunu kanıtlayacaktır.

Kraliçe demişti ki,

"Eğer Pisanio, iyileştirici ilaç diye verdiğim zehiri Hanımına verdiyse, ölmüştür şimdi bir fare gibi."

CYMBELINE

Bu da ne demek oluyor şimdi Cornelius?

CORNELIUS

Efendimiz, kraliçe sık sık zehir hazırlamamı isterdi.

Bunlarla zararlı hayvanların nasıl öleceğini

Görmek istermis gibi hareket ederdi.

Daha tehlikeli denemelere girişeceğinden korktuğum

için

Zehir yerine iyileştirici ilaç yaptım;

Bu ilacı alanın hayatı sona ermiş gibi görünecek, Ama kısa bir süre sonra bütün doğal melekeleri

N. I I I I I I I I I

Normal çalışmaya başlıyacaktı.

(Innogen'e.)

Ondan ictiniz mi?

INNOGEN

İçtim galiba, çünkü bir süre kendimden geçtim.

BELARIUS

(Guiderius ile Arviragus'a.)

Evlatlar, bizi aldatan da bu oldu.

GUIDERIUS

Öyleyse bu Fidele.

INNOGEN

(Posthumus'a.)

Seni seven nikâhlı karını neden kaldırıp attın?

Şimdi bir uçurumun kenarında olduğumuzu farz et Ve beni yine at.

(Posthumus'u kucaklar.)

POSTHUMUS

Ruhum benim, bu ağaç ölene dek

Meyvem olarak içimde kal.

CYMBELINE

(Innogen'e.)

Benim kanım, benim sevgili kızım;

Beni budalaymışım gibi olup bitenlerin dışında bırakma,

Bir şey söylemeyecek misin bana?

INNOGEN

(Diz çökerek.)

Hayır duanızı isterim efendim.

BELARIUS

(Guiderius ile Arviragus'a.)

Bu genci bu kadar sevmenizi anlıyorum şimdi, Vardı bir nedeni.

CYMBELINE

Senin için döktüğüm gözyaşları kutsal su yerine geçsin.

(Innogen'i kaldırır.)

Innogen, annen öldü.

INNOGEN

Buna üzüldüm efendim.

CYMBELINE

Meğerse o kötü biriymis;

Burada onun yüzünden garip bir şekilde toplandık zaten;

Oğlu da kayıp, nerede olduğunu bilmiyoruz.

PISANIO

Lordum, artık korkacak bir şey kalmadığı için,

Olan biteni açıklayacağım.

Leydimin kayboluşu üzerine,

Lord Cloten kılıcını çekip

Ağzından köpükler saçarak üzerime saldırdı,

Onun nereye gittiğini söylemezsem

Beni derhâl öldüreceğine yemin etti.

Bir rastlantıyla, efendimin tuzağı olan mektup

cebimdeydi.

William Shakespeare

Mektuba inanarak prensesi

Milford yakınındaki dağlarda aramaya gitti.

Benden zorla aldığı efendimin giysilerini giydi;

Çıldırmış gibiydi.

Ahlâksızca bir amaçla,

Hanımının namusuna tecavüz edeceğine yemin etti

Ve aceleyle atına binip uzaklaştı.

Bilmiyorum başına neler geldi.

GUIDERIUS

Ben de hikâyeyi bitireyim: Onu oracıkta öldürdüm.

CYMBELINE

Tanrılar korusun! Yaptığın kahramanlıklardan sonra, Cezalandırmak istemiyorum seni.

Hadi yiğidim, inkâr et söylediğini.

GUIDERIUS

Söylediğim gibi, onu öldürdüm.

CYMBELINE

Ama o bir prensti.

GUIDERIUS

Ama prens gibi davranmıyordu.

Bana ettiği hakaretler, hiç de bir prense yakışmıyordu.

Beni öyle küfürlerle kızdırdı ki,

Fırtınalarla çalkalanan deniz bana öyle bağırsaydı

Ona da saldırırdım. Ben de kestim kafasını.

Burada olup da benim hikâyemi anlatmadığı için

memnunum.

CYMBELINE

Senin için üzgünüm. Kendi ağzınla kendini mahkûm ettin Ve yasalarımıza göre idam edileceksin.

INNOGEN

Ben de o başsız cesedi kocam sanmıştım.

CYMBELINE

(Askerlere.)

Suçluyu bağlayıp huzurumuzdan çıkarın.

BELARIUS

Kral efendim durunuz.

Bu genç, öldürdüğü kişiden daha soylu biridir,

Ataları sizinkinden aşağı kalmaz;

Sizin uğrunuza çarpışıp yaralanan bir düzine Cloten'den

Daha fazla hak etmiştir lütfunuzu,

Bırakın kollarını, o bağlanmak için yaratılmadı.

CYMBELINE

İhtiyar asker, öfkemizi uyandırarak

Henüz ödüllendirmediğimiz değerini

Aşağılamak mı istiyorsun?

Nasıl bizim kadar iyi bir aileden olabilir?

ARVIRAGUS

Bu konuda aşırıya kaçtı.

CYMBELINE

(Belarius'a.)

Bu yüzden sen de öleceksin.

BELARIUS

Üçümüz de ölebiliriz: Ama içimizden ikisinin,

Bu genç için dediğimin doğru olduğunu kanıtlayabilirim.

Evlatlarım üzerine konuşmam benim için tehlikeli

olabilir,

Ama sizin için çok yararlı bir açıklama getirebilir.

ARVIRAGUS

Senin başına gelecek tehlike, bizim için de tehlikedir.

GUIDERIUS

Bizim için yararlıysa onun için de yararlıdır.

BELARIUS

Öyleyse açıklıyayım. Yüce kralım,

Senin Belarius adlı bir komutanın vardı.

CYMBELINE

Ne olmuş ona? O sürgüne gönderdiğim bir haindir.

BELARIUS

İşte o bu yaşa geldi: Doğru, sürülmüştü,

Ama hain olduğumu kabul edemem.

CYMBELINE

(Askerlere.)

Alın götürün şunu,

Bütün dünya bir araya gelse kurtaramaz onu.

BELARIUS

O kadar acele etme.

Bunca yıl oğullarına baktım, onları yetiştirdim,

Önce, yaptığım masrafları öde.

Bu iş bir an önce bitsin, ben de yoluma gideyim.

CYMBELINE

Ne, benim oğullarıma mı baktın?

BELARIUS

Çok sert ve kaba davrandım. Önünde diz çöküyorum.

(Diz çöker.)

Kalkmadan önce oğullarım hakları olanı elde edecekler,

Ondan sonra ihtiyar babalarını gözden çıkarabilirsiniz.

Yüce efendimiz,

Bana baba diyen bu iki soylu genç,

Kendilerini benim oğullarım sanıyorlar,

Oysa ikisi de benim değil;

Onlar sizin canınız, kanınız, özbeöz oğullarınızdır.

CYMBELINE

Benim oğullarım mı?

BELARIUS

Ve siz de onların babasınız. Ben yaşlı Morgan,

Bir zamanlar sürgün ettiğiniz Belarius'um.

Bütün suçum ve bu yüzden çarpıldığım ceza

Ve sizin ihanet dediğiniz şey,

Sizin kaprisinizden başka bir şey değildi.

Yaptığım kötülük, çektiğim cezadan ibaretti.

Ben bu soylu prensleri –gerçek prenstirler–

Yirmi yıl boyunca eğittim,

Bütün bildiklerimi onlara öğrettim.

Benim nasıl bir asker olduğumu majesteleri bilirler.

Cymbeline

Sürgün edilmem üzerine, dadıları Euriphile onları çaldı, Ben de onunla evlendim.

Bu çocuk hırsızlığını benim kışkırtmamla yapmıştı.

Bu hareketimin cezasını, âdeta onu daha yapmadan cekiyordum.

Sadakatimin böyle karşılık bulması,

Beni bu ihanete sürükledi.

Onları kaybedince duyacağınız derin acıyı düşünüp Onları çalmanın intikam duygularıma uyacağını

Ama merhametli efendimiz, işte oğullarınız yine yanınızda,

Ben ise dünyada sahip olduğum iki dostumdan ayrılıyorum.

Dünyanın örtüsü gökyüzünün bütün iyilikleri Şebnem gibi üzerlerine dökülsün.

Onların iyiliği ve güzelliği

Kaplamaya yeter bütün semayı yıldızlar gibi.

CYMBELINE

Bunları anlatırken ağlıyorsun.

Üçünüzün ülkemize yaptığınız hizmet,

Anlattıklarından daha şaşırtıcı.

Çocuklarımı kaybetmiştim,

Bunlarsa benim oğullarım,

Onlardan daha değerlisini nerede bulabilirim?

BELARIUS

(Ayağa kalkar.)

Biraz izin verirseniz;

Polydore adını verdiğim bu soylu genç,

Gerçekte adı Guiderius olan büyük oğlunuzdur.

Bu da Cadwal adını verdiğim küçük oğlunuz Arviragus'tur.

Annesinin ördüğü çok ince süslerle işlenmiş bir örtüye sarılmıştı.

Daha fazla kanıt gerekirse, kolayca sağlayabilirim.

CYMBELINE

Guiderius'un boynunda bir doğum lekesi vardı,

Kan kırmızı bir yıldız gibiydi.

Hayranlık verici bir işaretti.

BELARIUS

İşte burada, hâlâ o doğal işareti taşıyor.

Doğanın hikmeti ile bu bir kanıt oluverdi.

CYMBELINE

Bu üç çocuğu doğuran bir anne gibiyim sanki,

Hiçbir anne bebeğini doğurduğunda benim kadar

sevinmemiştir.

Sanki yıldızlar yörüngelerinden kaymışlar da,

Sonra da hüküm sürmek için

Eski krallıklarına geri gelmişler gibi!

Gördün mü Innogen, bu ülkenin tahtını kaybettin gitti.

INNOGEN

Bu sayede iki dünya kazandım.

Benim sevgili ağabeylerim, ilk nasıl karşılaşmıştık sizinle?

Sakın yeni karşılaştık demeyin, ben gerçekleri konuşurum.

Siz beni erkek kardeş yerine koymuştunuz,

Oysa ben sizin kız kardeşinizmişim,

Ben de sizi hep erkek kardeşlerim olarak kabul etmiştim.

CYMBELINE

Daha önce karşılaştınız mı?

ARVIRAGUS

Evet lordum.

GUIDERIUS

İlk görüşte birbirimizi sevip bağlandık,

Bu sevgimiz onu ölü sanmamıza kadar sürdü.

CORNELIUS

Bu da kraliçenin verdiği ilaç yüzünden oldu.

CYMBELINE

Ah eşsiz içgüdü! Ne zaman öğreneceğim

Bütün olup bitenleri?

Cymbeline

Telaşla yapılan bu kısacık özet beni tatmin etmedi;

Hâlâ bilmek istediğim bazı ayrıntılar var:

Nerede ve nasıl yaşadın?

Ne zaman Romalı esirimizin uşağı oldun?

Kardeşlerinden nasıl ayrıldın?

Onlarla ilk kez nasıl karşılaştın?

Niye saraydan kaçtın? Nereye gittin?

Bunlar gibi şeyler işte;

Ayrıca, siz üçünüzün, çarpışmaya girme amacınız,

Şu anda aklıma gelmeyen sorular,

Bunlara bağlı yan olaylar,

Ne bileyim bir olayın başkasına yol açması filan.

Ama bu sorular için ne zaman, ne de yer uygun.

Posthumus sarılmış Innogen'e,

Bir daha birakmamacasına,

Innogen, ayıramıyor ondan gözlerini pırıltılı bir bakışla,

Kardeşleri, ben ve kocası

Sevinçten bilemiyoruz kime bakacağımızı.

Gidelim buradan. Tapınakta tütsü yakalım

Ölenlerimizin adına.

(Belarius'a.)

Seni hep kardeşim bileceğiz bundan sonra.

INNOGEN

(Belarius'a.)

Siz de benim babam sayılırsınız,

Bana yardım ederek bu mutlu ana erişmemi sağladınız.

CYMBELINE

Hepimiz çok mutluyuz; esirlerimizin çözün zincirlerini Onlar da bu mutlu günümüzde, tatsınlar merhametimizi.

INNOGEN

(Lucius'a.)

Aziz efendim, size olan borcumu henüz ödemiş değilim. LUCIUS

Mutluluğunuz hiç sona ermesin.

CYMBELINE

Onurlu bir şekilde savaşan yitik asker,

Şimdi buraya çok yakışırdı

Ve ne güzel süslerdi bir kralın şükran duygularını.

POSTHUMUS

O, bendim efendim, o köylü kıyafetiyle

Bu üç askere yardımcı olan;

O zamanki şartlara bu kıyafet uygundu.

Söyle Giacomo, seni yere devirip

Hayatını alacak asker ben değil miydim?

GIACOMO

(Diz çökerek.)

İşte yine yerdeyim, önce bana yeri öptüren senin kılıcındı, Ama şimdi bana diz çöktüren vicdan azabımın ağırlığı.

Yalvarırım beni öldür, sana borçluyum hayatımı;

Ama önce yüzüğünü vereyim, işte bu da

Sonsuza dek yeminine bağlı erdemli prensesin bileziği.

POSTHUMUS

(Onu kaldırarak.)

Diz çökme önümde.

Senin üstündeki gücümle hayatını bağışlıyorum, Sana olan hıncımı, seni affetmek için kullanıyorum.

Yasa ve dürüst ol başkalarına karsı.

CYMBELINE

Çok soylu bir karar!

Biz de yüce gönüllü olmayı damadımızdan

öğreniyoruz.

Bu sözüm, "herkes affedildi" demektir.

ARVIRAGUS

(Posthumus'a.)

Bizimle birlikte savaşarak

Kardeşimizmiş gibi bize yardım ettiniz,

Ama şimdi gerçekten kardeşimiz olduğunuzu görmek

Bize büyük mutluluk veriyor.

POSTHUMUS

Emrinizdeyim prenslerim.

(Lucius'a.)

Aziz Romalı lordum, kâhininiz ileri çıksın.

Düşümde ulu Jupiter'in kartalına binmiş

Dünyaya indiğini gördüm.

Ailemin hayaletleri de bana göründüler.

Uyandığımda bu yazıyı göğsümün üstünde buldum.

Yazılanlar o kadar anlaşılmaz ve anlamsız ki, Kâhininiz ustalığını gösterip bize bunu açıklasın.

LUCIUS

Philarmonus.

KÂHÍN

Buradayım lordum.

LUCIUS

Şunu oku, ne anlama geldiğini söyle.

KÂHİN

(Okur.)

"Bir aslan yavrusu, farkında olmadan ve aramadan, yumuşak bir hava bulup onun tarafından kucaklandığı; heybetli bir sedir ağacından koparılmış dallar yıllarca kuru kaldıktan sonra, hayat bulup yaşlı gövdesiyle birleştiği ve yeniden yeşillenip büyüdüğü zaman Posthumus'un dertleri son bulacak, Britanya barış zenginlik içinde gelişip mutlu olacak."

Bu aslan yavrusu sensin Leonatus,

Senin adına da tıpatıp uygun: Leo-natus

(Cymbeline'e.)

Yumuşak hava, sizin erdemli kızınızdır majesteleri, Latince'de yumuşak hava *mollis aer*'dir;

Bundan es, zevce anlamına gelen mulier türetilmiştir.

(Posthumus'a.)

Böylece, "çok sadık bir karınız var" demeye getirilmiş, Şu anda bile kehanete cevap veriyor, İşte "farkında olmadan, aramadan" sevdiğin karını buldun.

Temiz bir hava gibi seni sarıyor.

CYMBELINE

Bir anlamı varmış demek.

KÂHÏN

Ulu kral, "heybetli sedir ağacı" seni temsil ediyor,

"Koparılmış dallar" ise iki oğlunu;

Belarius onları kacırdıktan sonra

Uzun süre öldü sanıldılar. Ama simdi canlandılar

Ve heybetli gövde ile birleştiler.

Onların çocukları, torunları

Britanya için barış ve refah vadediyor.

CYMBELINE

Benim barışımla başlayacağız

Caius Lucius, her ne kadar savasın galibi bizsek de,

Caesar'a ve Roma İmparatorluğu'na,

Her zamanki vergimizi ödemeyi kabul ediyoruz.

Bundan bizi caydıran kötü yürekli kraliçemiz ile

Tanrıların ağır bir şekilde cezalandırdığı oğluvdu.

KÂHÍN

Bu barışın ahengine ahenk katıyor

Gökvüzündeki tanrıların parmakları.

Yavaştan sıcaklığı soğumaya başlayan

Bu savaşın ilk kılıcı çekilmeden önce

Lucius'a yaptığım düş yorumu

Tam olarak gerçekleşti.

Güneyden batıya doğru uçarak yükselen Roma

kartalı,

Küçüldü küçüldü ve güneş ışınları arasında kayboldu.

Bu da şunu gösterir:

Roma Kartalı, yani İmparator Caesar,

Batıda parlayan Cymbeline'le sürdürecek dostluğunu.

Cymbeline

CYMBELINE

Tanrılara şükredelim, onlara ulaşsın

Kutsal tapınaklarımızdan kıvrılarak yükselen tütsülerimiz.

Bu barışı bildirelim bütün yurttaşlarımıza.

Gidiyoruz şimdi. Roma ve Britanya bayrakları

Dalgalansınlar yanyana:

Böylece geçelim Londra sokaklarından.

Ulu Jupiter tapınağında barışımızı imzalayalım,

Ve bunu da şenlik ve şölenlerle kutlayalım.

Ellerdeki kan silinmeden hiçbir savaş durmadı,

Hiçbir savaş bu kadar çabuk barışla noktalanmadı.

(Cıkarlar.)

William Shakespeare (1564-1616): Oyunları ve siirlerinde insanlık durumlarını dile getiriş gücüyle yaklaşık 400 yıldır bütün dünya okur ve seyircilerini etkilemeyi sürdüren efsanevi yazar, Cymbeline'de antik Britanya'nın masalsı atmosferinde, bir iddia etrafında sekillenen olayları ustaca resmeder. Shakespeare romans olarak nitelenen son dört oyunundan biri olan Cymbeline'i Boccacio'nun Decameron'undan, Holinshed'in romantik tarihsel yazılarından ve kendi epik şiirlerinden esinlenerek yaratmıştır. Cymbeline kişilerden ziyade beklenmedik olayların ön plana çıkması ve teatral unsurların zenginliği sebebiyle Shakespeare'in denevsel ovunlarından biri olarak kabul edilir. İlk sahnelendiğinde büyük ilgi gören Cymbeline kurgusu, iç estetiği ve büyüleyici atmosferiyle günümüz okur ve seyircisinin de beğenisini toplamaya devam etmektedir.

w. shakespeare - bütün eserleri: 26

Özdenir Nutku (1931): Türk tiyatrosuna büyük katkıları olan eğitimci ve yönetmen Özdemir Nutku, eleştirmen, yazar ve çevirmen olarak da önemli yapıtlar ortaya koydu. Sahnelediği pek çok oyunun yanı sıra, araştırma, inceleme ve çevirileriyle de ödüller kazandı. Ülkemizde olduğu kadar yurtdışında da sahneye koyduğu oyunlar, verdiği ders ve konferanslarla tanınmaktadır.

KDV dahil fiyatı 12 TL